

Speelplaatsenbeleidsplan

GEMEENTE **W**IERDEN

*Leidraad om vanuit speelplaatsenbeleid een integrale aanpak te ontwikkelen voor **Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten** in de openbare ruimte.*

Analyse situatie

Conclusies Analyse situatie

Conclusies kwaliteit
De huidige speelplekken lijken erg op elkaar. Ze nodigen niet uit om op pad te gaan de buurt in naar andere plekken. Ze bieden ook weinig uitdaging voor de oudere kinderen. Ook de straten en groenvoorzieningen zijn niet uitdagend om op pad te gaan. Het ontbreekt aan aanleidingen voor bewegen, spel en ontmoeting onderweg. Er is weinig uitdaging en variatie in toestelkeuze. Bij vervanging kan dit eenvoudig worden opgelost.

Conclusies trekken
Op basis van de verschillende analysemethoden zijn er een aantal conclusies te trekken. Juist deze conclusies zijn belangrijk omdat ze uit verschillende analysemethoden naar voren komen. Zo zeggen de kinderen bijvoorbeeld dat het aanbod spaai is en is dat ook terug te zien op de inrichtingfoto's en uit de analyse van de inventaris. Zo bevestigen de hitfestkaart, kinderrondgangen, gebruikssporen en de enquête elkaar dat de plekken meer steerful en groen moeten worden. Er wordt onderscheid gemaakt in kwantiteit, dat is spreiding en ligging van plekken. En kwaliteit, dat is inrichtingen en gebruik.

Conclusies kwantiteit
Er is voldoende informele speelruimte. Verkeersveiligheid, veel geparkeerde auto's en voldoende bojes om herten te bouwen blijft wel een aandachtspunt. Aanvullende formele speelruimte in de vorm van speel- en sportplekken zijn zeker nodig, maar het speelplekenniveau hoeft niet heel hoog te zijn. Dit geldt vooral voor de jeugd van 6 tot en met 16 jaar. Deze jeugd willen meer grotere samspeelplekken met meer uitdaging. En ook volwassenen willen hier kunnen sporten.

Er zijn nu buurten die in verhouding tot het aantal kinderen en ruimtelijke opbouw veel meer aanbod hebben dan de andere buurten. De kinderen van 0 tot en met 8 jaar worden bovendien zeer ruim bediend, maar de jeugd van 9 tot 18 jaar heeft in verhouding weinig aanbod. In de kinderrondgangen van Entler en Wierden komt dit ook naar voren.

De kinderaantallen zijn in een aantal buurten flink teruggelopen. Het voorzieningenniveau kan daarop worden aangepast. Wel is het zaak om een basisvoorziening te behouden. Ook als het kinderaantal ver terug zakt is er dan altijd een plek om samen te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten.

Een eeffikere verdeling is mogelijk, waarbij gelijk ook meer onderscheid gemaakt kan worden in typeplek en inrichting. Dit zorgt voor meer variatie en samspeel en maakt investeringskeuzen gemakkelijker.

Navigeren in dit rapport

Dit rapport is gemaakt om digitaal te lezen. Deze pagina is daarvoor de navigatiepagina.

Het rapport is in principe opgebouwd om van voor naar achter te lezen. Maar de delen zijn ook los van elkaar te lezen. Het rapport is opgebouwd uit drie delen:

1. Analyse situatie
2. Nieuwe uitgangspunten
3. Toekomstbeeld

In de eerste kolom van deze navigatiepagina kan met één klik de deelpagina van het betreffende deel worden geopend.

Op de deelpagina zit rechtsonder een vak met doorklikmogelijkheden binnen het deel. Dit is vooral om snel naar de conclusies, samenvatting of visie te gaan.

De tweede kolom van deze navigatiepagina leidt langs de pagina's die snel inzicht geven in de kern van de rapportage:

- o Conclusies analyse situatie
- o Speerpunten nieuw beleid
- o Nieuwe visie

Bij de eerste keer lezen is het verstandig om de aanleiding, navigatie en afbakening en werkwijze te lezen. Dit zijn twee bladzijden na deze navigatiepagina. Hierdoor vallen de drie delen ook beter op hun plek.

Bij vaker lezen of gebruiken van de rapportage kan snel door de pagina's worden genavigeerd door de knoppen rechtsboven. De pijlen zijn een pagina vooruit en achteruit. Het icoon gaat terug naar de deelpagina. Met één klik op de iconen rechtsboven op de deelpagina's zijn de andere deelpagina's te bereiken of deze navigatiepagina.

Veel leesplezier.

Nieuwe uitgangspunten

Speerpunten nieuw beleid

Speerpunten voor nieuw beleid

- +** Naast spelen krijgen bewegen, ontmoeten en sporten voor alle leeftijden meer aandacht bij inrichting van de openbare ruimte
- +** Plekken moeten elkaar gaan versterken in een buurt en gebruikers uitnodigen om op pad te gaan (onderhoud).
- +** De routing tussen plekken en voorzieningen krijgt meer aandacht. Door deze leuker en beter te maken wordt buiten op pad gaan en bewegen gestimuleerd.
- +** De inrichting van plekken gaat voor meer variatie, uitdaging en sfeer zorgen ze worden uitnodigend voor samen bewegen, ontmoeten, spelen en sporten
- +** De gemeente gaat een andere aanpak hanteren en geeft daarbij een deel van de plekken uit handen aan bewoners
- +** Het streven is om bij de inrichting oog te hebben voor doelstellingen zoals vergroening, waterinfiltratie, biodiversiteit, verkoeling, circulair werken, inclusie, sociale interactie en bewegen.
- +** Er wordt gekeken hoe sportvelden en activiteitsaanbieders een functie kunnen vervullen bij het aanbod in de buitenruimte.

Uitgangspunten voor de buitenruimte
Gezien de conclusies uit het vorige hoofdstuk zijn er een aantal speerpunten te benoemen voor het nieuwe beleid. Om deze speerpunten te kunnen vertalen naar veranderingen in de buitenruimte zullen er nieuwe uitgangspunten en aanpak nodig zijn.

In dit hoofdstuk worden deze uitgangspunten toegelicht. Vaak is het zo dat het inzetten van een uitgangspunt bijdraagt aan meerdere speerpunten. Daarom is per speerpunt een icoon gemaakt. Dit icoon is terug te vinden achter de hoofdstuktitel.

Toekomstbeeld

Naast spelen ook bewegen, ontmoeten en sporten

Waarom verbreding vanuit spelen
De openbare ruimte moet beschikbaar zijn en uitnodigen om buiten samen op ontdekkingsstocht te gaan. Dit begint al bij de voordeur. Informele ruimte zoals sloepen, pleintjes, grasveldjes en bojes vormen samen met de formele speel- en sportplekken een netwerk aan routes en plekken waar iedereen kan ontmoeten, zich veilig voelt en plezier kan beleven. We willen een inrichting die past bij alle ontwikkelingsfasen van opgroeiende kinderen in een buurt. Dus speel- en beweegräume voor kinderen en jeugdigen, maar ook voor de jongeren met plekken voor sporten en ontmoeten. Multifunctionaliteit in inrichting helpt mee invulling geven aan inclusieve ambities op het gebied van ontmoeten en bewegen voor kinderen, mensen met beperking en senioren. Het streven is om multifunctioneel in te richten in een combinatie van bewegen, ontmoeten, spelen en sporten met aandacht voor duurzaamheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulairiteit.

Door in samenhang met de ruimtelijke opbouw en bevolkingsontwikkeling heldere uitgangspunten te hanteren kan gezorgd worden voor een eerlijke verdeling over buurten en gebruikers. Voor iedere kern zijn deze verlaaid naar een kaartblad met daarop de ontwikkelingsrichting per type plek. Deze kaartbladen schetsen een hoofdstructuur (basisvoorzieningsniveau) en een nevenstructuur (aanvullende speelruimte). Samen vormen ze een netwerk van plekken op buurt- of kernniveau. Bewoners hebben hier in een enquête ook over meegedacht. Bij de uitvoering kunnen plekken veranderen van type, maar mag het totaal aantal van type plekken niet overschreden worden. Dan zal de begroting scherp gaan lopen en gaat het ten koste van de kwaliteiten die in dit netwerk zitten.

Per type plek is er een **inspiratieblad**. Dit blad geeft inspiratie bij het samen met gebruikers en omwonenden ontwerpen en inrichten van plekken. Ze geven een idee voor de inrichting van de plek of het thema.

Het idee is om gewoon te beginnen bij de speel- en beweegräume voor kinderen en vandaaruit het gesprek te starten over beweegvriendelijke buurten voor iedereen.

Samen is de grootste succesfactor
Het ontmoeten van anderen zorgt voor meer gebruik en langere speeltijd. Niet alleen kinderen, maar ook (groot)ouders ontmoeten elkaar op de speelplek. Spelen kan prima een onderdeel van de ontwikkelingsagenda voor de kern zijn. De gemeente wil per woonbuurt of kern in samspraak met gebruikers en omwonenden buurtkaarten maken en ziet daarbij **deze werkwijze** voor zich.

Iedereen heeft recht op een mooie plek op een bereikbare afstand. Een plek die ook aan mensen met een beperking de mogelijkheid geeft om mee te doen. Een plek waar initiatiefnemers terecht kunnen met hun activiteiten. De gemeente draagt zorg voor een hoofdstructuur op buurtniveau met mooie kern- en buurtplekken voor iedereen. Daar waar dit niet voldoende is of de afstanden te groot worden zijn extra steunplekken voorzien.

De nevenstructuur is aanvullend op de hoofdstructuur. De gemeente wil op deze plekken minder de regie nemen. **Omwonenden en gebruikers krijgen hier meer zeggenschap**. De initiatieven die daarbij ontstaan ondersteunt de gemeente waar nodig met kennis, inspiratie en het doen van een veiligheidsinspectie.

Samen betekent ook samen ontwerpen, zodat alle gebruikerswensen in beeld komen. Daarin staan de kinderen, jeugd en jongeren als belangrijke gebruikers centraal. Samen maken we plekken voor iedereen.

Speelruimteplan naar Buitenruimteplan

Uit het gesprek over het op te stellen speelplaatsenbeleidsplan kwam naar voren dat Gemeente Wierden een gemeente wil zijn waar niet alleen spelen maar ook bewegen, ontmoeten en sporten in de buitenruimte mogelijk is. Dit plan legt hiervoor de basis en geeft de mogelijkheid om naar de toekomst toe breder te kijken dan alleen de speelplekken.

Uitdagingen

Daarbij zijn veel uitdagingen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat:

- o er een eerlijke verdeling van voorzieningen voor samen spelen en bewegen is?
- o er creatieve ruimte is met materialen die uitdagen en daarnaast materialen die nog iets overlaten om zelf te ontdekken?
- o er groene en prettige plekken zijn?
- o we risico's toestaan tot het punt waar het bijdraagt aan het leren omgaan met risico's en niet daar voorbij?
- o iedereen mee kan doen door inclusieve inrichting en/of activiteiten?
- o ouders en omwonenden worden uitgedaagd ervoor te zorgen dat kinderen kunnen en mogen spelen dicht bij huis en verder weg?

Antwoorden

In dit Speelplaatsenbeleidsplan worden deze uitdagingen opgepakt. De huidige situatie is bekeken. Er zijn uitgangspunten opgenomen die helpen een positieve impuls te geven aan bewegen, ontmoeten, spelen en sporten in de buitenruimte. En er is in beeld gebracht wat dit betekent voor de verschillende dorpen met behulp van kaart- en inspiratiemateriaal.

Daarbij wordt een aanzet gedaan voor de aanpak die realisatie ervan stapsgewijs mogelijk kan maken.

Afbakening, werkwijze en korte samenvatting

Afbakening

De focus van het plan ligt bij de doelgroep 0-18 jaar en het bewegen, ontmoeten, spelen en sporten binnen de bebouwde kom. Beginnend dicht bij huis, maar bij het ouder worden steeds verder weg de buurt in. Tot het punt dat ze oud genoeg zijn om zelfstandig buiten de grenzen van buurt of dorp te bewegen en ontmoeten. De ruimte die nodig is voor spelen op buurt- en kernniveau leent zich ook prima voor senioren. Zij vallen bij het ouder en minder mobiel worden weer terug in bewegen en ontmoeten op buurtniveau. Zij willen rustpunten onderweg naar de winkel om even lekker zitten of om te kijken naar wat er allemaal gebeurt op een plek. De groep tussen jeugd en senior in, de volwassenen, willen in eigen omgeving genieten van het ontmoeten van dorpsgenoten of een wandeling kunnen maken bij mooi weer. Het plan gaat dus verder dan de speelplek. Het biedt ook een opstap naar een breder netwerk aan voorzieningen en gaat in op samenhang tussen verschillende plekken en doelgroepen.

Werkwijze

Gemeente Wierden heeft OBB spelmakers+ruimtedenkers gevraagd een proces van participatie tot plan te bedenken. Daarbij is inbreng van haar expertise op het gebied van bewegen, ontmoeten, spelen en sporten gewenst. Dit heeft geresulteerd in een intern participatieproces waarbij gesprekken zijn gevoerd met raadsleden en ambtenaren die te maken hebben met bewegen, ontmoeten, spelen en sporten vanuit hun vakgebied. Bij het externe participatieproces is gekozen om veel informatie op te halen bij leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs. Zij zijn degenen die de openbare ruimte het meest intensief gebruiken en goed in staat zijn om ook wat over jongere of oudere doelgroepen te vertellen. Met hen is gesproken en rondgewandeld. Daarnaast is gemeentebreed een bevraging uitgezet, waarin vragen over de kwantiteit en kwaliteit van de speel- en beweegruimte waren opgenomen. De resultaten van deze zogenoemde 'zachte data' zijn bij de aanleiding en in de uitwerking nadrukkelijk meegenomen.

De input van de 'zachte data' heeft OBB gecombineerd met 'harde data' zoals bevolkingscijfers, inventaris, ruimtelijke opbouw en hittekaarten. Gezamenlijk is hiermee voldoende input opgehaald om uitgangspunten te formuleren die helpen de gemeente Wierden beweegvriendelijker te maken naar de toekomst toe. De uitgangspunten zijn vertaald naar een korte visie, ontwikkelingskaarten en inspiratie voor de inrichting. Daarbij is een voorstel gevoegd voor een werkwijze die het beweegvriendelijker maken van de dorpen kan versnellen in samenwerking met de inwoners.

Samenvatting

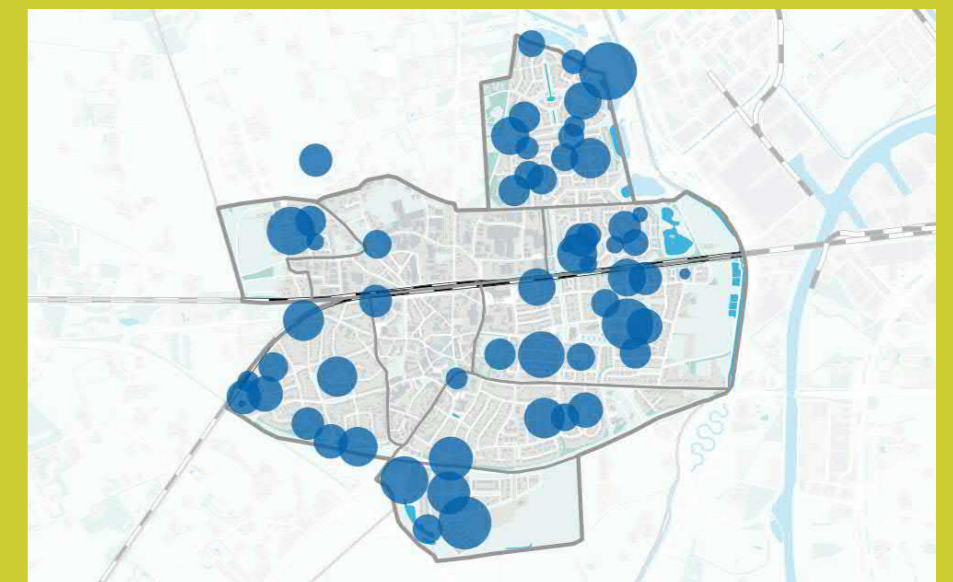
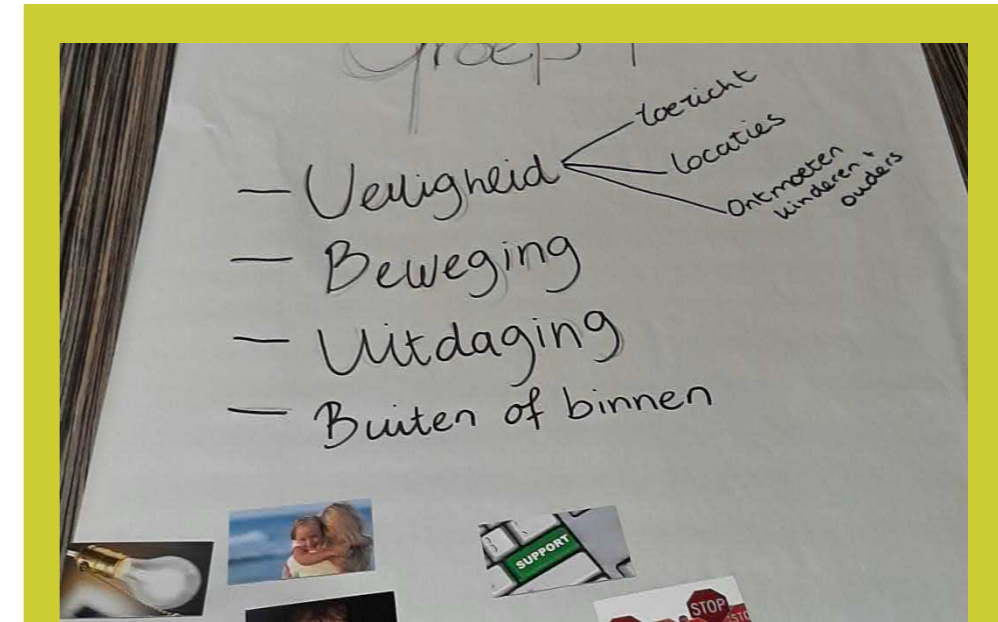
Op basis van de analyse van de huidige situatie zijn er zeven speerpunten geformuleerd voor het speelruimtebeleid. Kern van die speerpunten is dat spelen niet meer alleen spelen is.

We gaan verkennen hoe vanuit het spelen er een verbreding kan plaatsvinden. Verbreding in de vorm van een meer integrale benadering van de ruimte. Naast spelen ook aandacht voor bewegen, groen, klimaatadaptatie, activiteiten, ontmoeting en meerdere doelgroepen.

Dit vraagt het een andere aanpak. Plekken zijn naar de toekomst toe niet meer gelijk maar krijgen in het netwerk op buurtniveau een specifieke functie. Geen pleksgewijze aanpak meer maar buurtsgewijze. Dit stimuleert het bewegen en ontmoeten. Op pad gaan langs leuke kleine plekken naar een centrale buurtplek waar meer te beleven is. Bewoners krijgen de kans om de leuke kleine plekken zelf op te pakken.

Maatregelen om dit te verbeteren zitten voornamelijk in het verbeteren van de inrichtingskwaliteit en daarnaast in het bundelen van budgetten. De huidige speelbegroting gaat de verbreding niet dekken.

Het idee is om gewoon te beginnen bij de speel- en beweegruimte voor kinderen en vandaar uit het gesprek te starten over beweegvriendelijke buurten voor iedereen.

Analyse situatie

Snel naar:

 Overzicht

 Bevraging

 Conclusies

Overzicht van analysepunten

Waarom een analyse

De analyse is er om antwoord te kunnen geven op de centrale vraag hoe gemeente Wierden een beweegvriendelijke gemeente wordt. Er hoeft niet opnieuw begonnen te worden. Er is al een voorzieningenniveau en er zijn kwaliteiten. Maar er zijn ook vragen en onduidelijkheden of mogelijk onvoldoende aanbod of missende kwaliteiten. De analyse brengt dit in beeld en de conclusies geven zicht op waar verbetering winst gaat opleveren.

De analysepunten

De analysepunten zijn gekozen op basis van de wens een gemeente te worden waar bewegen, ontmoeten, spelen en sporten gestimuleerd wordt. Daarnaast op het verzoek dit op een groene en duurzame manier in te steken en aandacht te hebben voor bewegen, ontmoeten en sporten in de openbare ruimte voor een doelgroep breder dan alleen de kinderen. Om antwoord te geven op de uitdagingen zijn de volgende aspecten meegenomen in de analyse:

- o Ambtelijke en politieke verkenning beleidsthema's
- o Kinderrondgangen
- o Ligging plekken en spreiding ervan in relatie tot ruimtelijke opbouw en kinderaantallen
- o Ontwikkeling kinderaantallen en kinderdichtheid 0-11 jaar
- o Waarde plekken en spreiding over kernen
- o Waarde inventaris en spreiding over doelgroepen
- o Oppervlakte groen en grijs in de kernen
- o Temperatuur in kernen en wateroverlast
- o Huidig inrichtingsbeeld speel- en sportplekken
- o Resultaten gemeentebrede bevraging

Onderzoeksmethoden

Om de sterkten en zwakten in beeld te krijgen en meer grip op de wens en ontwikkeling van de speelruimte zijn verschillende instrumenten ingezet:

1. Kinderrondgangen
2. Veldwerk
3. Data analyse
4. Gesprek ambtelijke werkgroep
5. Raadsinformatiebijeenkomst
6. Gemeentebrede bewonersbevraging

Conclusies

Deze conclusies uit deze analyse geven zicht op de speerpunten en daarmee de uitgangspunten voor verbetering van wat minder goed gaat of versterking van wat al best goed is.

Tezamen maakt dit mogelijk om een visie uit te formuleren en een toekomstbeeld te schetsen. Hiervoor zijn ontwikkelkaarten en inspiratiekaarten voor de speelplekken opgenomen.

Ambtelijke en politieke verkenning beleidsthema's

Welke doelgroepen zijn belangrijk voor dit beleidsplan

kinderen van 1 tot 12
 burgers jeugd zelf
 jeugd 15-21 jeugd
 jeugd tot 18
 ouderen

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?

Ambtelijke workshop

Met betrokken ambtenaren is een workshop gehouden. Daarbij werden de volgende aandachtspunten geformuleerd:

Doelgroep: 0-18 jaar met doorkijk naar meer invalshoeken voor multifunctioneel en multigenerationeel gebruik en met name sport.

Aanpak: de pleksgewijze aanpak bij beheer en beperkte middelen in tijd en geld geven geen ruimte voor verandering.

Vraag: kan het ook met minder maar betere plekken en meer nadruk op informeel spel.

Raadsinformatiebijeenkomst deel 1

Op de raadsinformatiebijeenkomst is de raad geïnformeerd over de werkwijze voor het opstellen van het Speelplaatsenbeleidsplan.

De afbakening van het plan is ook daar op tafel gekomen. Het is nu de tijd om in plaats van een speelruimteplan een Speelplaatsenbeleidsplan te maken waarin ook andere thema's dan spelen een plek krijgen.

De raad was het hier unaniem over eens en heeft de opdracht hiertoe een plan te maken bevestigd met daarbij enkele aandachtspunten.

Peiler	Kwantiteit (€ en beheer)	Kwaliteit (€ en mooi/fijn)	Participatief (wie is aan zet)
Spelen en sport 0-18			
Groen & klimaat	Bomen / Bajes water (spelen, bermen)		
Verharding en meubilair			
Circulair en duurzaam	Gebruik maken van de omgeving (grote bomen)	natuurlijke materialen duurzaam hout	Wolven en slachtoffer
Ontmoeting en activiteiten			
Sport en verenigingen			

Peiler	Kwantiteit (€ en beheer)	Kwaliteit (€ en mooi/fijn)	Participatief (wie is aan zet)
Spelen en sport 0-18			Opzet van de buurt groen en zelf leuk betrekken
Groen & klimaat	Toestellen met zonnepanelen, water, gratis water	In parken heel een groen val/haal. Maar wel met groen implanteren.	ze slachtoffer van de inwoners helpen met oude bomen
Verharding en meubilair	meer los hangende, maar kwaliteit is belangrijk met onderhoud		Participatief schenken van materiaal
Circulair en duurzaam			
Ontmoeting en activiteiten			Ook door jongeren en ouderen samenwerken
Sport en verenigingen			

Raadsinformatiebijeenkomst deel 2

In het tweede deel van de raadsinformatiebijeenkomst is er in kleine groepjes gesproken over hoe uitgangspunten voor diverse thema's door middel van het startpunt spelen in de buitenruimte handen en voeten zouden kunnen krijgen.

Dit resulteerde in een aantal ideeën die in het Speelplaatsenbeleidsplan meegenomen kunnen worden als te ontwikkelen opties naar de toekomst. Denk aan het mogelijk maken van initiatieven door bewoners, betrekken sportverenigingen en oog voor duurzame en groene kansen.

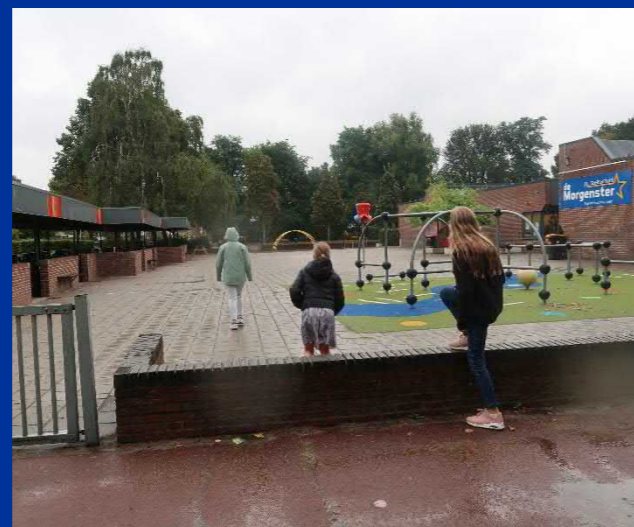
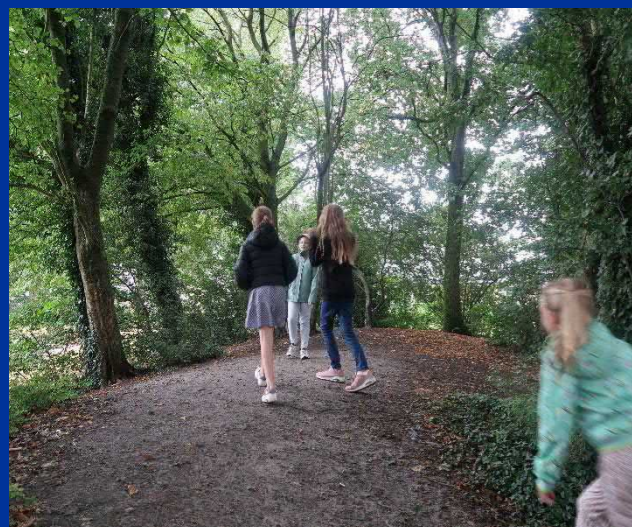
De Roerganger Enter

De kinderen bewegen zich vrij door het dorp en worden hierin niet gehinderd door ouders of bewoners. Vier opvallende zaken zijn dat er op diverse plekken duidelijk bewonersinitiatieven worden gedaan met speelgoed en 'bouwmaterialen'. De plekken zijn veelal hetzelfde ingericht en hebben weinig uitdaging. De sportvelden zijn een geliefde plek en horen echt bij het opgroeien in dit dorp. De informele groene ruimte is belangrijke speelruimte. De jeugd maakt hier gebruik van en wil dit in de toekomst ook blijven doen. Ze komen hier zelfs liever dan op de speelplek. De Regge is een belangrijke informele speelzone.

Sjaloomschool Wierden (zuidwestkant)

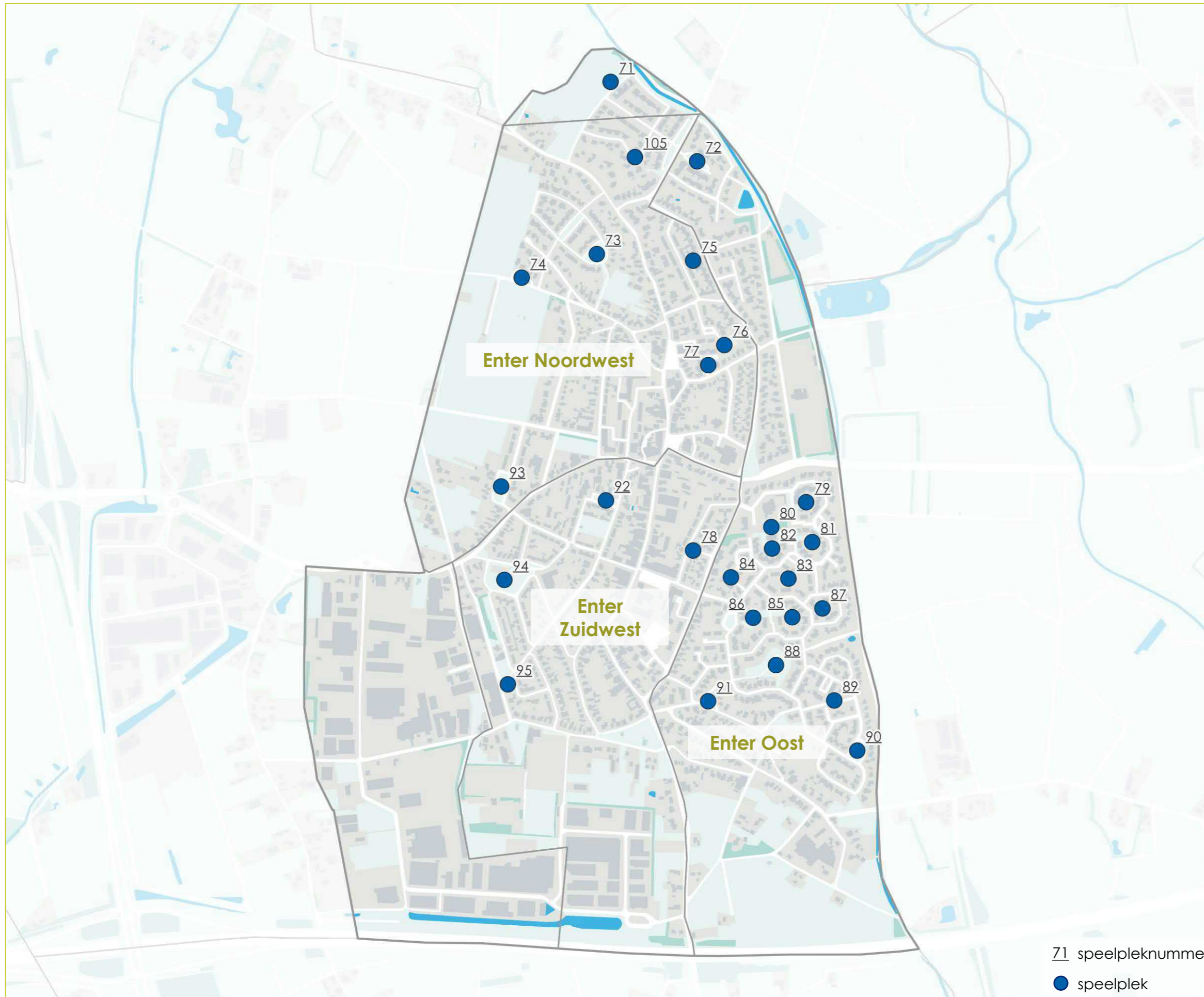
De kinderen kennen de weg goed en spelen veel in de informele speelruimte op straat en in het groen. Door de spoorlijn is er wel een speeldeel noord en een speeldeel zuid. Drie opvallende zaken zijn dat de speelplekken vooral gericht zijn op kleine kinderen. De sportplekken zijn vooral voor de jongeren en qua inrichting ook niet gelijk de plekken waar de jeugd graag heengaat. Ze willen graag goede eigen plekken zoals die aan de natuurspeelplek. Deze wordt volgens de kinderen veel bezocht door ouders met kinderen en basisschooljeugd uit heel Wierden. Over het algemeen is er weinig interactie tussen doelgroepen.

Widerode Wierden (zuidoostkant)

De kinderen kennen de weg goed en spelen veel in de informele speelruimte op straat en in het groen. Door de spoorlijn is er wel een speeldeel noord en een speeldeel zuid. Drie opvallende zaken zijn dat de schoolpleinen een geliefde plek zijn. Hier wordt vaak afgesproken en gespeeld. De informele groene ruimte is belangrijke speelruimte. De jeugd maakt hier gebruik van en wil dit in de toekomst ook blijven doen. Ze komen hier zelfs liever dan op de speelplek. De speelplekken zijn namelijk nogal saai. Voor het sporten zijn er wel plekken maar niet heel veel of hele goede. Ze missen uitdaging.

Huidige plekken Enter

Toelichting

In Enter wonen circa 360 kinderen, 350 jeugdigen en 380 jongeren.

Er zijn 25 speelplekken met in totaal 125 speel- en sporttoestellen. Er ligt nog 1 plek in het buitengebied bij de Berghorst/Leemhorst.

Op alle plekken staan toestellen voor 0-5 jarigen en op 12 plekken staat er een duikelrek of combitoestel bij voor 6-11 jarigen. Op 9 plekken kunnen 6-18 jarigen sporten.

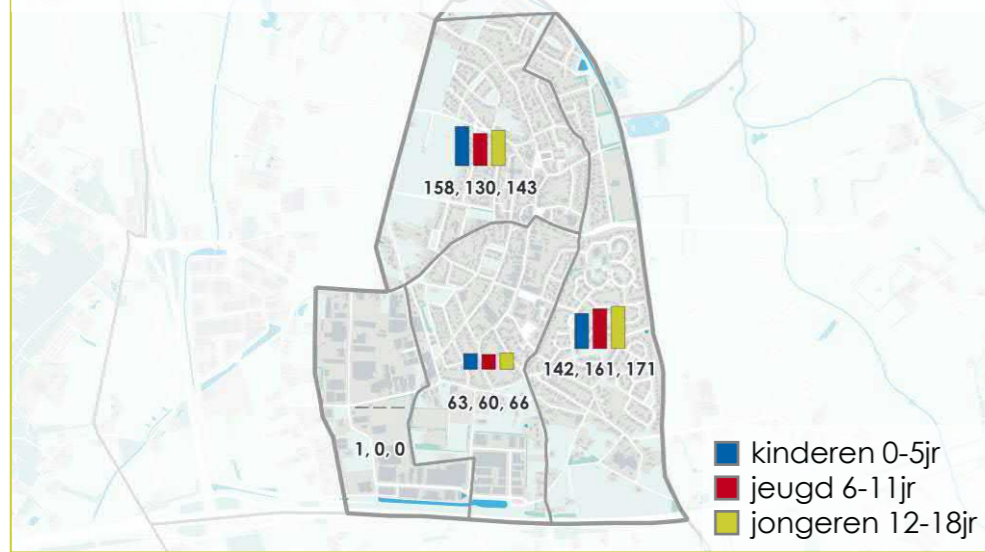
De verdeling van plekken lijkt niet evenredig over de buurten. Dit vraagt om een nader onderzoek van de kinderaantallen. Vooral Enter Oost heeft veel meer plekken, terwijl hier niet meer kinderen wonen dan in Noord.

In Enter Noordwest en Zuidwest is weinig ruimte voor speelplekken. De bestaande plekken liggen vaak daar waar ruimte over was. Ze zijn vaak nodig om te voorzien in de behoefte.

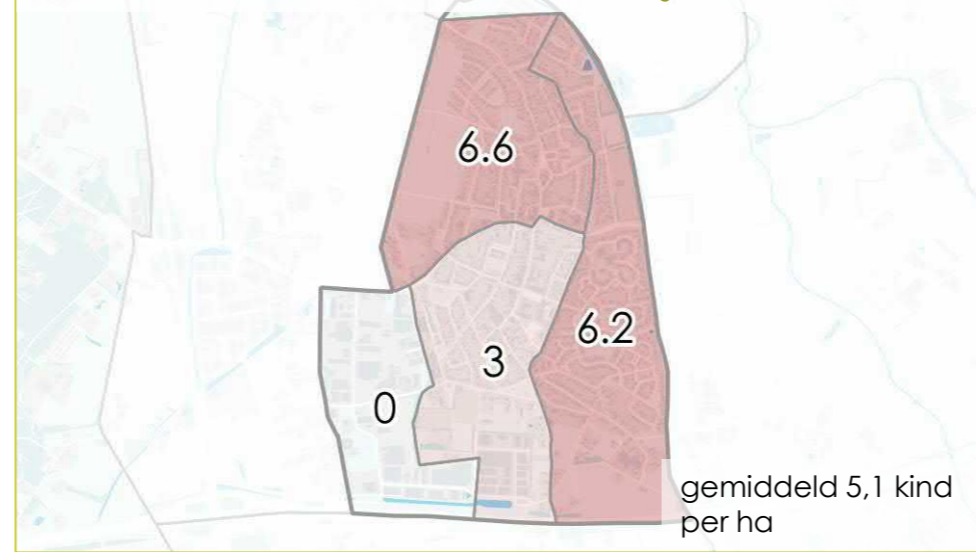

Kinderaantallen

Kinderdichtheid 0-18 jaar

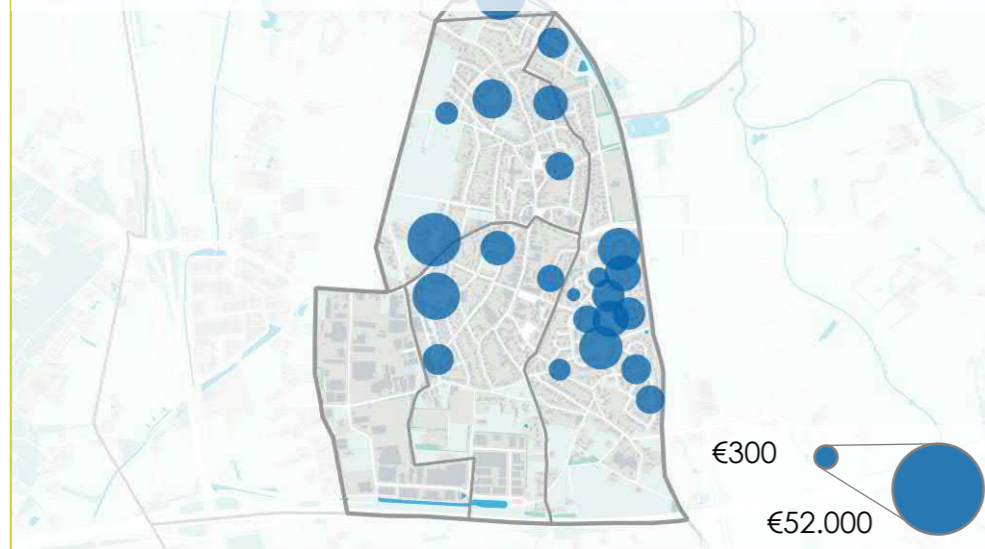

Ontwikkeling kinderaantallen

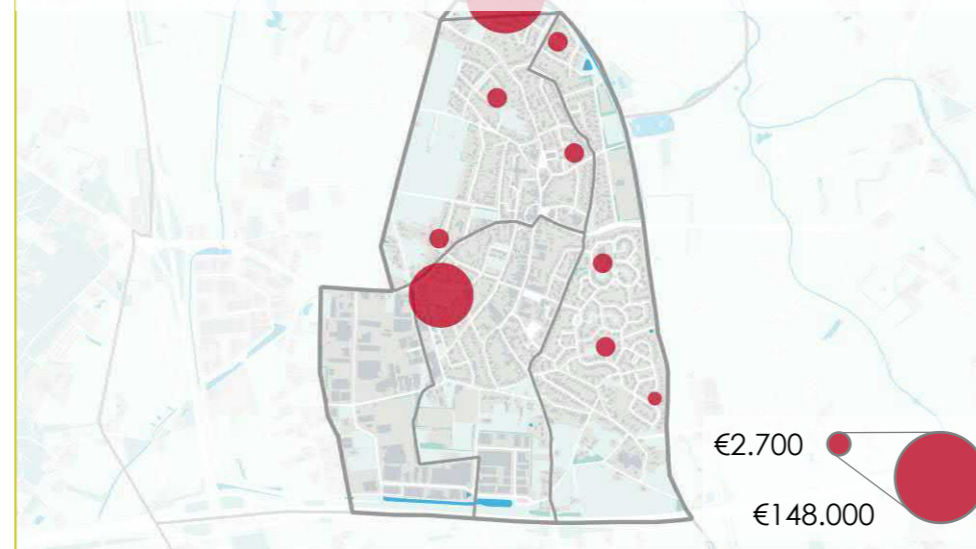
In Enter wonen circa 360 kinderen, 350 jeugdigen en 380 jongeren. Dit aantal blijft stabiel de komende 10 jaar indien er geen grote woningrenovaties plaatsvinden. De kinderen die er nu wonen groeien door naar de doelgroep jongeren.

De kinderdichtheid is in Enter Oost en Noord boven het gemiddelde van de gehele gemeente, maar niet zo hoog als kinderdichtheden in buurten van steden als Zwolle en Almelo.

Waarde spelen per plek

Waarde sporten per plek

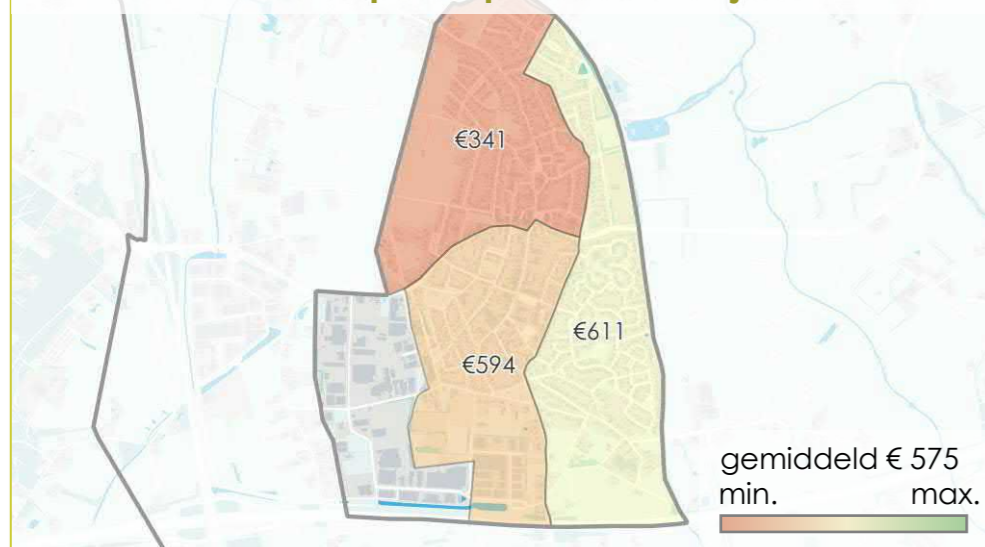

Huidige inventariswaarde per plek

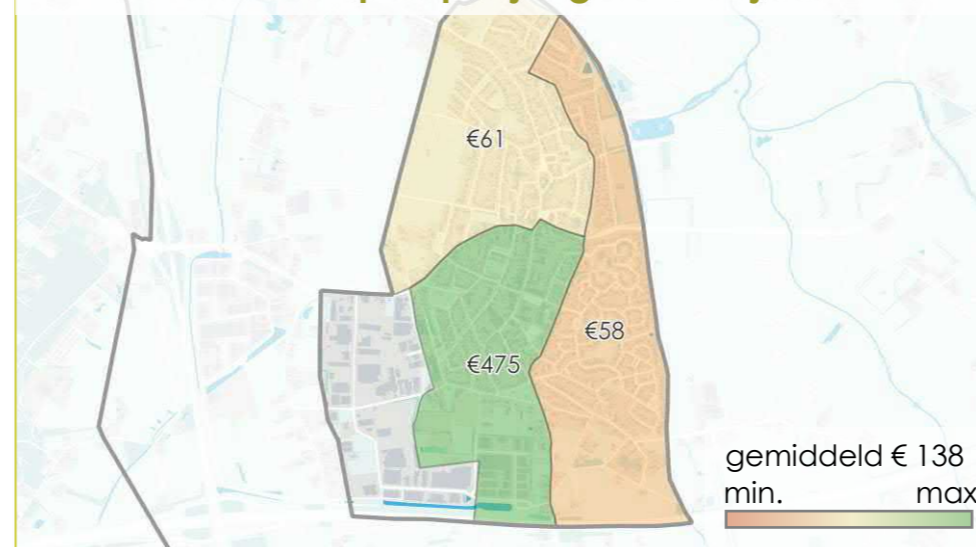
De waarde van de voorzieningen is scheef verdeelt over de kern. Vooral voor de speelplekken. Enter Oost heeft in verhouding veel meer totaalwaarde aan voorzieningen.

Opvallend is dat er maar op twee sportplekken echt waarde zit voor sport. De sportplek met het grootste aanbod ligt daarbij in de buurt met het laagste aantal jongeren. Overige plekken hebben maar beperkte waarde aan voorzieningen voor sport staan.

Waarde spelen per kind 0-11 jaar

Waarde sport per jongere 6-18 jaar

Waarde per kind en jongere

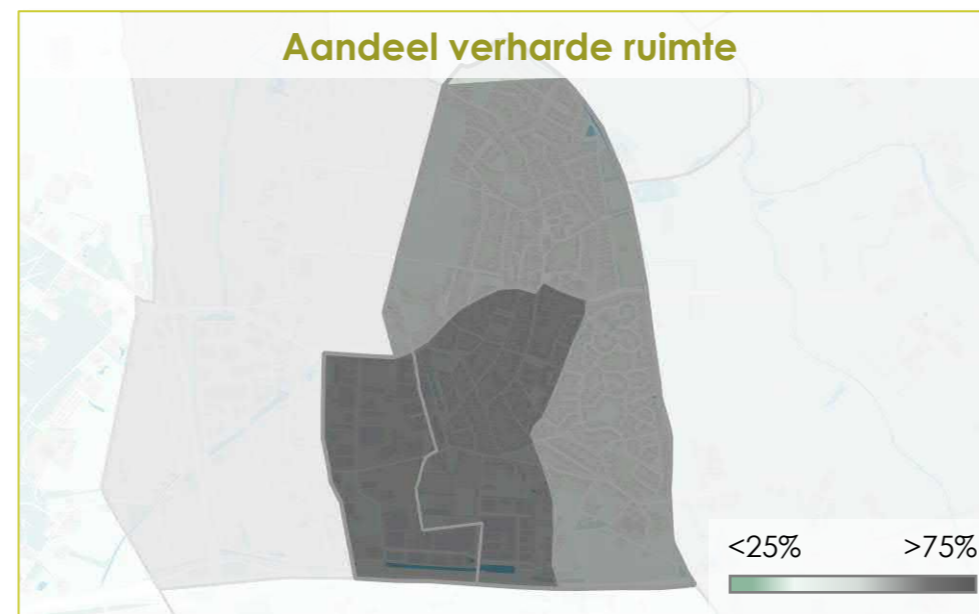
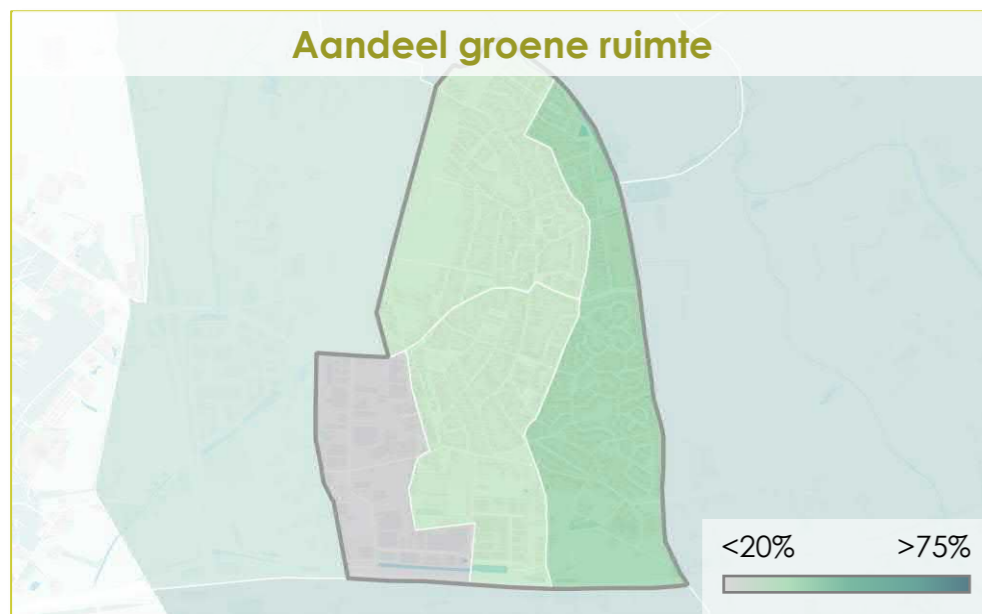
Gekeken naar de waarde verdeeld op het aantal kinderen en jongeren is nog duidelijker een scheve verdeling te zien. Wat verder opvalt is dat er voor jongeren in verhouding duidelijk minder is geïnvesteerd dan voor kinderen en jeugd.

Het landelijk gemiddelde van de waarde per kind ligt rond de €344 voor kinderen en rond de €283 voor jongeren. Voor kinderen loopt dit dus redelijk gelijk op, maar jongeren hebben duidelijk minder aan voorzieningen dan landelijk gemiddeld.

Vervangingsituatie

Het grote aandeel rode plekken duidt op een vervangingsachterstand. Op 15 van de 25 plekken moeten uiterlijk in 2023 de toestellen vervangen worden. De vervanging is gebaseerd op de theoretische levensduur voor deze toestellen. In de praktijk worden toestellen langer in stand gehouden dan de levensduur. Wat op zich goed is. Maar dit zorgt nu wel voor dat er een boeggolf aan vervanging wordt opgebouwd en de onderhoudsinspanning doet oplopen. Om te voorkomen dat straks alle toestellen in één keer omvallen is vervanging op opruimen komende beleidsperiode nodig. In totaal zijn dit bijna 90 toestellen.

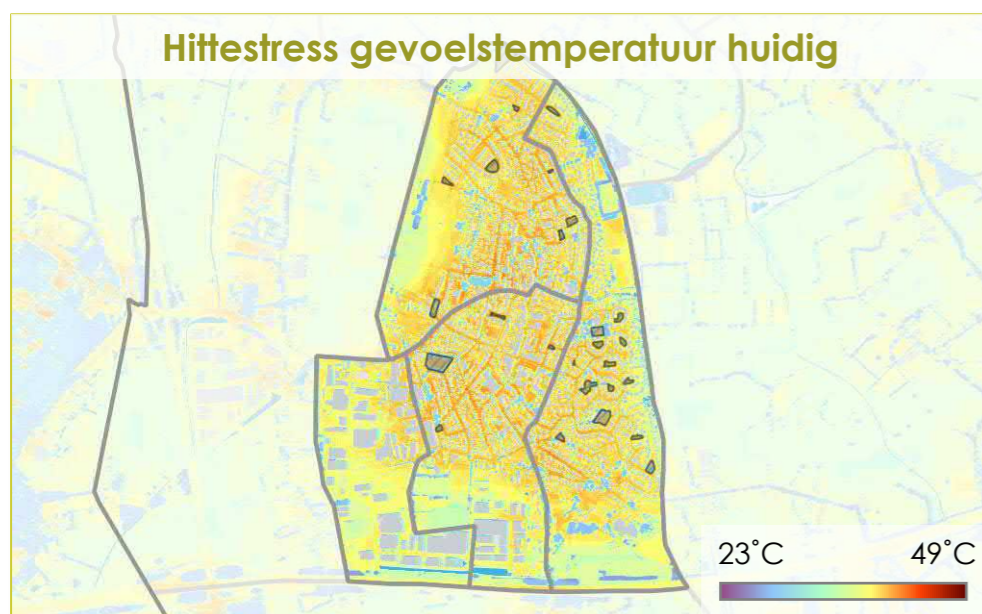
Aandeel informele speelruimte

De basis van alle speelruimte is de informele speelruimte. Deze bestaat uit de ruimte in het groen en op straat. Er is in verhouding veel verharde ruimte in Enter.

En er is duidelijk minder groen in Enter Noord en Zuid. Daar waar speelgroen is wordt het bijna kapot gespeeld.

De bespeelbaarheid van de verharding is voldoende. De kinderen hebben wel enige hinder van het verkeer en geparkeerde auto's.

Uit de rondgang blijkt dat de informele ruimte populaire speelruimte is en de tolerantie voor spelen in deze informele ruimte groot is.

Hittestress en wateroverlast

De beperkte hoeveelheid groen is terug te zien in de hittestresskaart. De temperatuur op speelplekken kan flink oplopen. Dit komt de bruikbaarheid in de zomer niet ten goede.

De waterproblemen hebben geen effect op de bruikbaarheid van de speelplekken. Kinderen vinden spelen met (regen)water leuk. Een keer een overstroming zorgt voor onvergetelijke speelervaringen.

De Akkers

Brinkstraat

Erve Oldenhof

Populierenlaan

Erve Smedinck

Meesterhof

Sfeer en inrichting

Opvallend is dat de plekken kaal voelen en ogen, en dat er weinig is gedaan met de omgevingsinrichting. Met beplanting, verharding en meubilair kan al snel veel meer gedaan worden om prettige en groene plekken te maken.

De inrichting is eenzijdig gericht op spelen of sporten, vooral het ontmoeten lijkt geen onderdeel te zijn van de plekken. Het ontbreekt aan zowel de voorzieningen als de sfeer hiervoor.

De toestelkeuze is traditioneel en onderhoudsarm. Dit lijkt een belangrijke keuzefactor te zijn geweest bij de inrichting. Een nadeel hiervan is dat de plekken weinig dynamiek hebben en niet meegaan met behoefteveranderingen. Op veel plekken zijn weinig tot geen gebruikssporen.

De ondergronden bestaan uit gras of verharding met daar waar noodzakelijk een valdempende veiligheidsondergrond. Er zijn geen paden voor rolstoelers of kindervagens.

Er is weinig gedaan met zonering op de plekken die ingericht zijn voor meerdere doelgroepen. De toestellen lijken veelal willekeurig op de plek te staan.

Voorzieningen

Van de 117 toestellen is de helft van de toestellen redelijk hetzelfde. Ongeveer 25% is een wipveer of wip en 25% een speelhuisje/glijbaan/combi.

De variatie in sportmogelijkheden voor 8-18 jarigen is beperkt. Op 22 toestellen kan je sporten, waarvan 15 sporttoestellen een voetbaldoel zijn. Skaten en een enkele basket zijn de overige opties.

De uitdaging en variatie voor de oudere kinderen is beperkt. De valhoogte is over het algemeen laag. Er zijn maar 6 hogere toestellen. En er zijn 13 toestellen die bewegen, maar hiervan zijn 12 toestellen een schommel.

Voor kinderen met een fysieke of mentale beperking is de inrichting eigenlijk altijd ongeschikt. Vooral door de slechte bereikbaarheid en 'kaalheid' van de plekken. Ook mist het aan sociale samenhang tussen bewoners.

Resultaten bewonersbevraging Enter

Toelichting Kaartblad

Te zien is gelijk dat veel activiteit is richting de groene zone aan de noordkant van Enter. In routes die worden gebruikt en ook in plekken. Opvallend is gelijk dat kinderen daar ook veel komen en reacties van hen best ver buiten het dorp liggen.

Op de speelplekken in de kern wordt verschillend gereageerd. Rode punten gaan vooral over verkeer en onveiligheid.

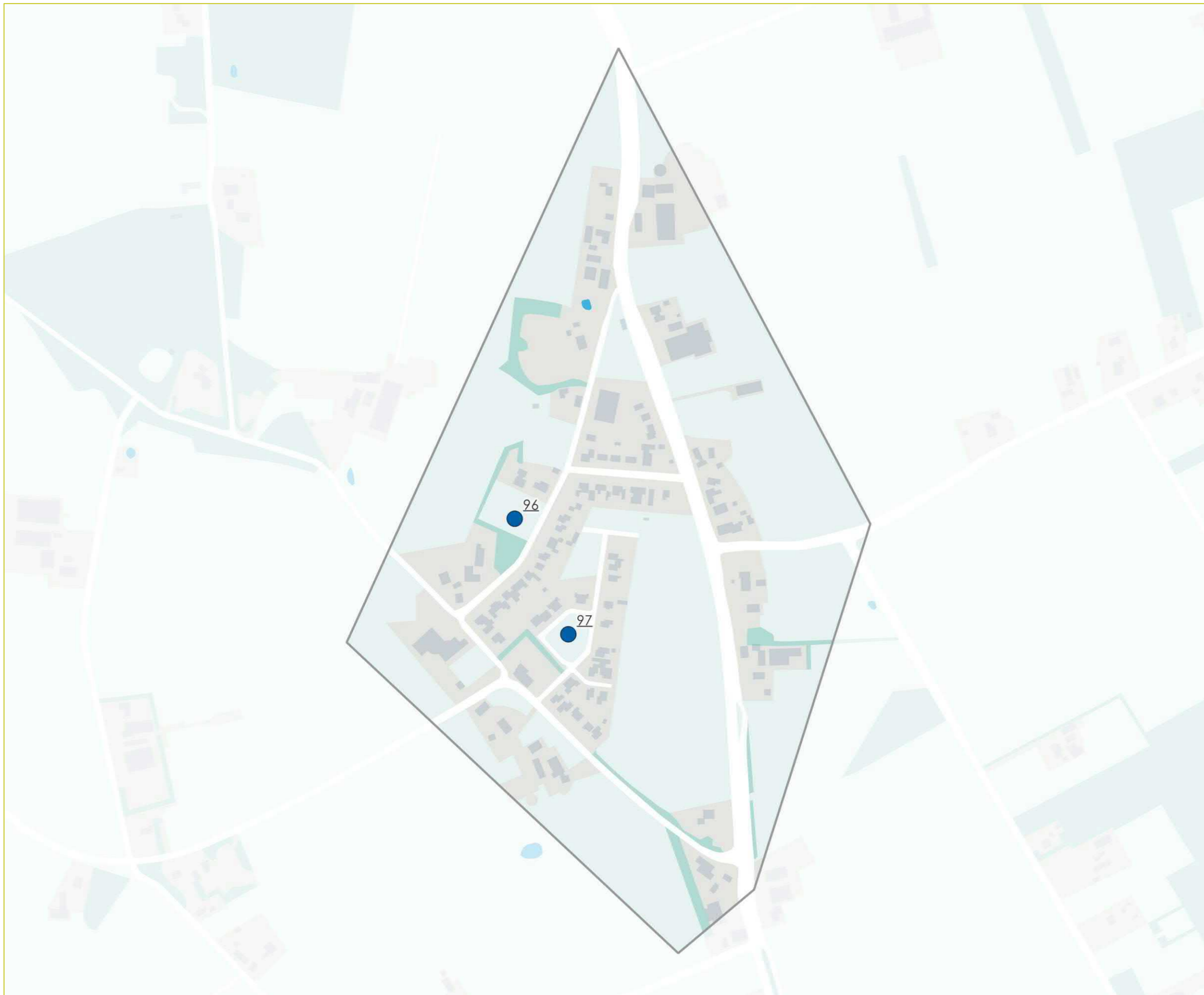
Voor de toekomst zien bewoners wel verbeterpunten of hebben ze wensen. Op een aantal punten zijn meerdere reacties op één plek. Dit zijn de plekken die aandacht vragen.

Er is duidelijk te zien dat er routes en rondjes in de buurt zijn. Invulling en verbetering daarvan zou veel kunnen brengen.

Legenda reacties zonder gloed volwassen met gloed kinderen

- ★ ★ Wens of opmerking
- ■ Goede sportplek
- ▲ ▲ Goede speelplek bij bosjes of water
- ● Goede chillplek
- ■ Slechte sportplek
- × × Plek waar je niet wilt of mag komen
- ▼ ▼ Slechtste speelplek
- ↓ ↓ Verbeterpunt op route
- ◆ ◆ Probleemplek voor kind met beperking
- — Step-, skate-, skeeler-, fietsroute
- — Route naar school

Huidige plekken Hoge Hexel

Toelichting

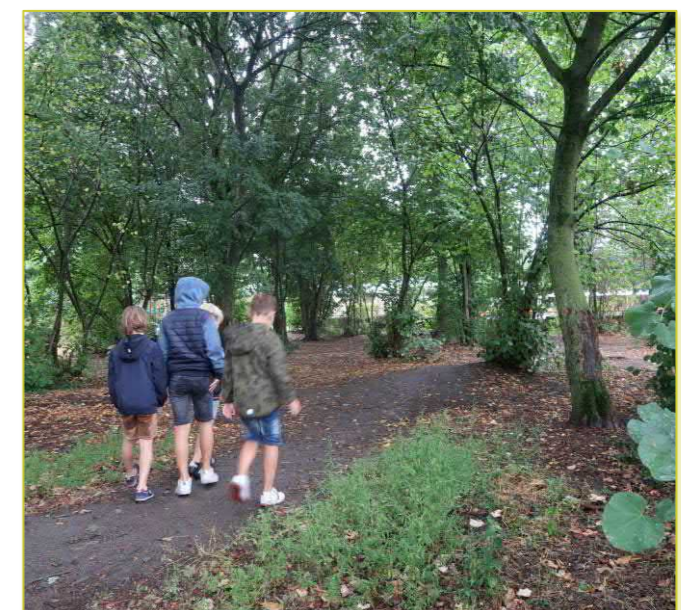
In Hoge Hexel wonen circa 25 kinderen, 30 jeugdigen en 40 jongeren.

Er zijn 2 speelplekken met in totaal 16 speel- en sporttoestellen.

Op beide plekken staan toestellen voor 0-11 jarigen en op 1 plek kunnen de 6-18 jarigen sporten.

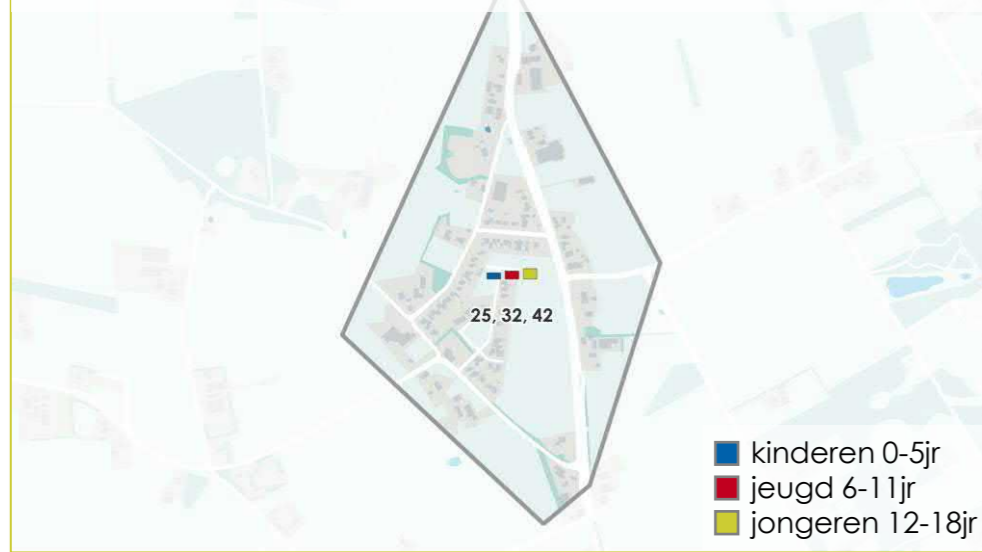
De verdeling van de plekken is goed. Twee plekken lijkt wel wat veel als de school meegerekend wordt.

De vraag is of een aangepast voorzieningenniveau voor meer samenspel zou kunnen zorgen.

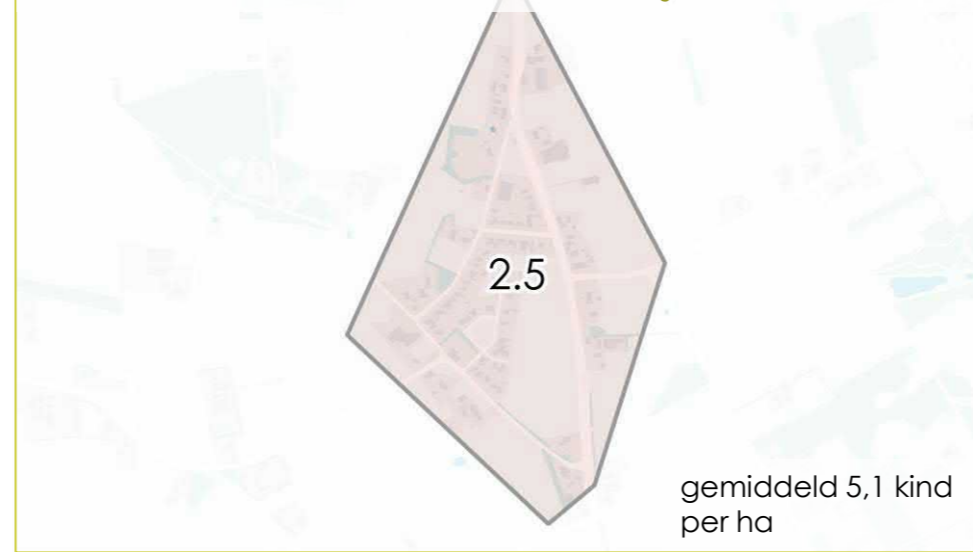

Kinderaantallen

Kinderdichtheid 0-18 jaar

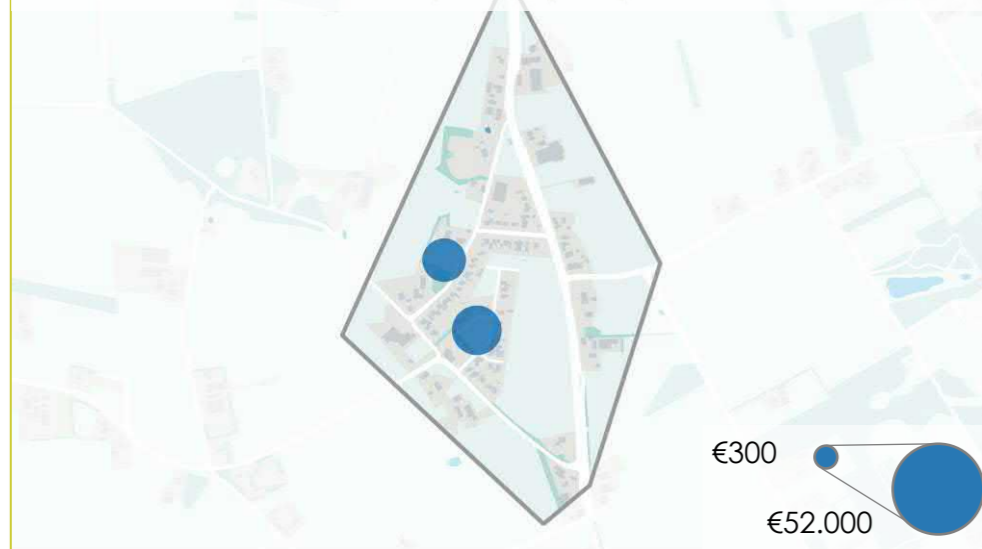

Ontwikkeling kinderaantallen

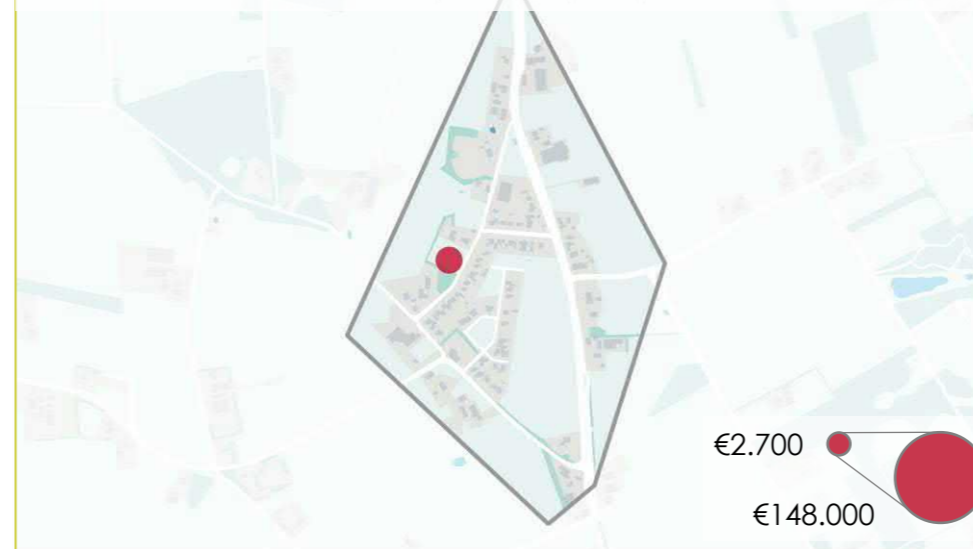
In Hoge Hexel wonen circa 25 kinderen, 30 jeugdigen en 40 jongeren. De kinderaantallen blijven heel langzaam afnemen hier. De kinderen die er nu wonen groeien door naar jongeren. Een groot deel van de kinderen woont in het buitengebied.

De kinderdichtheid is heel laag. Daarmee is ook de samenspeelkans op een plek laag.

Waarde spelen per plek

Waarde sporten per plek

Huidige inventariswaarde per plek

Voor de enkele plekken lijkt de waarde op de juiste plek te liggen. In verhouding lijkt er wel veel waarde te zijn ten opzichte van Enter en Wierden.

Waarde spelen per kind 0-11 jaar

Waarde sport per jongere 6-18 jaar

Waarde per kind en jongere

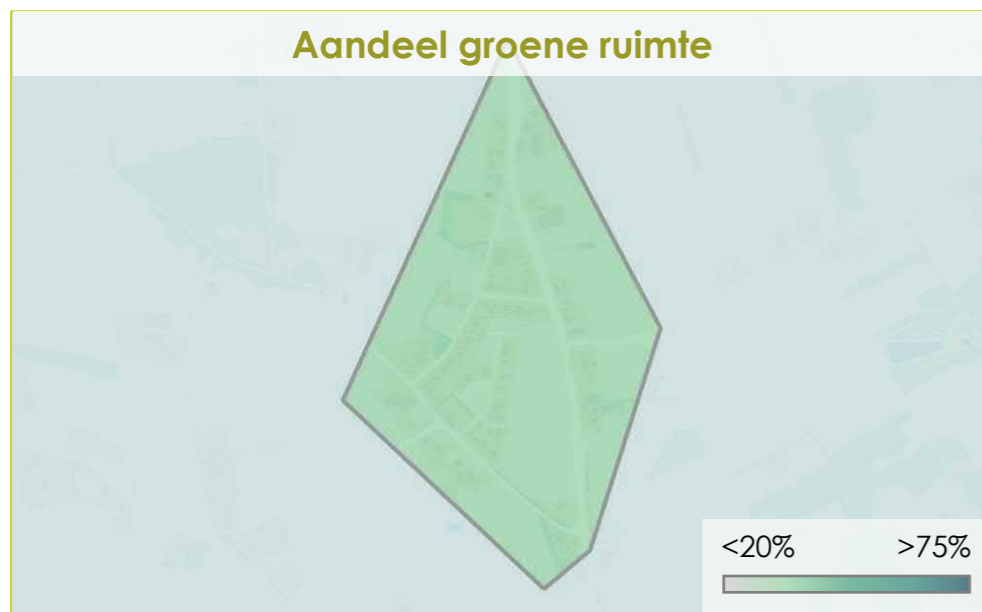
Er is duidelijk meer waarde per kind of jongere dan in de rest van de gemeente.

Het landelijk gemiddelde van de waarde per kind ligt rond de €344 voor kinderen en rond de €283 voor jongeren. Voor kinderen is er ruim het dubbele aanwezig nu en voor jongeren maar de helft.

Vervangingsituatie

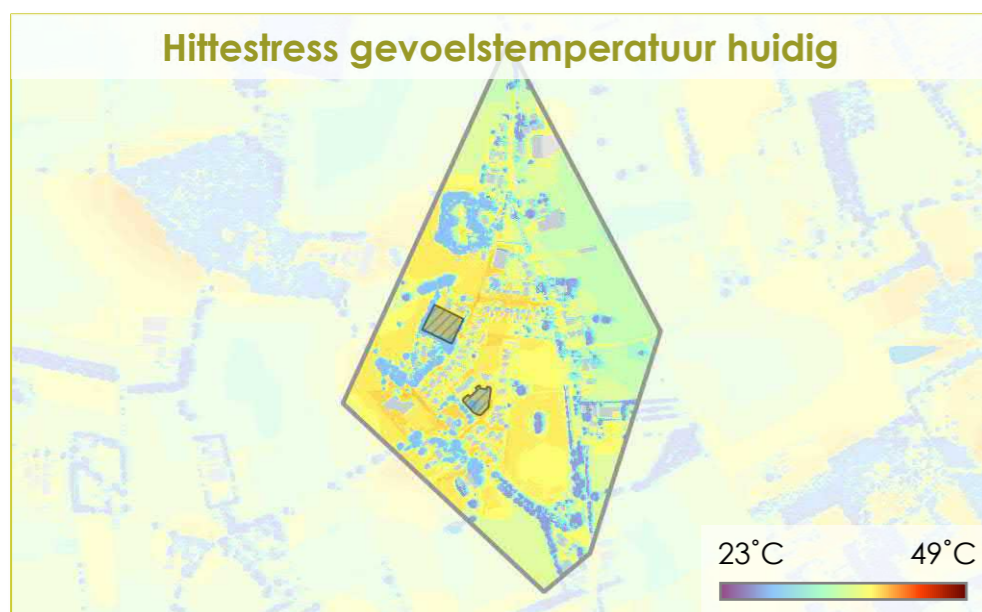
Het grote aandeel oranje plekken duidt op een vervangingsachterstand. Ook al gaat het maar om 14 toestellen, dit telt op het totaal wel mee. De vervanging moet ingepland worden de komende 5 jaar.

Aandeel informele speelruimte

Hoge Hexel heeft voldoende informele speelruimte op straat en in het groen. De kinderen die in het buitengebied wonen kunnen op het erf naar hartenlust spelen.

De tolerantie voor spelen buiten de speelplek is groot.

Hittestress en wateroverlast

Hittestress en wateroverlast zijn niet noemenswaardig in Hoge Hexel. De hittestress blijft wel een aandachtspunt als het aandeel verharding verder toe zou nemen.

Kleen-Esch

Oude Schoolweg

Kabelbaan Kleen-Esch

Basket Oude Schoolweg

Toestellen Kleen-Esch

Trapveld Oude Schoolweg

Sfeer en inrichting

De inrichting van de speelplekken bestaat uit een gevarieerd aanbod aan speel- en sporttoestellen. In totaal staan er 16 toestellen met verschillende functies. Het ontbreekt wel aan voorzieningen voor ontmoeten.

De plekken voelen en ogen kaal, en er is weinig gedaan met de omgevingsinrichting. Hier ligt een kans om met beplantingen, verhardingen en meubilair prettige en groene plekken te maken, die meer uitnodigen tot buiten ontmoeten.

De gebruikssporen bij enkele populaire toestellen zoals de kabelbaan en de mandschommel zijn hoog, maar bij een deel van de voorzieningen zijn geen gebruikssporen. Opvallend is dat de basket in het gras staat, wat stuiten van de bal eigenlijk onmogelijk maakt. De vraag is of deze de functie vervult waarvoor deze is bedoeld. Er is een plek met wat meer natuurlijke inrichting. Deze heeft meer gebruikssporen.

De ondergronden bestaan of uit gras met daar waar noodzakelijk een valdempende veiligheidsondergrond of een stukje aanvullende verharding. Er zijn geen paden voor rolstoelers of kinderwagens en er is geen terras voor spel en ontmoeting.

Op de plekken waar meerdere doelgroepen moeten spelen is weinig gedaan met zonering. De toestellen lijken willekeurig op de plek te staan.

Naast de speelplekken is er ook nog een goed ingerichte plek rondom de school/buurthuis. Deze plek wordt veel en goed gebruikt.

Toelichting Kaartblad

Al snel is duidelijk dat er wat knelpunten zijn met het verkeer (rode kruisjes). Hiervoor zou bij verdere uitwerking aandacht kunnen zijn. Vooral in de schoolomgeving.

Verder valt op dat er op alle plekken wel reacties zijn en ook door kinderen en volwassenen. Dit duidt erop dat alle plekken wel gebruikt worden.

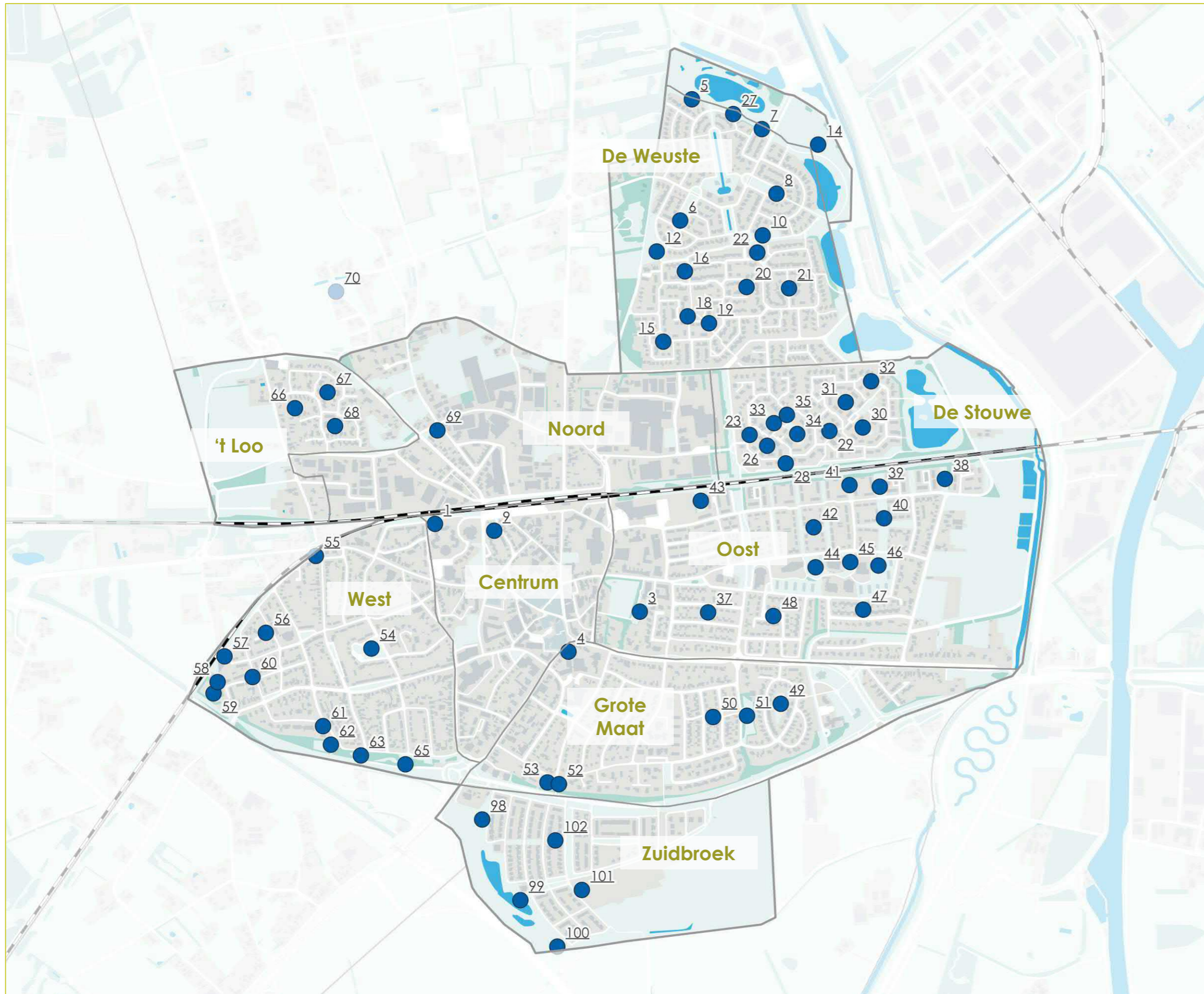
Behalve op het schoolplein liggen er wensen voor de speelplekken. Deze gaan voornamelijk over aanpassing van het voorzieningenniveau.

Bij uitvoering van beheer of vervanging zou nagegaan kunnen worden hoe de plekken elkaar beter kunnen versterken.

Legenda reacties zonder gloed volwassen met gloed kinderen

- ★ ★ Wens of opmerking
- ■ Goede sportplek
- ▲ ▲ Goede speelplek bij bosjes of water
- ● Goede chillplek
- ■ Slechte sportplek
- × × Plek waar je niet wilt of mag komen
- ▼ ▼ Slechtste speelplek
- ↓ ↓ Verbeterpunt op route
- ◆ ◆ Probleemplek voor kind met beperking
- — Step-, skate-, skeeler-, fietsroute
- — Route naar school

Huidige plekken Wierden

Toelichting

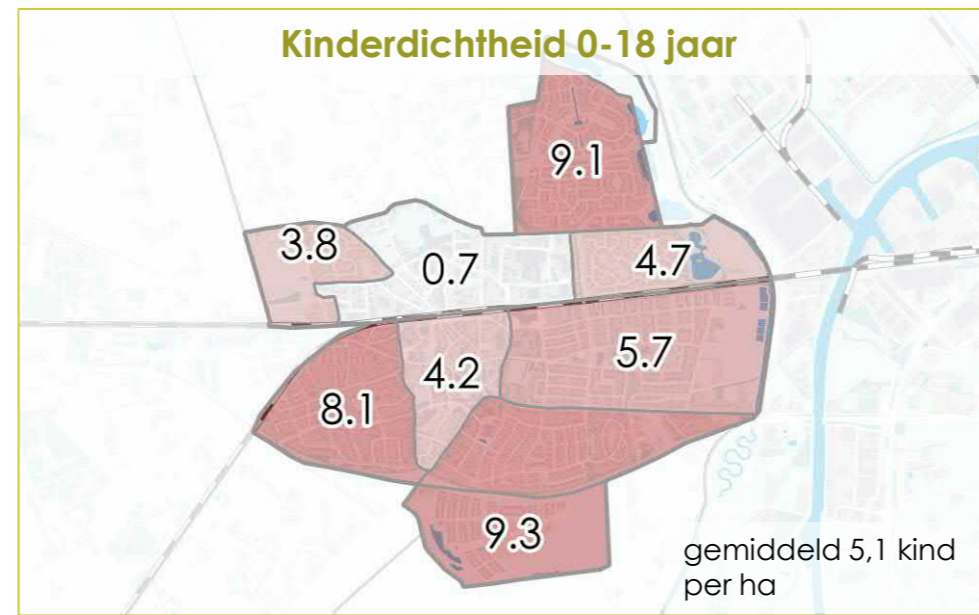
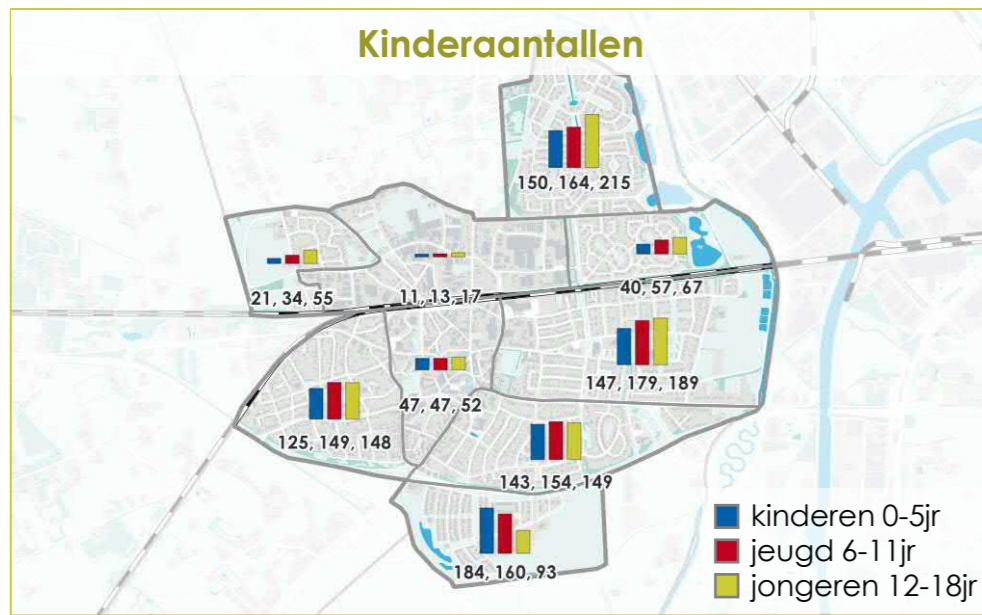
In Wierden wonen circa 870 kinderen, 960 jeugdigen en 990 jongeren. Er zijn 67 speelplekken met in totaal 276 speel- en sporttoestellen. Er ligt nog 1 plek in het buitengebied bij de Zenderink.

Op 64 plekken staan toestellen voor 0-5 jarigen en op 20 plekken staat er een duikelrek of combitoestel bij voor 6-11 jarigen. Op 21 plekken kunnen 6-18 jarigen sporten.

Er lijken veel plekken te zijn in relatie tot het aantal kinderen. Met name in Wierden Noord, De Stouwe en de randzone van Wierden West vergeleken met andere buurten. Hier zijn waarschijnlijk minder plekken nodig.

In Grote Maat en Centrum is weinig ruimte voor speelplekken. De bestaande plekken liggen vaak in restruimtes. Ze zijn nodig om te voorzien in de behoefte, maar zijn te klein voor herinrichting en soms lastig bereikbaar.

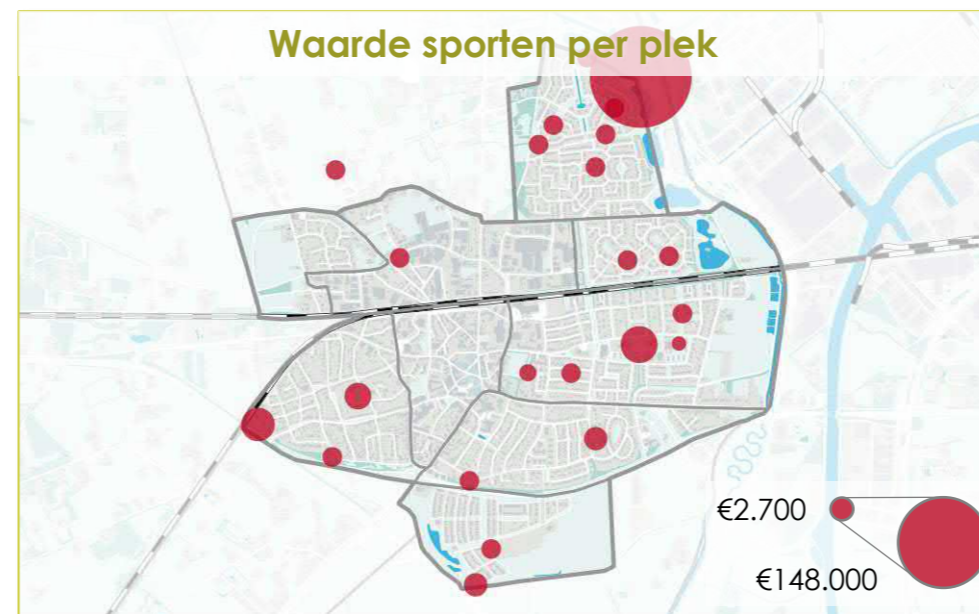
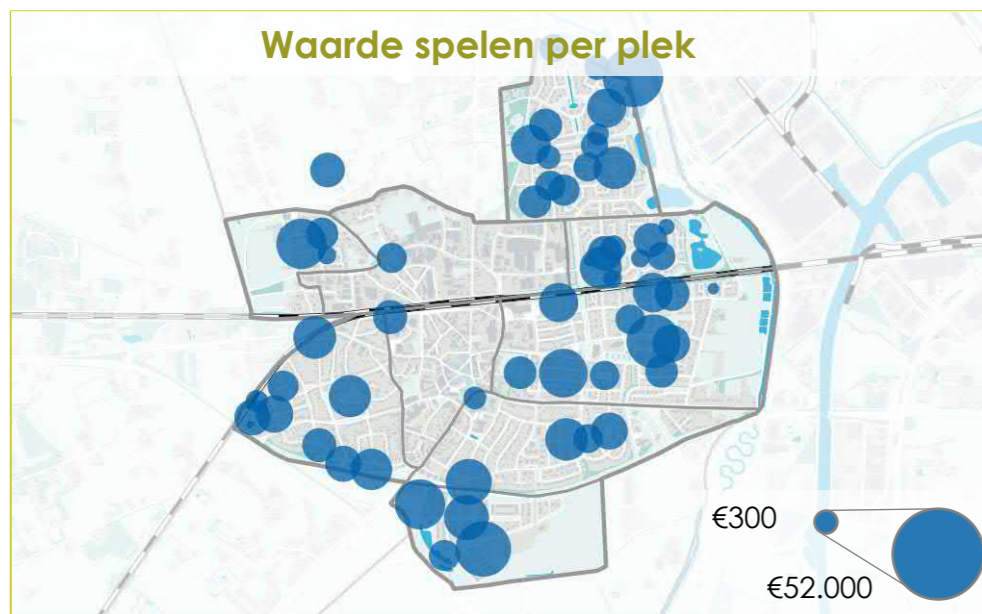

Ontwikkeling kinderaantallen

In Wierden wonen circa 870 kinderen, 960 jeugdigen en 990 jongeren. De kinderdichtheid ligt in vijf van de negen buurten boven het gemiddelde.

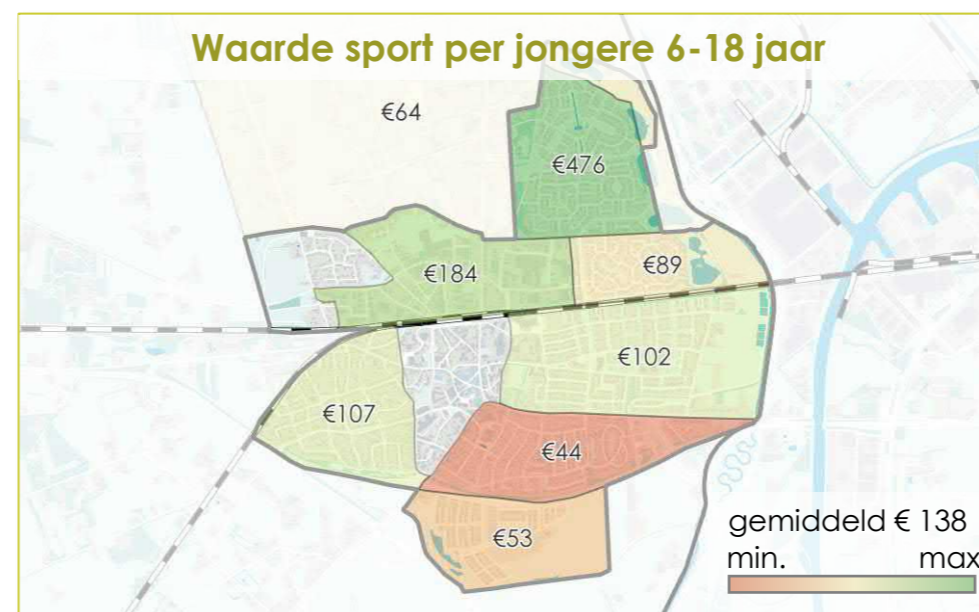
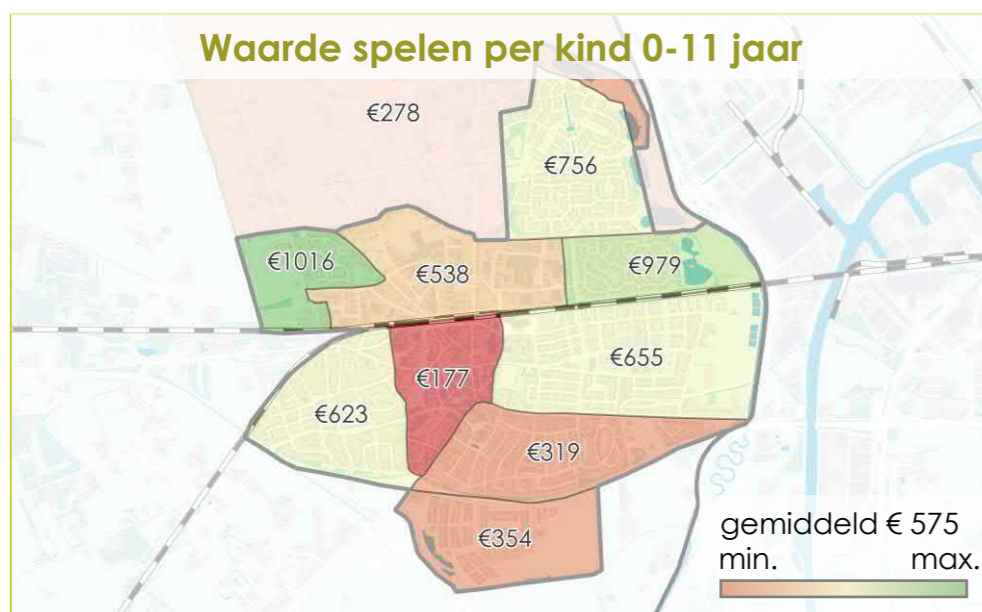
De kinderen die er nu wonen groeien door naar jongeren als er geen grote reconstructies plaatsvinden. De meeste buurten blijft het kinderaantal dan ook ongeveer gelijk. In De Weuste zal een langzame afname van kinderaantallen zijn en in Zuidbroek neemt het aantal jeugd en jongeren komende 10 jaar sterk toe naar ruim 200.

Huidige inventariswaarde per plek

De waarde van de voorzieningen is redelijk gelijkmatig verdeeld over de kern. In Wierden West, Centrum en een deel van Grote Maat zit geen waarde in voorzieningen, maar wonen wel kinderen.

Opvallend is dat de sportplek met het grootste aanbod bij De Weuste ligt en op de overige sportplekken niet veel voorzieningen met waarde staat. In de buurten met hoge kinderdichtheid is er te weinig sportaanbod.

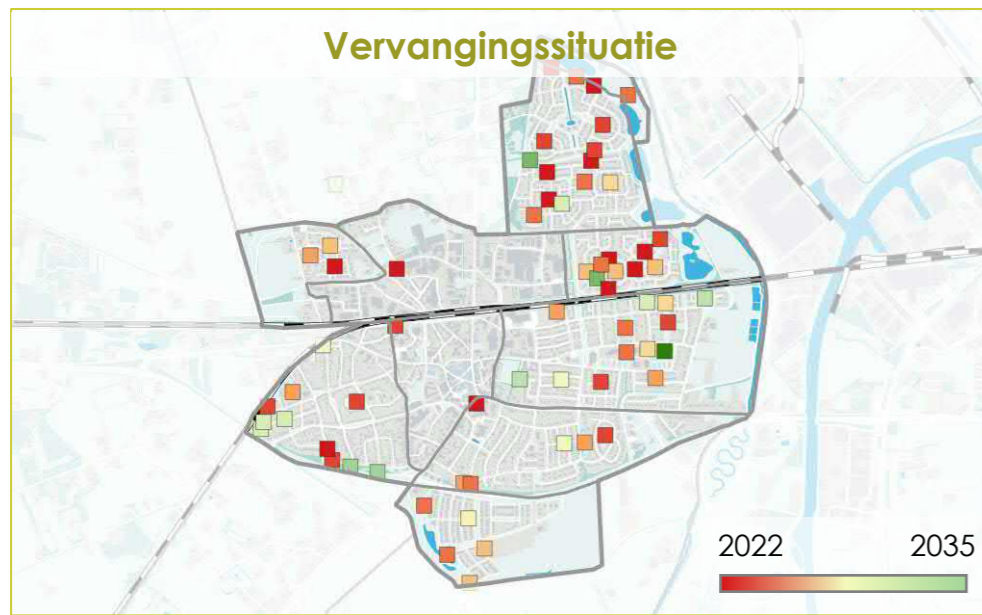

Waarde per kind en jongere

De waarde per kind is gevarieerd. In de buurten waar weinig kinderen wonen ligt wel veel waarde per kind. Uitzondering hierop is het centrum. De oranje buurten zijn buurten met redelijk hoge kinderdichtheid en in verhouding weinig waarde.

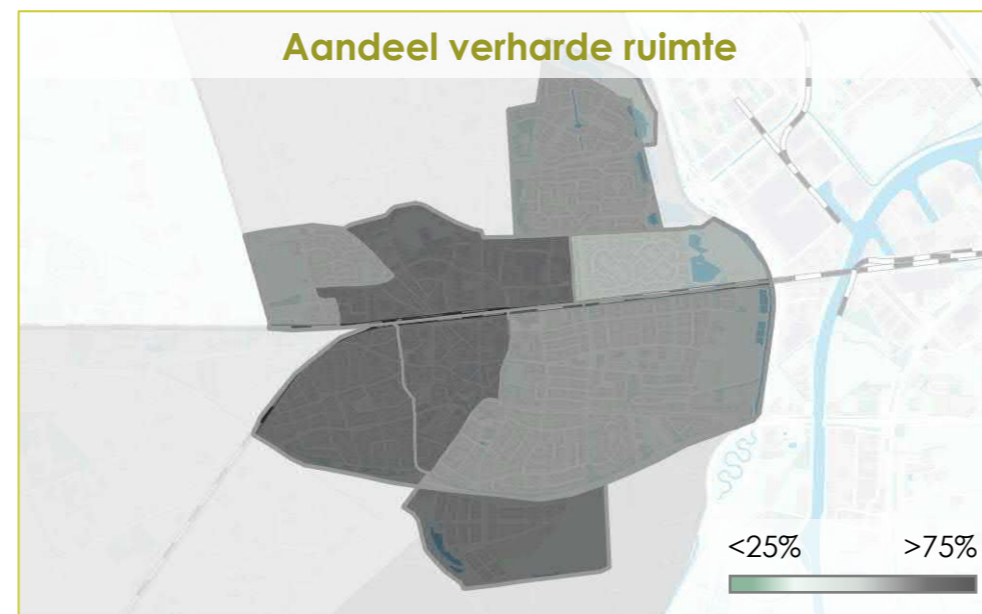
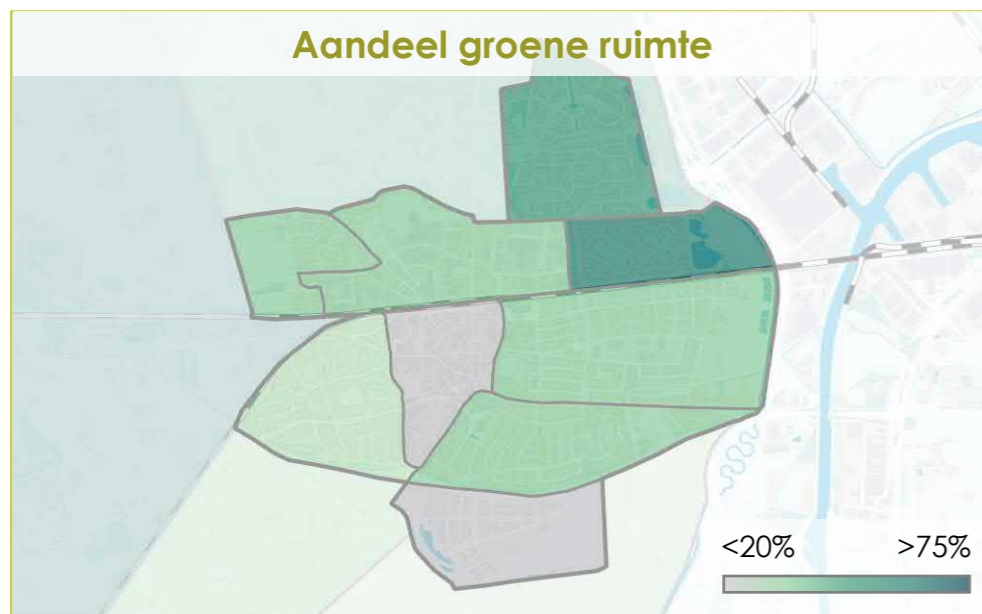
De waarde per jongere is ook gevarieerd. Hier lijkt het wel beter aan te sluiten op het aantal jongeren. De lage waarde in Grote Maat en Zuidbroek is een aandachtspunt.

Het landelijk gemiddelde van de waarde per kind ligt rond de €344 voor kinderen en rond de €283 voor jongeren. Voor kinderen is er bijna overal veel meer en voor jongeren op De Weuste na veel minder.

Vervangingsituatie

In Wierden is de vervangingsituatie ook zorgelijk. Er wat meer groene plekken, maar in De Weuste en De Stouwe liggen veel rode plekken. De vervanging is gebaseerd op de theoretische levensduur voor deze toestellen. In de praktijk worden ze langer veilig in stand gehouden wat goed is. Maar dit zorgt nu wel voor dat er een boegwolf aan vervanging wordt opgebouwd en de onderhoudsinspanning loopt op. De vervanging moet wel ingepland worden de komende beleidsperiode. In totaal zijn dit circa 125 toestellen.

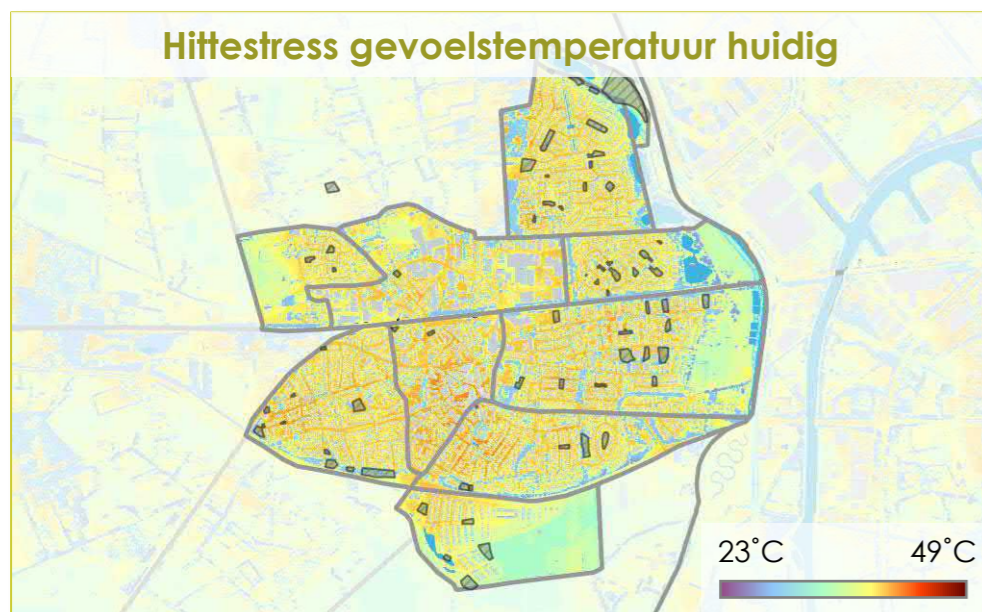
Aandeel informele speelruimte

De basis van alle speelruimte is de informele speelruimte. Deze bestaat uit de ruimte in het groen en op straat. Er is in verhouding veel verharde ruimte in Wierden.

De bespeelbaarheid van de verharding is voldoende. De kinderen hebben wel hinder van het verkeer en geparkeerde auto's. De drukke wegen en de spoorlijn zijn speelbarrières vanuit de ouders en maken het speelbereik kleiner

Er is te weinig speelgroen in de meeste buurten. Er is daar veel vraag naar en daar waar het is wordt het kapot gespeeld.

De tolerantie voor spelen buiten de speelplek is wat minder groot in Wierden. Zeker als het over jongeren gaat.

Hittestress en wateroverlast

De beperkte hoeveelheid groen is terug te zien in de hittestress kaart. De temperatuur op speelplekken kan flink oplopen. Dit komt de bruikbaarheid in de zomer niet ten goede.

De waterproblemen hebben geen effect op de bruikbaarheid van de speelplekken. Kinderen vinden spelen met (regen)water leuk. Een keer een overstroming zorgt voor onvergetelijke speelervaringen.

Venkellaan

Marjoleinlaan/Kervellaan

Pattimurastraat

Chris Soumokilstraat

Grote Maatweg

Kalander

Sfeer en inrichting

Opvallend is dat de plekken kaal voelen en ogen, en dat er weinig is gedaan met de omgevingsinrichting. Met beplanting, verharding en meubilair kan al snel veel meer gedaan worden om prettige en groene plekken te maken.

De inrichting is eenzijdig gericht op spelen of sporten, vooral het ontmoeten lijkt geen onderdeel te zijn van de plekken. Het ontbreekt aan zowel de voorzieningen als de sfeer hiervoor.

De toestelkeuze is traditioneel en onderhoudsarm. Dit lijkt een belangrijke keuzefactor te zijn geweest bij de inrichting. Een nadeel hiervan is dat de plekken weinig dynamiek hebben en niet meegaan met behoefteveranderingen. Op veel plekken zijn weinig tot geen gebruikssporen.

De ondergronden bestaan of uit gras of verharding met daar waar noodzakelijk een valdempende veiligheidsondergrond. Er zijn geen paden voor rolstoelers of kinderwagens. Op verharde plekken wordt kunstgras gebruikt. Ook deze ondergronden zijn vooral praktisch en bieden weinig speelaanleiding.

Er is weinig gedaan met zonering op de plekken die ingericht zijn voor meerdere doelgroepen. De toestellen lijken veelal willekeurig op de plek te staan.

Het aanbod voor kinderen met een beperking is zeer beperkt. De kinderen die slecht ter been zijn kunnen wel terecht op verharde plekken, maar de grasplekken (overgrote deel) zijn lastig. Ook zijn er weinig samenspeeltoestellen. De 'kaalheid' maakt het voor kinderen met beperkingen in het psychische spectrum lastig. Het ontbreken van rustplekken maakt het lastig voor iedereen die het even nodig heeft te zitten en/of te kijken. Ook mist het aan sociale samenhang tussen bewoners.

Scheermolen

Lampertheimstraat

Hooilanden

Dorpsbleek

Chris Soumokilstraat

Waterloop

Voorzieningen

Van de 272 toestellen hebben 104 toestellen een functie alleen voor 0-5 jarigen waarvan 65 de functie wippen. Dit is 20% van het bestand.

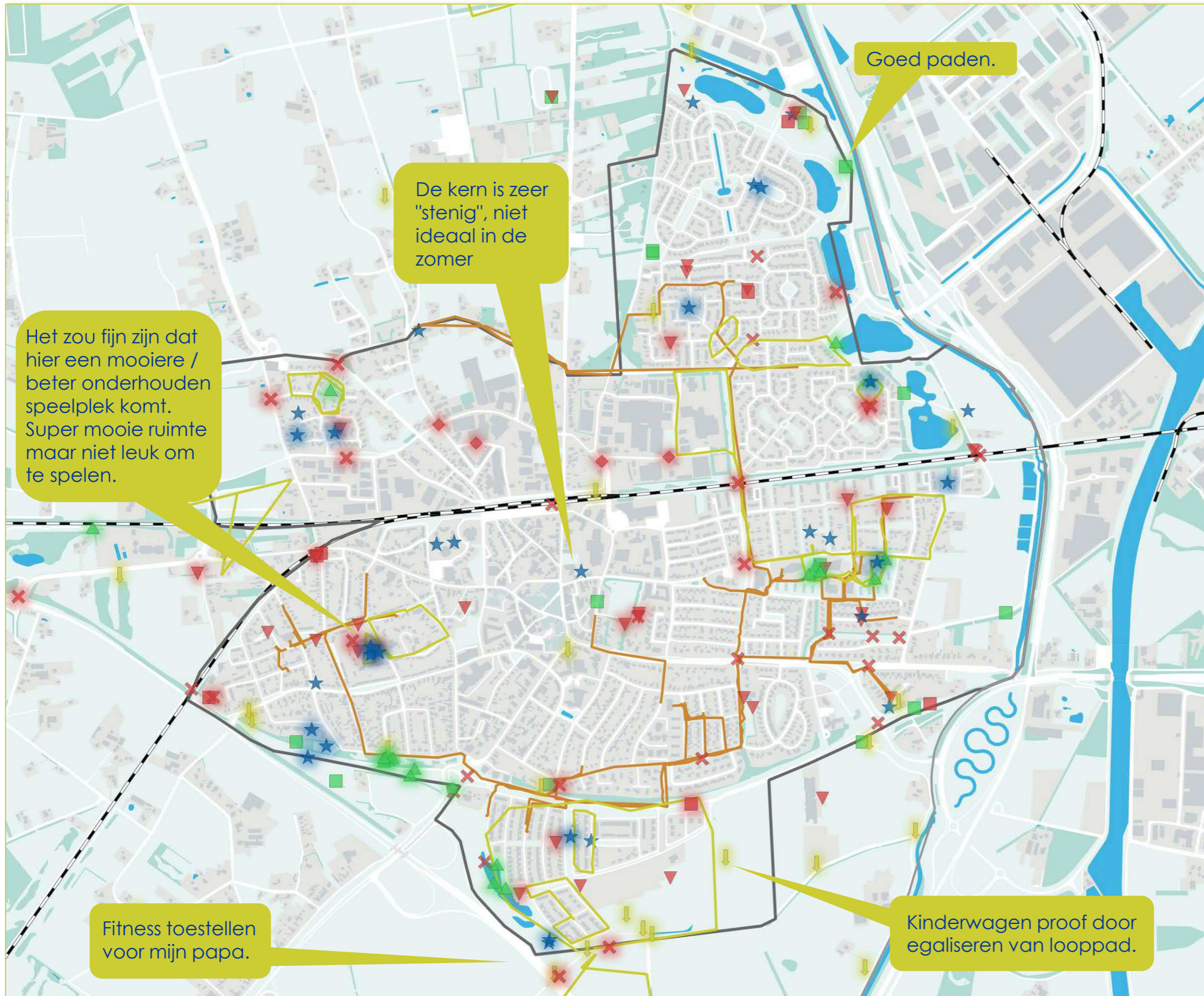
De uitdaging en variatie voor de oudere kinderen is beperkt. De valhoogte van 199 toestellen is laag. En er zijn 30 toestellen die bewegen, maar hiervan zijn 18 toestellen een schommel.

De variatie in sportmogelijkheden voor 8-18 jarigen is beperkt. Op 58 toestellen kan je sporten, waarvan 46 sporttoestellen een voetbaldoel zijn. Een enkele basket en tafeltennistafel zijn de overige opties. En een sportplek met skaten en een fietscrossbaan aan de Vijverweg.

Veel van de trapvelden zijn op gras, waardoor ze in de winter eigenlijk niet gebruikt kunnen worden. De verharde velden zijn geen gezellige ontmoetingsplekken en zijn niet multifunctioneel ingericht. Ze liggen buitenaf. Dit maakt dat er maar een selecte groep gebruik van maakt. De sportvelden bij de verenigingen worden liever gebruikt.

De sportplekken zouden met een meer multifunctionele inrichting ook meer kunnen betekenen in Wierden voor trimgroepen, bootcampclubjes, gezondheidscoaches en fysiotherapeuten. Ook aandacht voor andere sporten als handbal, hockey, tennis en korfbal zijn gemakkelijk te integreren in het ontwerp.

Resultaten bewonersbevraging Wierden

Toelichting Kaartblad

De bewoners van Wierden lijken wat meer ontevreden over hun buitenruimte. Het aandeel rode punten is hier groter. Veel gaat over verkeer en veiligheid.

De groene randzones worden goed gewaardeerd door de gebruikers en rode en blauwe punten hier gaan voornamelijk over uitbreiding van het voorzieningenniveau en vernieuwen en onderhouden van voorzieningen.

Veel opmerkingen gaan ook over de routes, hondenpoep, hittestress en verkeer. Dit toont aan dat verbreding van het onderwerp spelen ook bij bewoners logisch lijkt en dat het samenhangt. Een slechte stoep maakt dat speelplekken slecht bereikbaar zijn.

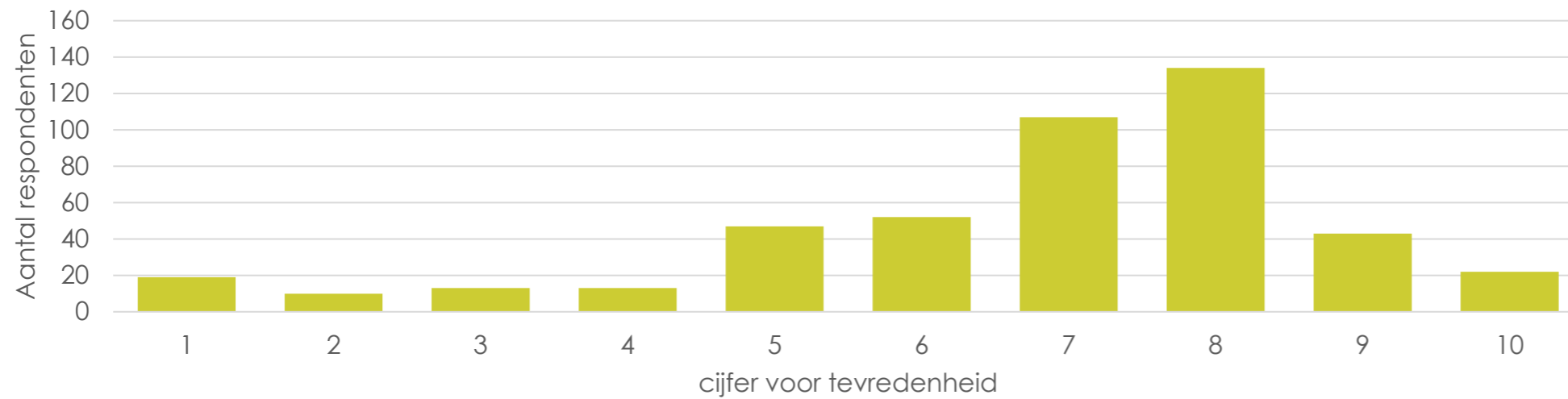
Legenda reacties zonder gloed volwassen met gloed kinderen

- ★ ★ Wens of opmerking
- ■ Goede sportplek
- ▲ ▲ Goede speelplek bij bosjes of water
- ● Goede chillplek
- ■ Slechte sportplek
- × × Plek waar je niet wilt of mag komen
- ▼ ▼ Slechtste speelplek
- ↓ ↓ Verbeterpunt op route
- ◆ ◆ Probleemplek voor kind met beperking
- — Step-, skate-, skeeler-, fietsroute
- — Route naar school

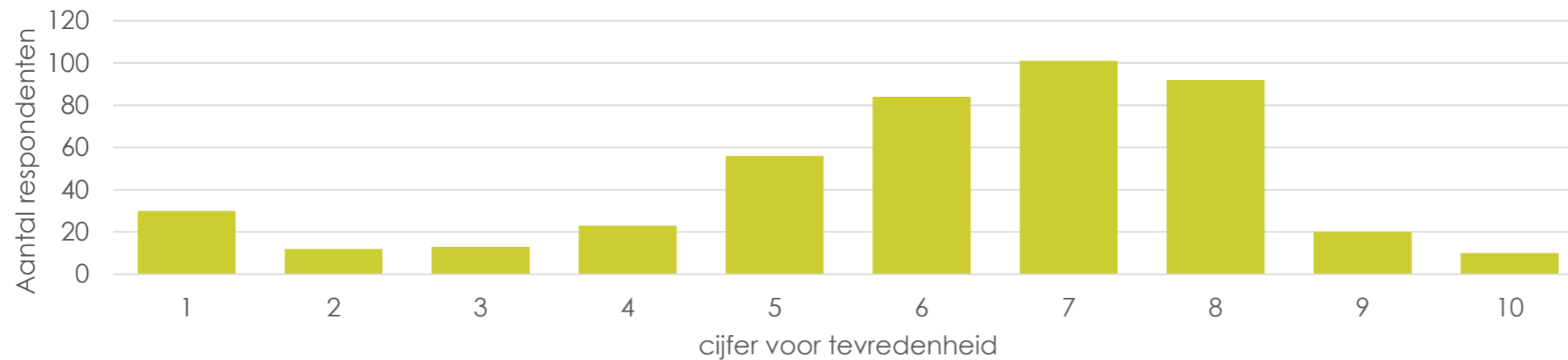
Resultaten bewonersbevraging algemene informatie

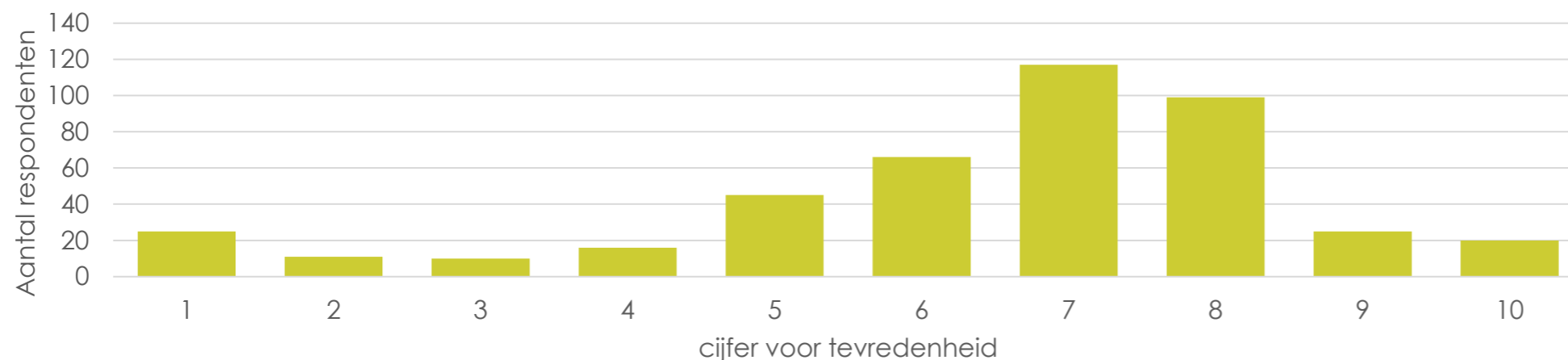
Tevredenheid over het aantal plekken voor bewegen, ontmoeten en sporten

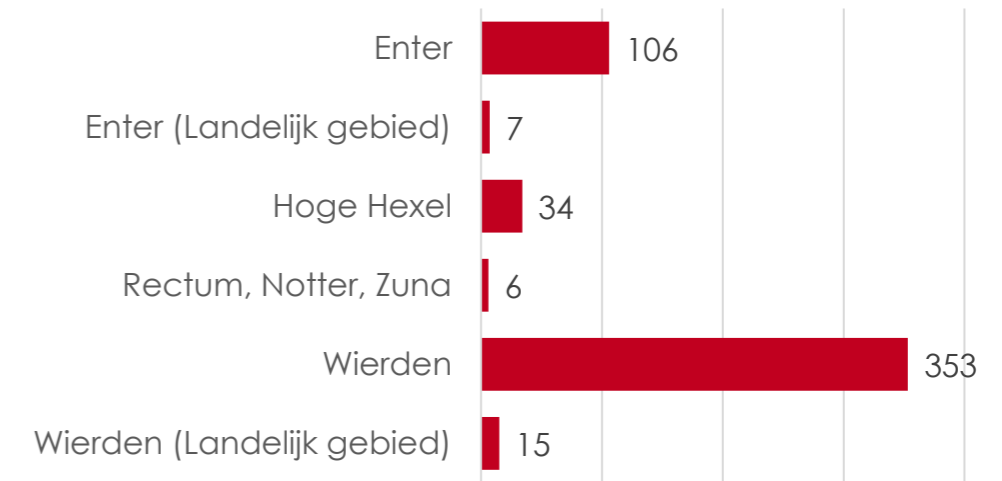
Tevredenheid over de uitstraling en onderhoud van de plekken voor bewegen, ontmoeten en sporten...

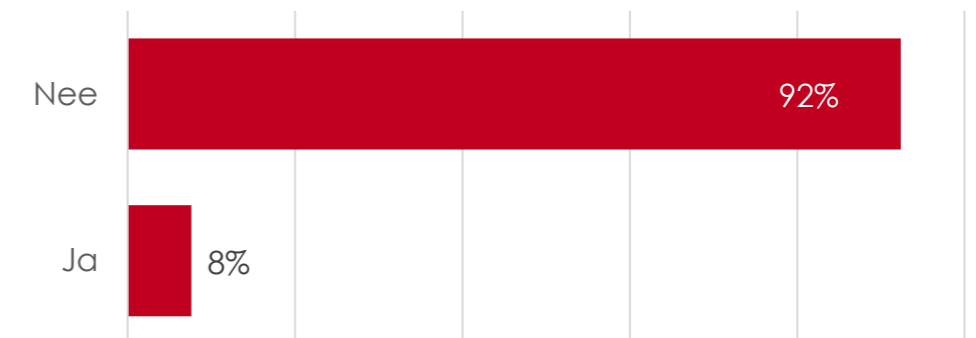
Tevredenheid over een veilig en fijn gevoel op de plekken voor bewegen, ontmoeten en sporten...

Waar woon je?

Heb je problemen als je naar buiten gaat of buiten bent? Bijvoorbeeld doordat je minder goed kunt lopen, bewegen, zien of horen?

Belangrijkste conclusies uit de bevraging

Bewoners uit diverse kernen hebben de bevraging ingevuld. Dit is in verhouding tot het aantal inwoners in deze kernen. De totaalgroep is een steekproef van circa 525 invullers

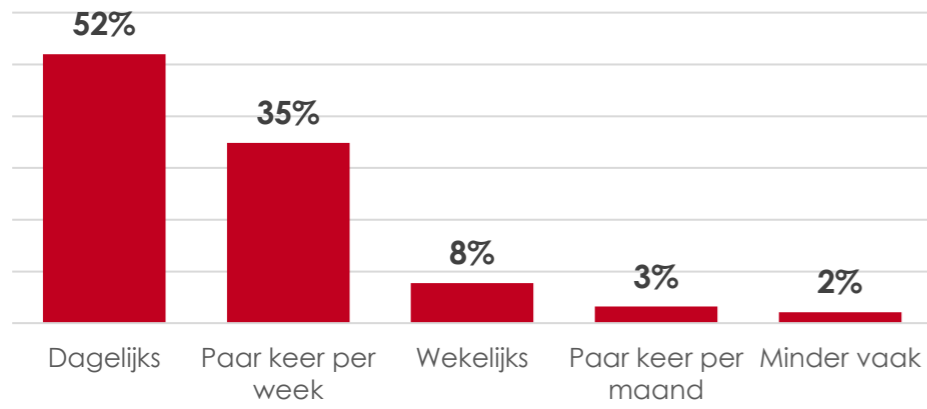
Er worden beperkingen ervaren bij het buiten zijn. Vooral drukte, onveiligheid en oneffen voetpaden zijn hier de oorzaak van. Zie ook het hoofdstuk inclusie en positieve gezondheid.

Een tevredenheidsmeting zonder verdere toelichting laat zien dat bewoners redelijk tevreden zijn over de plekken als het gaat om aantal, onderhoud en veiligheid.

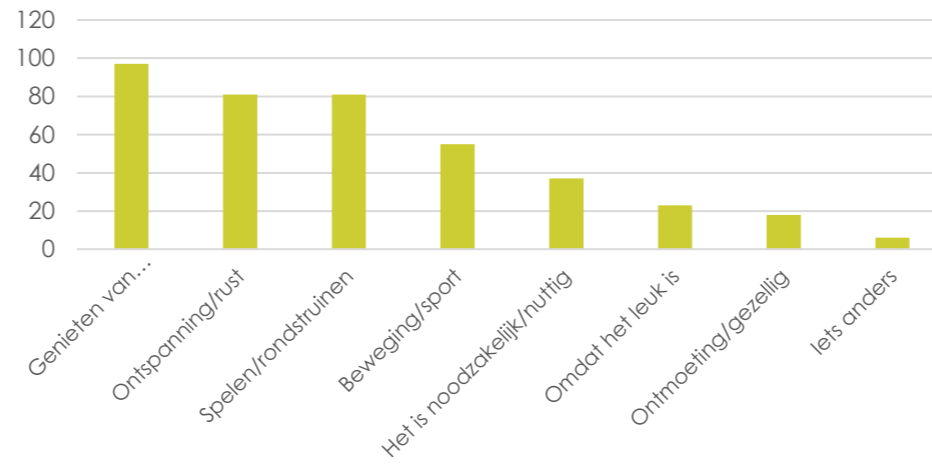
Resultaten bewonersbevraging over spreiding en gebruik

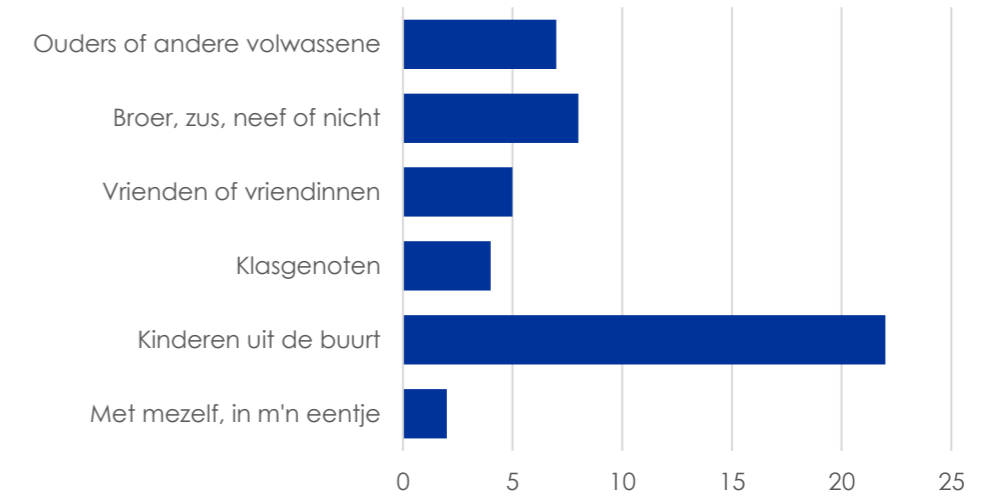
Hoe vaak ga je naar buiten om te bewegen, ontmoeten, spelen en/of te sporten?

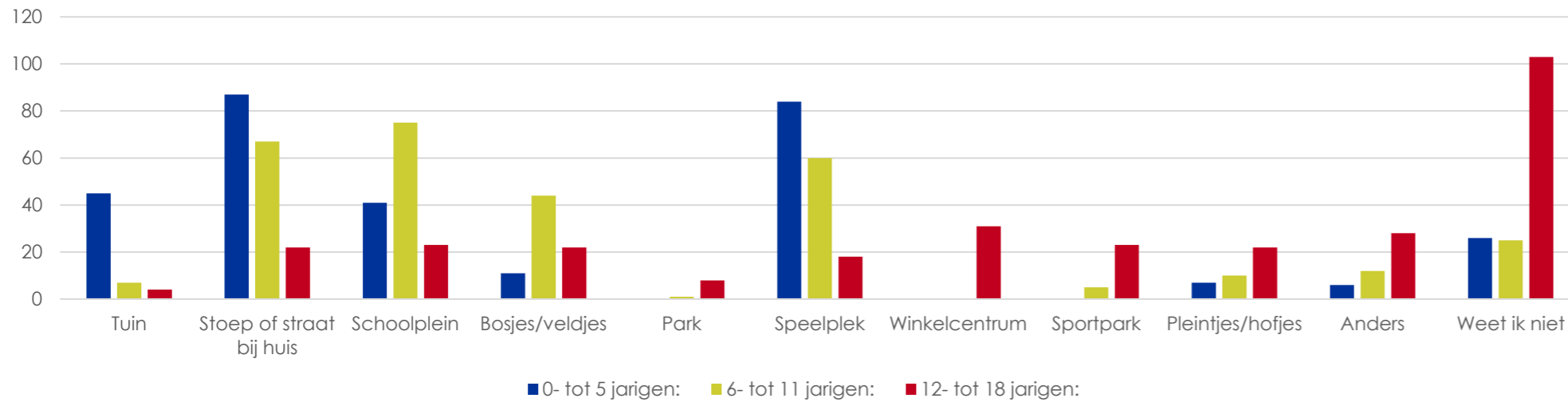
Wat is voor jou de belangrijkste reden om naar buiten te gaan?

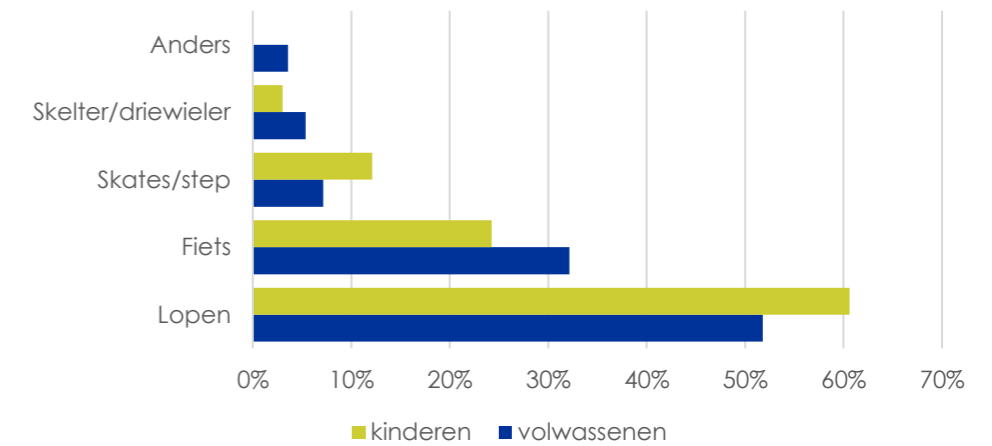
Met wie ga je het vaakst de buurt in?

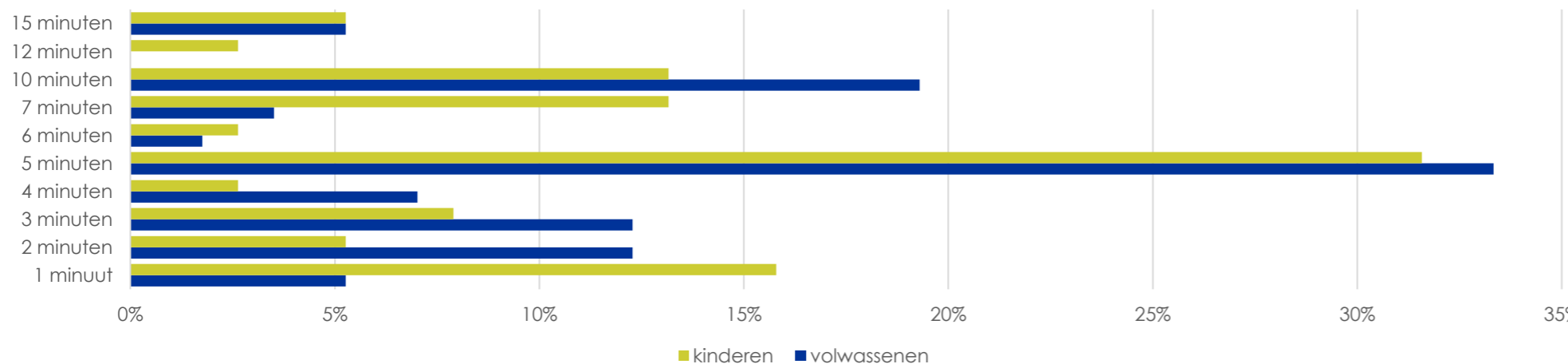
Waar zie je nu de meeste kinderen spelen?

Hoe gaat je kind meestal de buurt in? / Hoe ga je meestal de buurt in?

Hoeveel minuten ben je bereid te lopen naar een echt goede plek voor bewegen, ontmoeten en spelen?

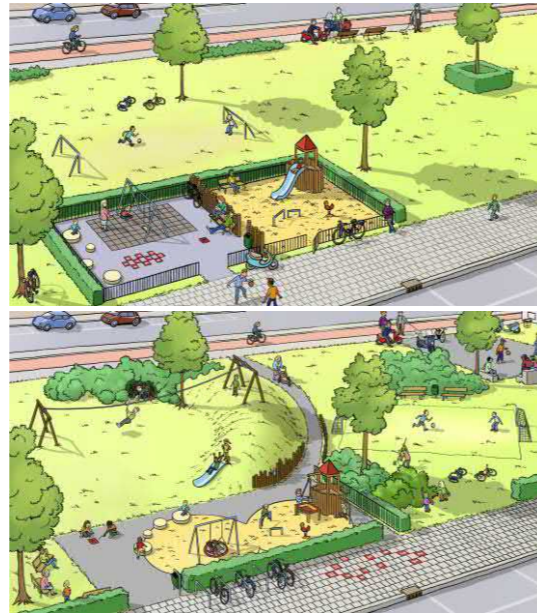
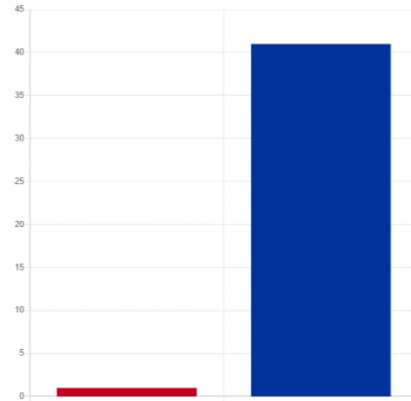
Belangrijkste conclusies uit de bevraging

Er wordt lekker veel buiten gespeeld. Genieten van buiten en natuur, ontspanning en spelen zijn belangrijke motivaties daarbij. Kinderen spelen het liefst samen. Vooral kinderen uit de buurt zijn belangrijk voor samenspelen. Als kinderen ouder worden wordt de speelplek minder belangrijk. Ze worden overal gespot in de buitenruimte. De jongeren verdwijnen daarbij uit beeld. Zowel kinderen als volwassenen vinden het geen probleem 5 minuten onderweg te zijn naar een goede speelplek. Daarvoor zijn ze vooral lopend of op de fiets onderweg.

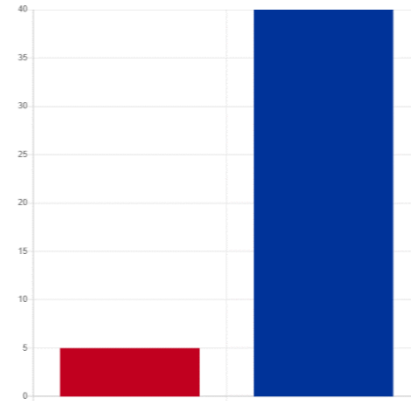
Resultaten bewonersbevraging over inrichting

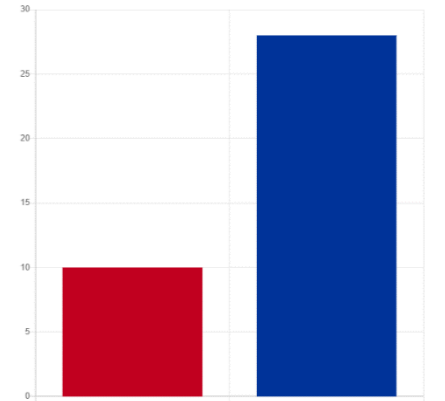
De invullers van de bevraging kiezen hier voor foto 2.

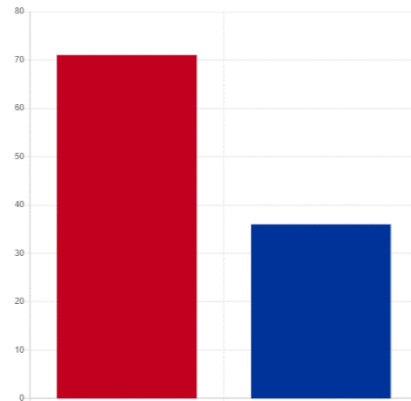
De invullers van de bevraging kiezen hier voor foto 2.

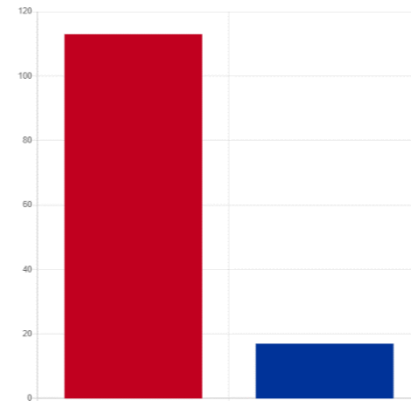
De invullers van de bevraging kiezen hier voor foto 2.

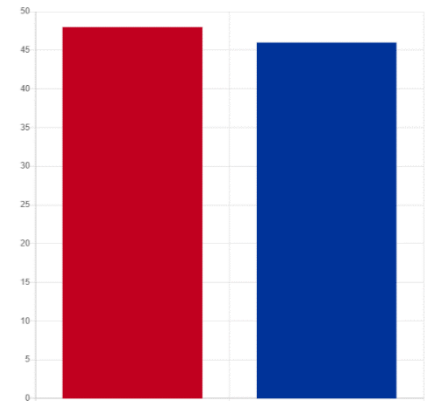
De invullers van de bevraging kiezen hier voor foto 1.

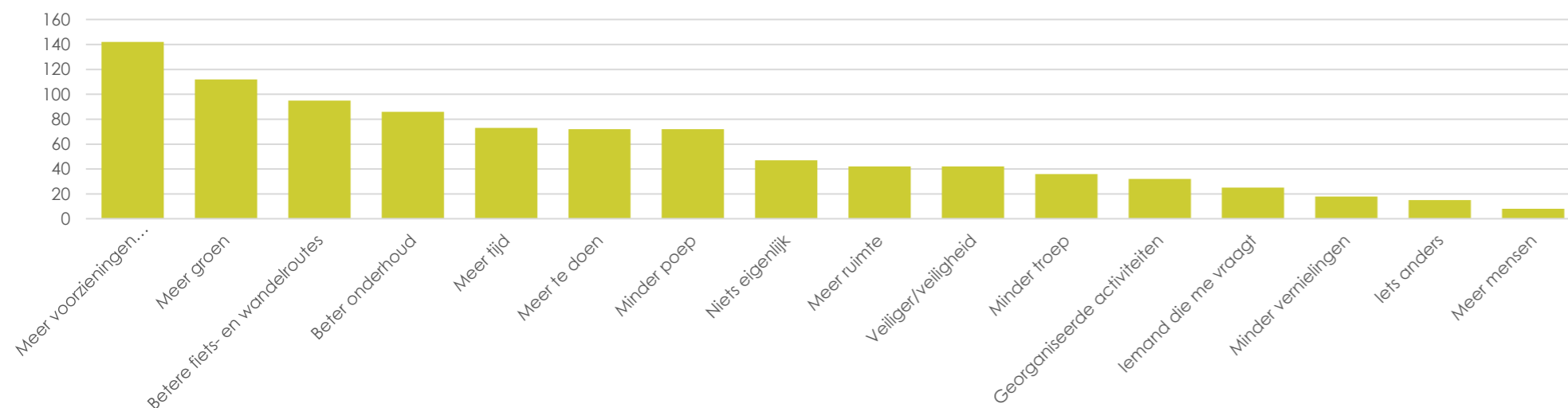
De invullers van de bevraging kiezen hier voor foto 1.

De mening van de invullers is hier verdeeld.

Welke dingen zorgen ervoor dat je vaker naar buiten gaat? (max. 3 antwoorden)

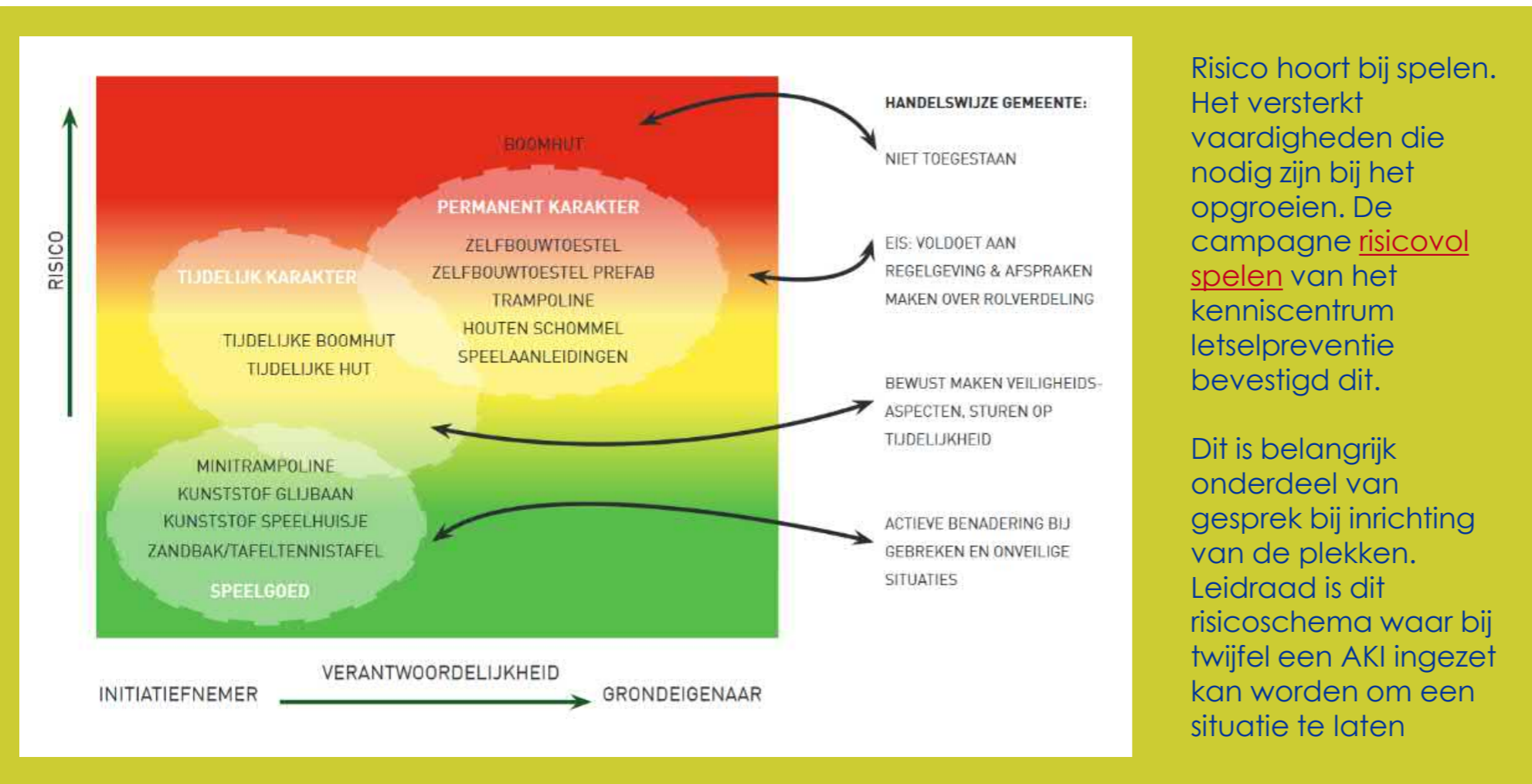

Belangrijkste conclusies

Bij de gemaakte keuzes valt op dat de groene variant het altijd wint van de verharde variant. Behalve bij sport. Daar moet duidelijk ook een plek zijn met verharding.

Verder valt op dat de foto's waarin variatie zit in hoogte beter scoren dan waar dit niet zo is. Ook de foto's die een iets natuurlijker en rommeliger beeld geven scoren hoger dan de strakke variant.

Mensen geven aan vaker naar buiten te gaan als het voorzieningenniveau goed is er goede routes zijn van en naar plekken. En de plekken moeten groen zijn en goed onderhouden worden.

Risico hoort bij spelen. Het versterkt vaardigheden die nodig zijn bij het opgroeien. De campagne [risicovol spelen](#) van het kenniscentrum letselpreventie bevestigd dit.

Dit is belangrijk onderdeel van gesprek bij inrichting van de plekken. Leidraad is dit risicoschema waar bij twijfel een AKI ingezet kan worden om een situatie te laten

Beheertaken

Met betrekking tot het beheer en onderhoud geldt dat de speeltoestellen veilig en functioneel zijn. Onveiligheid en disfunctionaliteit treden alleen op door vandalisme of andere onvoorziene omstandigheden.

De speeltoestellen zijn dusdanig heel en schoon dat de voorziening functioneert en niet uitnodigt tot meer vandalisme.

Er wordt twee keer per jaar een veiligheidsinspectie van de toestellen en veiligheidsondergronden gedaan. Op basis hiervan wordt een onderhoudsronde gedaan om de toestellen weer veilig te maken.

Ook worden meldingen door bewoners opgelost.

Veiligheid speelvoorzieningen

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen' (WAS). De kern hiervan is dat een speeltoestel bij redelijkerwijze te verwachten gebruik geen gevaar mag opleveren voor de veiligheid of gezondheid van personen.

Als er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is de eigenaar van het toestel als eerste aansprakelijk. De eigenaar van het toestel, in dit geval gemeente Wierden, moet kunnen aantonen dat aan de in het WAS gestelde beheer verplichting wordt voldaan.

Dit is de reden waarom toestellen geplaatst door bewoners niet zomaar kunnen worden getolereerd. Als tijdens een onderhoudsronde blijkt dat er een speelobject (zijnde geen regulier gecertificeerd speeltoestel) aanwezig is op en om de speelplek dan moet hiervan melding worden gemaakt. Bij gevaarlijke situaties moeten passende maatregelen worden genomen.

Bewoners moeten zich conformeren aan het WAS als zij een speelplek in beheer nemen. Gezamenlijk wordt een risicogesprek gevoerd als dit nodig is bij inrichting of beheer.

Huidige situatie vervanging

De huidige inventariswaarde (peiljaar 2022) bedraagt ongeveer € 2.6 miljoen. Om dit toestelbestand te kunnen vervangen is gemiddeld bij benadering € 160.000 nodig op jaarbasis uitgaande van een gemiddelde levensduur van circa 17 jaar.

Afgelopen jaren heeft vervanging op deze schaal niet plaatsgevonden. Gemiddeld genomen is er ongeveer € 25.000 besteed. De focus lag meer op instandhouding en levensduur verlengend onderhoud. Daardoor is er scheefgroei ontstaan tussen waarde buiten en middelen voor vervanging ervan. Dit is ook duidelijk zichtbaar buiten. De plekken hebben een 'ouderwets' uiterlijk en een eenzijdig aanbod.

Ruim 50% van de toestellen had al vervangen moeten zijn. Tot nu toe ging het prima maar de komende beleidsperiode zullen er veel toestellen gaan verdwijnen als er geen groter vervangingsbudget komt. Ook omdat het huidige onderhoudsbudget niet heel ruim is.

Huidige situatie onderhoud

Het huidige onderhoudsbudget bedraagt circa € 15.000,- en is net voldoende voor het veilig in stand houden. Dit budget geeft geen ruimte voor extra's of bijzonderheden. Bijna alle toestellen zijn van kunststof of metaal en bevatten weinig onderhoudsintensieve onderdelen. Hierdoor is het onderhoud haalbaar voor dit bedrag. Als door de leeftijd van de toestellen de onderhoudskosten toenemen zal het huidige budget onvoldoende zijn. Onveilige toestellen komen dan te vervallen.

Conclusies trekken

Op basis van de verschillende analysemethodieken zijn er een aantal conclusies te trekken. Juist deze conclusies zijn belangrijk omdat ze uit verschillende analysemethodieken naar voren komen. Zo zeggen de kinderen bijvoorbeeld dat het aanbod saai is en is dit ook terug te zien op de inrichtingsfoto's en uit de analyse van de inventaris. Zo bevestigen de hittestresskaart, kinderrondgangen, gebruikssporen en de enquête elkaar dat de plekken meer sfeervol en groen moeten worden. Er wordt onderscheid gemaakt in kwantiteit, dat is spreiding en ligging van plekken. En kwaliteit, dat is inrichting en gebruik.

Conclusies kwantiteit

Er is voldoende informele speelruimte. Verkeersveiligheid, veel geparkeerde auto's en voldoende bosjes om hutten te bouwen blijft wel een aandachtspunt. Aanvullende formele speelruimte in de vorm van speel- en sport plekken zijn zeker nodig, maar het speelplekkenniveau hoeft niet heel hoog te zijn. Dit geldt vooral voor de jeugd van 6 tot en met 16 jaar. Deze jeugd willen meer grotere samenspeelplekken met meer uitdaging. En ook volwassenen willen hier kunnen sporten.

Er zijn nu buurten die in verhouding tot het aantal kinderen en ruimtelijke opbouw veel meer aanbod hebben dan de andere buurten. De kinderen van 0 tot en met 8 jaar worden bovendien zeer ruim bediend, maar de jeugd van 8 tot 18 jaar heeft in verhouding weinig aanbod. In de kinderrondgangen van Enter en Wierden komt dit ook naar voren.

De kinderaantallen zijn in een aantal buurten flink teruggelopen. Het voorzieningenniveau kan daarop worden aangepast. Wel is het zaak om een basisvoorziening te behouden. Ook als het kinderaantal ver terug zakt is er dan altijd een plek om samen te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten.

Een eerlijkere verdeling is mogelijk, waarbij gelijk ook meer onderscheid gemaakt kan worden in type plek en inrichting. Dit zorgt voor meer variatie en samenspel en maakt investeringskeuzen gemakkelijker.

De bewoners zijn bereid om 5 minuten op pad te gaan naar een echt goede speelplek. Nu liggen er veel plekken op 2 à 3 minuut. Een deel van de kleinere plekken op straatniveau is niet gelijk nodig voor een eerlijke verdeling. Deze plekken zouden 'teruggegeven' kunnen worden aan bewoners. Bewoners kunnen in gesprek over wat zij willen kunnen doen op deze plekken qua groen, spelen, ontmoeten en bewegen.

Conclusies kwaliteit

De huidige speelplekken lijken erg op elkaar. Ze nodigen niet uit om op pad te gaan de buurt in naar andere plekken. Ze bieden ook weinig uitdaging voor de oudere kinderen. Ook de straten en groenvoorzieningen zijn niet uitnodigend om op pad te gaan. Het ontbreekt aan aanleidingen voor bewegen, spel en ontmoeting onderweg. Er is weinig uitdaging en variatie in toestelkeuze. Bij vervanging kan dit eenvoudig worden opgelost.

De plekken zijn niet heel aantrekkelijk om te gebruiken. Groene plekken worden duidelijk beter gebruikt dan verharde. Vooral plekken met veel variatie en landschappelijke speelaanleidingen worden duidelijk beter gebruikt. Dit kan eenvoudig op andere plekken ook worden ingebracht. Sommige plekken zijn heet. Vergroening biedt enorme kansen op verbetering in gebruikswaarde en sfeer. Vooral als dit gecombineerd wordt met ontmoetingsvoorzieningen. Veel wensen van bewoners gaan hier ook over.

Er is te weinig geld uitgegeven aan vervanging. Dit is duidelijk terug te zien. Een andere aanpak kan helpen. Door te minderen in plekken en toestellen en budget voor mooie grote plekken vrij te maken, kunnen al snel verbeteringen zichtbaar worden in uitdaging, variatie en betere samenspeelmogelijkheden.

Nieuwe uitgangspunten

Snel naar:

 [Speerpunten](#)

 [Groen](#)

 [Werkwijze](#)

Uitgangspunten voor de buitenruimte

Gezien de conclusies uit het vorige hoofdstuk zijn er een aantal speerpunten te benoemen voor het nieuwe beleid. Om deze speerpunten te kunnen vertalen naar veranderingen in de buitenruimte zullen er nieuwe uitgangspunten en aanpak nodig zijn.

In dit hoofdstuk worden deze uitgangspunten toegelicht. Vaak is het zo dat het inzetten van een uitgangspunt bijdraagt aan meerdere speerpunten. Daarom is per speerpunt een icoon gemaakt. Dit icoon is terug te vinden achter de hoofdstuktitel.

Alle uitgangspunten samen moeten elkaar vinden in de nieuwe aanpak. Dat is een puzzel en wordt hier een aanzet toe gedaan. Ook de begroting zal aanpassing nodig hebben om sommige speerpunten echt te laten groeien. Kern is dat de nieuwe visie gedragen zal moeten worden door de hele organisatie en ook logisch moet zijn voor de bewoners en kinderen. Dan kan een duurzame samenwerking ontstaan in de buitenruimte en gaat niet alleen spelen bijdragen aan deze speerpunten, maar alle afdelingen en sectoren. Want de speerpunten zijn winst voor iedereen.

Speerpunten voor nieuw beleid

Naast spelen krijgen bewegen, ontmoeten en sporten voor alle leeftijden meer aandacht bij inrichting van de openbare ruimte. Er is hiervoor ook voldoende budget en tijd.

Plekken moeten elkaar gaan versterken in een buurt en gebruikers uitnodigen om op pad te gaan (onderhoud).

De routing tussen plekken en voorzieningen krijgt meer aandacht. Door deze leuker en beter te maken wordt buiten op pad gaan en bewegen gestimuleerd.

De inrichting van plekken gaat voor meer variatie, uitdaging en sfeer zorgen ze worden uitnodigend voor samen bewegen, ontmoeten, spelen en sporten.

De gemeente gaat een andere aanpak hanteren en geeft daarbij een deel van de plekken uit handen aan bewoners

Het streven is om bij de inrichting oog te hebben voor doelstellingen zoals vergroening, waterinfiltratie, biodiversiteit, verkoeling, circulair werken, inclusie, sociale interactie en bewegen.

Er wordt gekeken hoe sportvelden en activiteiten aanbieder een functie kunnen vervullen bij het aanbod in de buitenruimte.

Groen en duurzaam

De toekomstvisie voor de gemeente is in de maak. Maar de groene buitenruimte zal hierin een belangrijke kwaliteit zijn. Om rust en ontspanning te vinden, te spelen en bewegen en om in aanraking te komen met de levende natuur. Dit Speelplaatsenbeleidsplan loopt hier een beetje op vooruit. Wel kunnen bewoners ook nu al snippergroen adopteren en er is veel aandacht voor een goede groen hoofdstructuur en natuur- en landschap in het buitengebied. Bewoners vragen zelf om meer groen in hun leefomgeving.

Vergroenen

De groene speelplekken en parkgebieden worden hoog gewaardeerd. Door op grote en kleine plekken nadrukkelijk in te zetten op vergroening komt er meer groen in de vorm van gras, heesters, bosplantsoen en bomen in de wijken.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit

Met meer groen in de buurt en natuurlijk spelen ontstaat gelijk meer biodiversiteit. Spelen biedt kansen om ook die te versterken. Denk aan hoogteverschillen of dood hout in de vorm van boomstammen, een insectenhotel of -muurtje. Hoe leuk is het om af en toe te gaan kijken wat er leeft aan insecten die daar op af komen en daarmee ook meer vogels te zien in de buurt. Bomen, struiken en hoogteverschillen doen de omgevingstemperatuur dalen. Op groene plekken kan er regenwater opgevangen of zichtbaar worden gemaakt en infiltreren. Beide zijn belangrijk voor de leefbaarheid in de bebouwde kom. Fijn als het op de speelplek niet stinkt naar rubber of 38 graden wordt in de zomer en er ook dan lekker kan spelen.

Gewoon leuke speelruimte

Natuurlijke speelplekken brengen extra speelwaarde in het dorp. Groen is veranderlijk en daarmee extra aantrekkelijk. Denk aan blad dat verandert van kleur of in de herfst afvalt. Kinderen leren zo op een informele manier meer over groen en natuur. De speelwaarde is hoog. Denk aan hutten bouwen, insecten en vogels spotten en plukken van vruchten. Door meer hoogteverschillen te maken met grond en natuurlijke speelaanleidingen zoals boomstammen ontstaat nog meer speelwaarde en uitdaging. Losse materialen als takken en bladeren zijn dankbare materialen om een hut te bouwen. Een plek om lekker te graven, modder en natte plekken, bloemen plukken of proeven van bramen geven extra beleving. Op het inspiratieblad [Groen & klimaat](#) staat nog meer inspiratie voor inrichting.

Circulair

De speelruimte die nu gemaakt wordt voor kinderen mag niet het afval zijn dat ze zelf moeten opruimen over 20 jaar. Wierden zet zich in voor de Sustainable Development Goals. Bij het uitvoeren van het Speelplaatsenbeleidsplan gaat gemeente Wierden in eerste instantie uit van wat er al is. Wat behouden kan blijven, blijft behouden en voor de spullen die niet behouden kunnen blijven wordt een andere invulling gezocht. Nieuw in te richten speelplekken kunnen zo circulair mogelijk worden ingericht. Zo kunnen bijvoorbeeld materialen die over zijn binnen de gemeente worden hergebruikt voor het maken van een ontmoetingsplek voor jongeren. We maken ieder project afwegingen over:

- o hergebruik
- o gebruik van grondstoffen uit de biologische kringloop
- o minimaliseren van milieu-impact
- o lange levensduurcyclus en hoe iets weer grondstof kan zijn

Dan wordt regenwater speelwater. Hagen en heesters een speelhut. Een bank een fitnessstoel. Oude verhardingen worden een speelkasteel, zitbank of amfibieënmuur. Omgewaaide bomen worden een brug over een sloot of zitelement in een wandelgebied of op de natuurspeelplek.

Bereikbaar: uitgangspunten spelen en bewegen kinderen en jeugd 0-12 jaar	
meegroeien	eerst dicht bij huis en bij ouder worden verder weg
loopafstand	5 minuten gemiddeld of het maakt niet uit (fietsen gaat 3 tot 4 keer sneller)
Aanbod:	
ontmoetingsplekken	op iedere plek ook ruimte voor ontmoeting van (groot)ouders
hoofdstructuur	iedere buurt een grote kern/buurtplek (inclusief), aan te vullen met steunplekken bij hoge kinderdichtheden rondom plek (> 30 kinderen 0-5 jaar of > 70 jeugdigen 6-11 jaar) of decentrale ligging buurtplek (> 5 minuten lopen)
nevenstructuur	20m2 per kind, eerst dicht bij huis, bij ouder worden 100m2 per 5 kinderen (straatplek, stoep, veldje, bosjes), BOSS inrichtingsprincipes in alle projecten toepassen en straatplekken mogen overal waar bewoners initiatief hiertoe nemen

Buurtnetwerk

Speelplekken hebben op kern-, buurt en straatniveau een duidelijk relatie met elkaar. Als een goed trapveld ontbreekt zal de jeugd gaan voetballen op andere, misschien minder geschikte, plekken. Afhankelijk van de ruimtelijke opbouw en de bevolkingsopbouw is een samenhangend netwerk aan ruimtes, plekken en routes nodig. Met deze visie wordt er onderscheid gemaakt in een hoofdstructuur en een aanvullende nevenstructuur. Dit borgt samenhang en eerlijke verdeling van voorzieningen bij de ontwikkeling van de speelruimte. [Zie ook de kaartbladen.](#)

Plekken en spreiding hoofdstructuur

Om ervoor te zorgen dat er altijd een goede aantrekkelijk plek is in de buurt, zijn [kern-](#) en [buurtplekken](#) aangewezen. Dit worden naar de toekomst toe de best ingerichte plekken. Zij vormen samen met de steunplekken de hoofdstructuur. Een buurtplek biedt bewegen, ontmoeten, spelen en sporten en er is ruimte voor (groot)ouders om ook te ontmoeten of mee te doen. De plekken in de hoofdstructuur zijn blijvende basisvoorzieningen die zorgt voor een eerlijke verdeling en dat er altijd een plek voor bewegen, ontmoeten, spelen en sporten is. Ook als er even minder kinderen wonen.

De [steunplekken](#) zijn nodig in het basisvoorzieningenniveau als de buurtplek niet volledig kan bieden wat nodig is voor de doelgroepen. Denk aan een extra speelplek als de buurtplek decentraal of te ver ligt voor de jongere kinderen. Of een extra trapveld als er veel basisschooljeugd en jongeren in de buurt wonen.

De gemeente verzorgt op buurt- en steunplekken het onderhoud en benodigde vervanging. Zij doet dit in samenspraak met de gebruikers, omwonenden en andere betrokkenen. Bij het aanwijzen van de plekken in de hoofdstructuur zijn de uitkomsten van de bewonersenquête sterk meegewogen.

Plekken en spreiding nevenstructuur

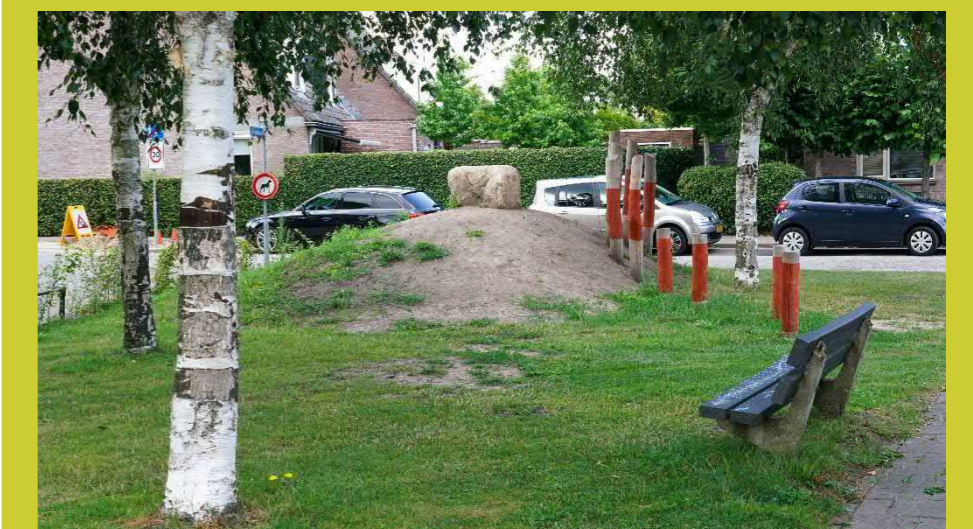
Een deel van de plekken op de kaartbladen staat aangegeven als straatplek. Deze plekken zijn niet persé nodig als basisvoorziening. Zeker niet als er goede kern- en buurtplekken zijn. Daarom kan op moment dat de toestellen 'op zijn' gekeken worden of en hoe deze plekken bij kunnen dragen aan bewegen, ontmoeten, spelen en sporten op straatniveau voor alle leeftijden. Ze vormen samen de zogenaamde nevenstructuur.

Nu staat er een toestel, maar straks is wellicht een picknickbank en een appelboom meer gewenst. Of een speciaal klanktoestel voor het kind op de hoek dat een visuele of mentale beperking heeft. Zo worden de [straatplekken](#) maatwerk voor de direct omwonenden van de plek. De gemeente zal op deze straatplekken de toestellen niet meer vervangen. Op het moment dat een toestel komt te vervallen zijn er diverse keuzes te maken. Lees meer hierover op [werkwijze in uitvoering](#).

Straatplekken kunnen dus ook op plekken komen waar nu niets op de kaartbladen staat. Dit worden plekken zonder speeltoestellen, maar ze hebben wel een functie voor spelen en ontmoeten in de openbare ruimte. Ze zijn de opstap naar buiten net als de [speel- en beweegroutes](#). Ze moeten het naar buiten gaan stimuleren. Ze maken het onderweg zijn in de buurt naar school, supermarkt of buurspeelplek leuk.

Steunplek spelen met enkele toestellen

Straatplek spelen met speel- en zitaanleidingen

Het definiëren van inrichtingsprincipes en geven van inspiratie

Een plek moet qua inrichting aansluiten op de mogelijkheden die de plek 'van nature' biedt. Daarnaast natuurlijk op de doelgroepen en de rol en functie in de buurt. Een verandering op de ene plek kan een vermindering van gebruik veroorzaken op de andere plek. En bij een tekort aan ruimte is het bovendien slim om meerdere plekken in samenhang met elkaar toch alle speel- en sportopties mee te geven.

Het streven is daarbij kwalitatief hoogwaardige plekken, ruimtes en routes te ontwerpen met ruimtelijke elementen die bewegen, ontmoeten, spelen en sporten stimuleren. De gebruikskwaliteit wordt extra geborgd door te ontwerpen met gebruikers en inwoners samen. De kinderen krijgen daarbij nadrukkelijk een stem. Zo wordt de gebruikruimte in gemeente Wierden van en voor iedereen. En goed gebruik zorgt voor veel toezicht en een veilig gevoel. Om ervoor te zorgen dat er geen onherkenbare risico's in voorzieningen voorkomen die kunnen leiden tot ernstig of blijvend letsel is er het Attractiebesluit. Dit is een veiligheidswet die voor zowel gemeente als bewoners geldt bij het vormgeven van de speelruimte. [Inspiratiebladen](#) helpen bij het verwachtingsmanagement, geven inspiratie en handvatten voor de inrichting.

Inrichting hoofdstructuur (kern-, buurt- en steunplek)

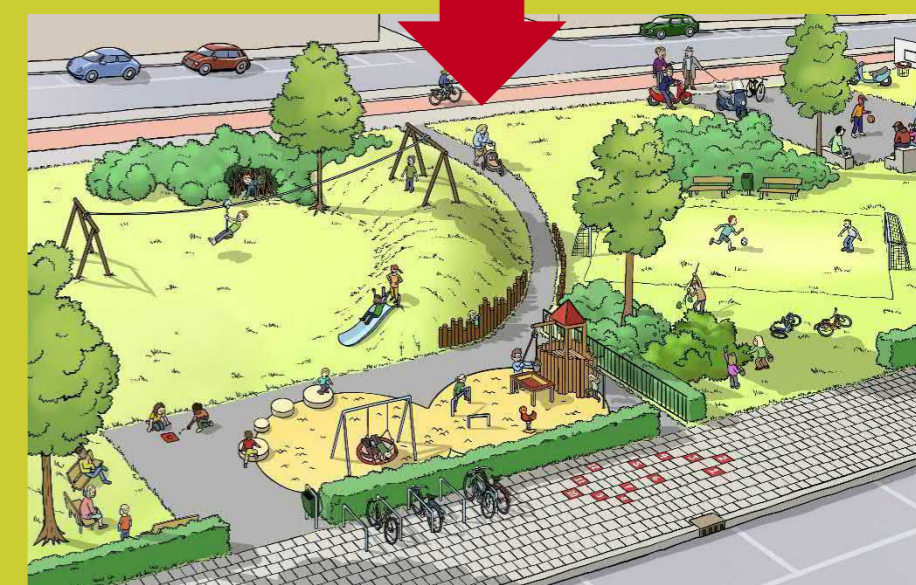
Een [kernplek](#) moet een aantrekkelijke inrichting hebben voor de doelgroep van 0-18 jaar. Maar op termijn zo zijn ingericht dat 19-99 jaar er ook terecht kan. Op deze plekken is veel te doen met veel ruimte om samen te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. Door activiteiten als groepslessen, toernooien, fysiotherapie, gymles en evenementen hier te centreren weet iemand altijd waar medespelers of -sporters te vinden zijn. Fijn te weten als je alleen bent en iets samen wilt doen. Ook fijn als het sporten niet lukt, maar je het wel leuk vindt om ernaar te kijken en op die manier het mee te beleven. Een ander belangrijk uitgangspunt voor de inrichting van een kernplek is dat deze plekken altijd inclusief zijn. Hiermee wordt bedoeld dat mensen met welke beperking dan ook, mogelijkheden hebben om op deze plekken mee te doen. Op deze plekken passen grotere duurzame investeringen.

Ook op centrale [buurtplekken](#) zorgen we voor voldoende aanbod voor één of meer buurten en houden we ook rekening met inclusie en ontmoeting. De nadruk ligt op deze plekken op sport- en bewegen in een 'beweeglandschap (plaatje rechtsonder)' in plaats van op een speel- en sportplek. Daarbij moet voldoende uitdaging voor de oudere kinderen en medegebruik door volwassenen altijd meegenomen worden. Ook op deze plekken kan duurzaam worden geïnvesteerd.

[Steunplekken](#) voorzien in een specifieke behoefte van een doelgroep en worden niet 'een beetje voor iedereen' ingericht. Denk aan een extra trapveld voor de jeugd of een paar toestellen voor de kinderen. De ontmoetingsfunctie is ook hier van belang. Daardoor zijn dit eenvoudiger ingerichte plekken en is er minder investering nodig dan op een buurtplek. Steunplekken zorgen vooral voor maatwerk op buurtniveau en dragen zo bij aan een gezonde variatie in de voorzieningen.

Inrichting nevenstructuur (straatplek en speel- en beweegroutes)

De aanvullende nevenstructuur focust op een breder gebruik voor direct omwonenden, maar zonder speeltoestellen van de gemeente. De [straatplekken](#) en [speel- en beweegroutes](#) lenen zich goed om gezamenlijk het informele buurtnetwerk te vormen. Leuk voor een wandeling langs alle plekken. De ene plek is een leuke pluktuin en de ander een pleintje met lijnen voor tikspel of fietsparcours. Een gekleurde tegel in plaats van een grijze is al een signaal van 'hier mag je spelen' of 'let op spelende kinderen'. De stoep is dan ineens veel meer dan een functioneel pad. De mogelijkheden zijn legio. De plek zal zich ook lenen om de buurt-bbq aan te steken in de zomer of gezamenlijk een sport- of spelkist te beheren. Omwonenden zijn op deze plekken en routes dan ook nadrukkelijk aan zet. Zij kunnen eigen fondsen werven voor aanvullende voorzieningen, zoals toch een enkel speeltoestel.

Bereikbaar: uitgangspunten bewegen en ontmoeten 12+ jaar	
meegroeien	n.v.t. maar in eigen kern/wijk ook sport en ontmoeting bieden
loopafstand	n.v.t. fietsen of rijden overal heen als ze willen of het aantrekkelijk is
Aanbod:	
ontmoetingsplekken	voor iedere 15 jongeren een plek, 50% regelt zichzelf, 30% is bankjes en andere zitaanleidingen (kletsplek), 20% geformaliseerde ontmoeting liefst in combinatie met sportplek (ontmoetingsplek)
sportplekken	per 100 jongeren een sportplek (kern/buurtplek/steunplek) medegebruik jeugd en volwassenen, van trapveld tot multifunctionele sportplek, combineren met ontmoetingsplek, bij 500 jongeren in een buurt/kern een verwijfsplek bieden, per kern ontwikkelingszone BOSS
informele kletsplekken	hoe meer straatplekken ontmoeting hoe beter i.v.m. natuurlijke spreiding en rustpunten voor senioren/mensen met beperking/moeders met kleine kinderen

Jongeren horen erbij

Juist voor de fysieke en sociale ontwikkeling van jongeren zijn eigen plekken buitenshuis van groot belang. De actieradius van jongeren is groot. Op de fiets of scooter komen ze eigenlijk overal. Maar ook in eigen wijk moet er wat zijn voor als ze even naar buiten willen. Voor een goed voorzieningenniveau geldt de V6-regel. **V**oldoende aanbod in relatie tot het aantal jongeren. Goed **v**erspreid over de wijken en met een **v**ariatie in type plek en inrichting. De plekken moeten **v**eilig zijn voor iedereen. De plekken en inrichting moeten de aanpak van handhaving en jongerenwerk **v**ersterken en het **v**erhaal over jongeren en ontmoeten moet goed te communiceren zijn met bewoners, jongeren en professionals.

Ontmoeting op straat

Genoeg plekken voor ontmoeten betekent genoeg natuurlijke spreiding en keus voor de jongeren en dat zorgt daarmee automatisch al voor minder overlast. Circa 50% van het ontmoeten regelt zichzelf en kan gezien worden als het informeel ontmoeten. Circa 30% van de plekken kan ingericht zijn met eenvoudige ontmoetings- en zitaanleidingen geschikt voor jongeren (kletsplekken), maar ook voor andere doelgroepen als senioren, mensen met een beperking en moeders met kinderen. Denk aan rustpunten op weg van en naar voorzieningen als scholen, supermarkten en gezondheidscentra. De overige 20% is nodig voor het meer formele ontmoeten (ontmoetingsplekken) bij sportplekken of als dit niet past specifiek voor dit doel ingericht. Als er meer dan 500 jongeren dichter op elkaar wonen is ook een verwijfsplek nodig.

Sport voor iedereen

Door de voorzieningen gelijk te verdelen over de wijken wordt niet één buurt met eventuele problemen opgezaald. In de hoofdstructuur is voor iedere groep van 100 jongeren een sportplek aangewezen. Dit kan een grote of een kleine plek zijn. Deze plekken moeten ze delen met de jeugd en soms ook met de overige inwoners. Daarom zijn in de hoofdstructuur soms nog enkele steunplekken sport aangewezen en voor iedere kern één of twee ontwikkelzones voor bewegen. Deze ontwikkelzones zijn de kansrijke omgevingen om verder in te investeren en in te richten voor alle inwoners. Juist hier kunnen dan grote investeringen in voorzieningen als multifunctionele sportkooien, skatebanen, pumptracks en calisthenicsparken gebundeld worden. Deze voorzieningen kunnen daar ook afgestemd worden op activiteiten aanbod door vereniging, fysiotherapeuten en sportclubjes. Hiermee wordt de sociale controle hoog op deze plekken.

Nimby verminderen

Jongeren moeten de gelegenheid krijgen ook eigen plekken te hebben. Gewoon in de buurt waar ze wonen. De systematiek voor jongeren in de openbare ruimte zorgt voor een meer natuurlijke spreiding en sluit aan op handhaving en toezicht. De verwijfsplekken zorgen ervoor dat er altijd een mogelijkheid is een keer een groep 'te verwijzen' als het uit de hand loopt in de buurt.

Sportaanbod in de ontwikkelzones zorgt voor verbinding tussen generaties en een meer tolerante samenleving. Hier wordt samen gesport en dit kan ondersteunt worden met activiteiten.

voor elke 15 jongeren een plek verdeeld naar...

50% groetplek

De openbare ruimte nodigt uit tot (spontane) ontmoetingen. Ook geschikt voor andere doelgroepen (0-100).

30% kletsplek

Kletschale zitplek voor korte ontmoeting en verblijf op prettige plek. Kan in combinatie met speel/sportplek. Ook geschikt voor andere doelgroepen (0-100).

20% ontmoetplek

Zitplek waar ook iets te doen en te zien is. Kan in combinatie met speel/sportplek. Ook geschikt voor andere doelgroepen (0-100).

1 per 100 sportplek

Multifunctionele hoogwaardige sportplek. Altijd gecombineerd met klets/ontmoetingsplek. Combinatie met sport jeugdigen mogelijk. Ook geschikt voor andere doelgroepen (18-100).

1 per 500 verwijfsplek

(Deels) overkapte plek voor jongeren om zichzelf te zijn en niet tot last te zijn. Geen combinatie met andere doelgroepen mogelijk. Wel combinatie met sportplek mogelijk.

SUCCESSFACTOREN:

- VOLDOENDE PLEKKEN
- GOEDE SPREIDING
- GEVARIËERDE PLEKKEN

OBB
speelruimte specialisten

Groepen en inrichting

Een groep jongeren in het ene jaar is anders van samenstelling dan een groep het andere jaar. Ieder jaar verschuiven vriendschappen, patronen en behoeften. Het is niet haalbaar om ieder jaar in gesprek te gaan met jongeren en te peilen wat ze nodig hebben en daar het voorzieningenniveau steeds op af te stemmen. Veel jongeren vinden het prima als er voldoende, verspreid liggende, en gevarieerd ingerichte veilige plekken zijn (6V-regel). Door plekken verschillend van uiterlijk te maken met een goede basisinrichting wordt hier al snel in voorzien. In overleg met een groep jongeren kan dan op de basisinrichting gevarieerd worden met kleinere inrichtingselementen of met vormgeving zoals bijvoorbeeld kleur en vergroening. Denk aan het plaatsen van een graffiti muur of het bijplaatsen van specifieke zitelementen bij een sportplek. Zo ontstaat meer eigenheid voor de groep die daar tijdelijk zit (seizoenen). Deze werkwijze is meer haalbaar en betaalbaar.

Sportplekken en routes

Sportplekken moeten in grote variatie aanwezig zijn. Van eenvoudig grastrapveld tot multifunctionele sportkooi. Op de kaartbladen zijn kern- en buurplekken sport aangewezen en steunplekken sport. De jongeren kiezen zelf hun plek uit passend bij groepsgrootte en beweegwens op dat moment. Er is extra aandacht voor sportplekken in de buurt van middelbare scholen. Deze worden intensiever gebruikt. Per (deel)kern is er ook een ontwikkelingszone bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden aangewezen. Door hier grote investeringen te bundelen ontstaat hier een voorzieningenniveau geschikt voor iedereen.

Ontmoetingsplekken

De verschillende typen ontmoetingsplekken hebben een aantal inrichtingsprincipes:

Groetplek (50%); Deze plekken ontstaan spontaan en hoeven niet ingericht te worden. Denk aan een afspreek- of afscheidspiek, die al aanwezig is in de openbare ruimte.

Kletsplek (30%); De kletsplek biedt de mogelijkheid aan 5 tot 10 jongeren om bij te praten. Denk hierbij aan bankjes en andere zitaanleidingen. Bij voorkeur langs doorgaande routes, waar voldoende zicht is. Deze plekken zijn ook van belang voor senioren en moeders met kinderen. Hoe meer hoe beter.

Ontmoetplek (20%); De ontmoetplek biedt de mogelijkheid aan 10 tot 30 jongeren om te praten of andere activiteiten te doen. Deze plekken functioneren goed in combinatie met iets te zien of te doen. Bij sportplekken, langs het water en bij sportparken zijn favoriete plekken.

Verwijsplek (als plus); Als er veel jongeren dicht op elkaar wonen is de kans op overlast groter. Dan is een verwijsplek nodig. Deze plek ligt niet te dicht bij de doorgaande weg (minimaal 50 meter afstand), maar is wel goed bereikbaar en zichtbaar. De plek is groot genoeg voor een grotere groep en heeft een aantal voorzieningen voor zitten en ontmoeten. Droog kunnen staan is een grote wens van jongeren.

Sportparken

De sportparken in de gemeente zijn voor de jongeren en jong volwassenen van grote waarde. Het biedt de ruimte en mogelijkheid om met vrienden elkaar te ontmoeten en te sporten. In de huidige situatie zijn de sportcomplexen grotendeels openbaar toegankelijk. Dit is een waardevolle aanvulling op het voorzieningenniveau en in sommige kernen ook echt nodig. De gemeente ondersteunt de beheerders van de sportparken in het houden van toezicht en bij beheer. Door combinatie van sportactiviteiten op de kern- en buurplekken ingericht voor sport, wordt bewegen gestimuleerd. Hier ligt een kans voor verenigingen en fysiotherapeuten de openbare ruimte te gebruiken.

Inclusieve buitenruimte

Niet voor iedereen is het vanzelfsprekend om mee te kunnen doen. Bij het naar buiten gaan kunnen er verschillende beperkingen worden ervaren. Valkuil is dat 'inclusief' ingerichte plekken vaak toegespitst zijn op één specifieke doelgroep met een beperking. Dit maakt deze plekken juist niet inclusief voor mensen die een andere beperking ervaren. Ook kan een inclusieve inrichting ervoor zorgen dat kinderen die geen beperking ervaren zich niet uitgedaagd voelen. Het is essentieel dat ook het sociale aspect een rol heeft bij de inrichting van samenspeelplekken. Dit blijkt duidelijk uit de bewonersbevraging. Alleen de combinatie van fysieke en sociale maatregelen zorgt voor een 100% welkom ervaring. De gemeente neemt hierin nu al een actieve rol via [sport en cultuur Wierden](#).

Maatwerk maken

Gemeente Wierden zet op het gebied van inclusiviteit vooral in op de kern- en buurtplekken. Deze plekken zijn dé plekken waar de bewoners samenkomen om samen te spelen en elkaar te ontmoeten. Op deze plekken hanteren we de 100-70-50 regel. Die staat voor: 100% welkom, 70% toegankelijk en 50% bespeelbaar. Zie ook de [VNG-publicatie](#) Aan de slag met samenspelen en [het inspiratieblad Inclusie](#). Er zijn veel handvatten te vinden voor een inclusieve speelinrichting via de website van het [Samenspeelnetwerk](#). Wierden kan met de vaststelling van dit Speelplaatsenbeleidsplan de Samenspeelbelofte doen!

Verder is op kleine plekken ook ruimte voor een inclusieve aanpak. Indien in de nabije omgeving een bewoner met een beperking woonachtig is kan hiervoor maatwerk worden gemaakt. Denk aan een voorziening voor een kind dat blind is en daardoor op deze plek kan en mag buitenspelen met de buurkinderen. Door hier ook een spelactivatie op te zetten en buurkinderen te laten samenspelen met het kind met een beperking ontstaat een duurzame buitenspeelsituatie en relatie tussen kinderen met en zonder beperking. Bewoners kunnen ondersteuning krijgen bij het opzetten van een dergelijke activiteit.

Veilige routes

Door plekken te verbinden met veilige en toegankelijke routes wordt het gemakkelijker om op pad te gaan voor senioren en mensen die slecht ter been zijn of moeite hebben zich te oriënteren. Vlakke ondergrond, kleurmarkeringen en rustpunten onderweg of iets te zien en te doen maken het extra aantrekkelijk op pad te gaan voor iedereen.

Positieve gezondheid

Gemeente Wierden wil kinderen die zich positief gezond weten. Buitenspelen is daarin voor deze doelgroep een belangrijke pijler. Bij positieve gezondheid staat eigen regie en veerkracht centraal. Ook mensen met een beperking of chronische ziekte kunnen zich gezond voelen. Dit vraagt dat ze de uitdagingen van het leven aankunnen. De inrichting van de openbare ruimte kan bewoners stimuleren of juist afremmen om aan de slag te gaan met hun eigen gezondheid en leefstijl. Hierbij gaat het niet alleen om het faciliteren van actief bewegen, zoals sport, wandelen of fietsen. Ook zaken als buiten komen, ontmoeting met anderen, het beleven van natuur en tot rust komen zijn hier belangrijk. In dit Speelplaatsenbeleidsplan zijn vier van de zes dimensies voor positieve gezondheid relevant.

Lichaamsfuncties; aanbieden faciliteiten voor spelen, bewegen en sport.

Mentaal welbevinden; door buiten een aantrekkelijk alternatief voor binnen te maken. Ontspanning en afleiding bieden.

Kwaliteit van leven; het faciliteren van herinneringen, kletsen en kijken naar spelende (klein)kinderen.

Meedoen; ontmoeting stimuleren.

In de praktijk blijkt dat er bij gebruikers een behoeftecycle is van ongeveer 7 jaar. De kinderen zijn dan een doelgroep ouder en omwonenden vertrekken of komen ergens nieuw wonen. Ook de voorzieningen kennen een 7-jaars principe. Zo gaan natuurlijke materialen ongeveer 7 jaar mee, toestellen met een kortere levensduur 14 jaar en de toestellen met een lange levensduur 21 tot 28 jaar. Door te werken met een programmacyclus van 7 jaar is een flexibele schil op een speleplek te bouwen waarmee ingespeeld kan worden op trends en wensen.

Flexibel vervangingsprogramma voor de hoofdstructuur

De vervangingsbehoefte voor spelen past goed in een zevenjaarscyclus. In zeven jaar verhuizen mensen, worden kinderen ouder en zijn er nieuwe trends. Door in een buurtproject een buurtkaart te maken met bewoners en gebruikers en die iedere 7 jaar te actualiseren blijven bewoners actief betrokken. Zo wordt iedere 7 jaar een deel van de inrichting opgepakt. In een beheer- en uitvoeringsplan kan dit verder worden uitgewerkt. Dit vergt flexibel beheer. Soms moet er levensduur verlengend onderhoud gepleegd worden en soms dat werkzaamheden of een vervanging iets naar voren gehaald moet worden. Onderhoud en inspectie kunnen hiermee prima in lijn worden uitgevoerd.

Door op de plekken niet alles vast te zetten voor 28 jaar maar 'vrije' ruimte te laten door ook voorzieningen voor 7 of 14 jaar te bieden (goedkoper), kan ook tussentijds opnieuw naar de behoefte worden gekeken. Zo blijft de combinatie die lang meegaat gewoon als basis staan en verandert de ruimte eromheen mee met de behoefte. Initiatieven van bewoners binnen de hoofdstructuur worden door de gemeente ondersteund en zo veel mogelijk ingepast in het vervangingsprogramma of tussentijds.

Initiatieven in de nevenstructuur

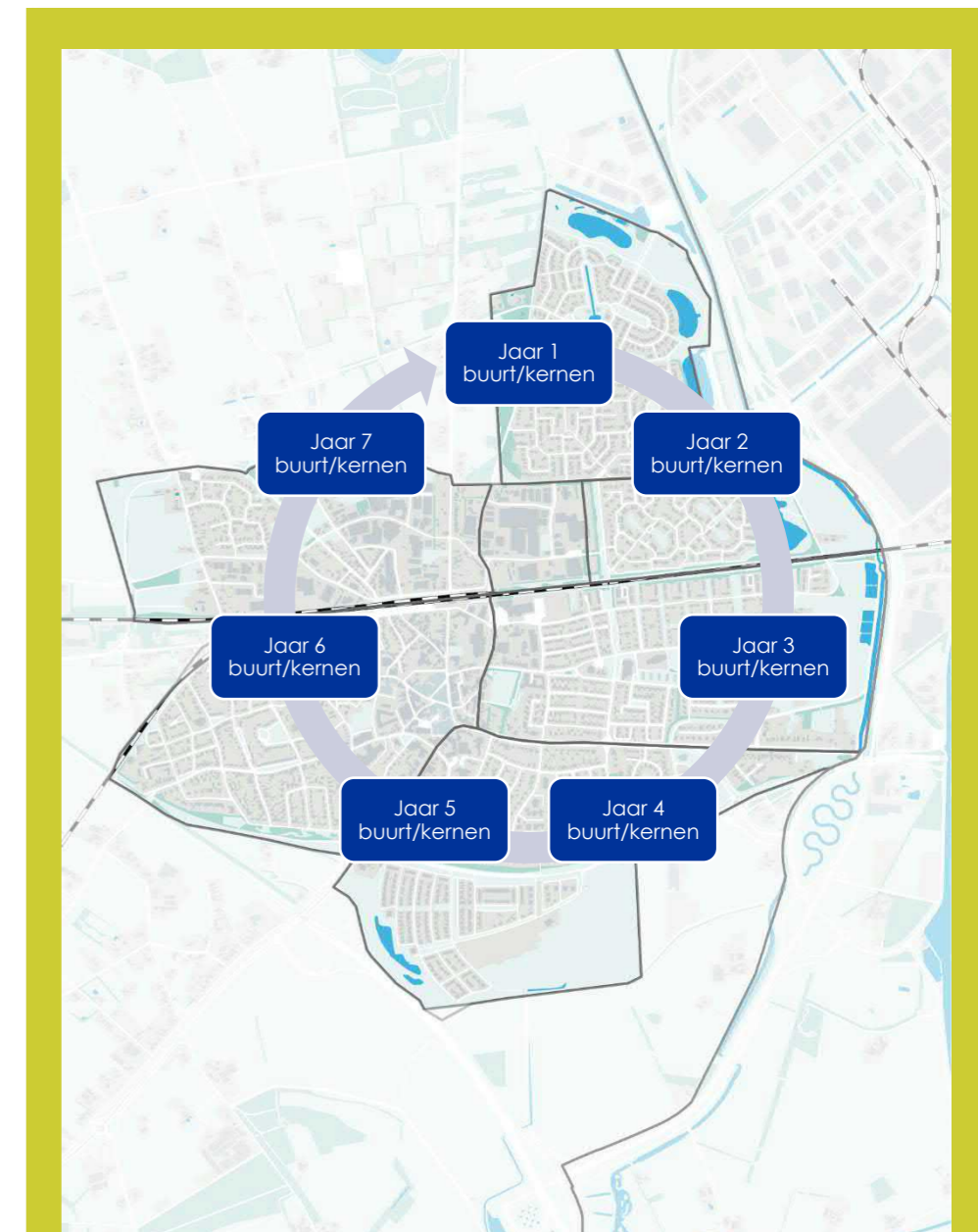
Voor de nevenstructuur is er geen vervangingsprogramma. De gemeente laat het initiatief voor de invulling op deze plekken of de verandering daarvan over aan de buurt. Uitgangspunt is dat bewoners zelf de regie hiervoor nemen, plannen maken en ten uitvoer brengen. Zij kunnen de gemeente vragen om hierin te participeren en een financiële bijdrage te leveren. Een keuze kan ook zijn om mee te doen met het zevenjaars vervangingsprogramma van de gemeente voor de hoofdstructuur. Dat vraagt wel soms wat langer wachten. De onderhoud intensieve of onveilige en toestellen worden dan verwijderd en de plek krijgt de eerstvolgende renovatieronde een herinrichting in overleg met de buurt.

Realisatie beweegruiimte in andere projecten

De gebruikslaag bewegen, ontmoeten, spelen en sporten is een verantwoordelijkheid binnen alle projecten in de openbare ruimte en draagt bij aan positieve gezondheid. Door de toplaag net iets anders vorm te geven kan de gebruiksvriendelijkheid een grote impuls krijgen. Hiervoor zou slechts 0,5-1% van het projectbudget al veel kunnen veranderen. In plaats van een grijze tegel komt er af en toe een gekleurde (knikker)tegel terug. Het maakt op pad gaan gemakkelijk en leuk voor jong en oud.

In de nieuwbouw

De principes uit dit Speelplaatsenbeleidsplan worden standaard onderdeel van het eisenpakket bij inrichting van de nieuwe woonbuurten. Het streven is de grotere beweegplekken vanaf het begin van de ontwikkelingen mee te nemen. Een deel van de bewoners heeft immers al oudere kinderen als ze er komen wonen en wil ook zelf graag bewegen.

Door op één plek te werken met verschillende levensduren kan er flexibel met trends en wensen worden omgesprongen.

Ook kan 50% van de toestellen gerust voor een lange levensduur worden ingekocht.

Werkwijze samen met bewoners

Principes voor samenwerking

Daar waar de openbare ruimte tekort schiet zoekt de gemeente actief naar samenwerking met bijvoorbeeld een school(plein), speeltuin of multifunctionele centra. Deze ruimten zijn er al en zijn vaak ook goed ingeburgerd en bieden mogelijkheden voor een beter of intensiever gebruik.

Geheel of gedeeltelijke openstelling van aanwezige niet gemeentelijke voorzieningen voor bewegen, ontmoeten, spelen of sporten kan altijd op tafel komen om te kijken of hier winst is te halen. De gemeente stelt hier graag een bijdrage in tijd en geld tegenover die past bij de voorgestelde situatie. De kaartbladen in dit Speelplaatsenbeleidsplan zijn daarbij een belangrijk hulpmiddel om een eerlijke verdeling naar de toekomst toe te borgen.

Samen spelen stimuleren

Wierden kent [sport en cultuur Wierden](#). Naast een fysieke inrichting zijn activiteiten van groot belang voor een 100% welkom gevoel voor met name de doelgroepen met een fysieke of mentale beperking. Denk aan een sportactiviteit op een kern- of buurtplek waar kinderen nieuwe vriendjes kunnen maken. Heel fijn als je hier net komt wonen of een bang bent gepest te worden of er niet bij te horen. Of een spelactiviteit in de straat bij iemand met een beperking die daardoor weer mee kan doen en 'koudwatervrees' weg kan nemen van beide kanten. De gemeente stelt hier graag een bijdrage in tijd en geld tegenover die past bij de voorgestelde situatie.

Bewoners aan zet in de nevenstructuur

Een deel van de huidige speelplekken is aangewezen als straatplek. Dit houdt in dat de speeltoestellen op deze plekken niet meer vervangen worden als deze aan het einde van hun levensduur zijn. Op het moment dat het onderhoud te duur wordt of de veiligheid in het geding komt, worden bewoners geïnformeerd dat de toestellen komen te vervallen en de plek omgevormd wordt naar een straatplek.

Met een herinrichtingsbudget in de hand kunnen bewoners vervolgens zelf aan de slag. Het herinrichtingsbudget is een klein bedrag voor een spelaanleiding, groen en verhardingen en kan door bewoners zelf aangevuld worden met initiatieffondsen of subsidies. Indien een groep bewoners zelf voorzieningen financiert moeten dan wel voldoen aan de veiligheidswetgeving zoals omschreven in het Attractiebesluit. Het onderhoud aan deze speelvoorzieningen ligt bij de initiatiefnemers. De gemeente komt tegemoet door wel de veiligheidsinspectie op zich te nemen. Bij herhaaldelijke of grote onveiligheid heeft de gemeente het recht de voorziening in de hekken te zetten of te verwijderen.

Andere optie is dat bewoners kunnen kiezen om te wachten op het vervangingsprogramma. Er kan dan door bewoners aangehaakt worden op al lopende communicatie trajecten en inzet van uitvoerende partijen. Dit levert hen organisatorisch en financieel voordeel op en soms een 'overblijvertje' of 'opknapper'. Denk aan een bankje of duikelrek dat over is op een andere plek.

Bewoners hebben de vrijheid hun eigen aanpak te definiëren in een vorm die bij haar past. Dit is een model dat nu nog niet zo bestaat en moet groeien. Het staat bewoners vrij om ook andere organisaties of verenigingen in te schakelen.

Pluspakket onderhoudsparticipatie

Bewoners kunnen zich verenigen in een speeltuinvereniging die één of meer speelplekken onderhoudt. Het gaat daarbij om visuele inspectie en klein onderhoud. De gemeente stelt hier graag een bijdrage in tijd en geld tegenover die past bij de voorgestelde situatie. Ook zal de gemeente altijd de veiligheidsinspectie blijven doen en de resultaten daarvan als werklijst doorgeven. Deze regeling geldt ook voor scholen, speeltuinen en sportparken als die voorzieningen voor de buurt worden opengesteld.

Scenario's en budgetten

	scenario 1. alleen veilig	scenario 2. meer uitdaging	scenario 3. uitdaging voor iedereen
toekomstige inventariswaarde	€ 390.000	€ 2.594.000	€ 3.790.000
wijziging t.o.v. huidig	€ -2.290.000	€ -86.000	€ 1.110.000
aard scenario	ruim 320 van de 400 toestellen verdwijnen om uit te komen met budget	meer uitdaging door herverdeling budgetten per plek	scenario 2 + extra investering op grotere uitdagende toestellen
Budgetten instandhouding:			
vervanging	€ 23.000	€ 149.000	€ 217.000
onderhoud	€ 3.000	€ 19.000	€ 27.000
opruimkosten straatplekken	€ 7.782	€ 6.786	€ 9.500
totaal per jaar:	€ 33.782	€ 174.786	€ 253.500

Herverdelen budgetten over plekken

De huidige situatie is eigenlijk ideaal om een nieuw spoor in te slaan. Waar het niet meer nodig is kan de inrichting worden afgebouwd en vervangingsgeld kan daarmee gemakkelijker besteed worden op plekken waar het nodig is. En. Het toekomstbeeld kan daarmee grotendeels gerealiseerd worden uit reguliere budgetten. Hiervoor moeten de benodigde budgetten dan wel beschikbaar komen. Indien er geen budgetten beschikbaar komen treedt scenario 1 in werking en loopt het aantal speelplekken terug. Komen er wel budgetten dan kan scenario 2 of 3 worden uitgevoerd met verschillende budgetten per plek (zie tabel groene kader).

Herverdeling vindt plaats door er voor te kiezen de hoofdstructuur, die voornamelijk rust op de buurtplekken, duurzaam in stand te houden en deze plekken zelfs iets op te waarderen ten koste van de straatplekken en steunplekken. Op deze manier blijven de middelen goed gespreid over de kinderen en kernen en heeft iedereen op bereikbare afstand een echt goede en inclusieve plek. Dit houdt in dat de inventariswaarde de komende beleidsperiode gaat schuiven. Iedere 7 jaar zal een deel van de opgave worden opgepakt en krijgt de basisstructuur van duurzame toestellen steeds meer vorm. Dit is ook een goed moment om bewonerswensen te inventariseren en initiatieven te stimuleren.

Om uit te gaan komen met de budgetten per plek zal een omvorming plaats moeten vinden. Insteek is om op deze zogenaamde straatplekken met speelaanleidingen, groen en meubilair in te richten en geen speeltoestellen conform het Attractiebesluit meer te plaatsen. Daarmee hebben ze geen inventariswaarde meer in de speelbegroting en komt dit budget vrij voor investeringen op de buurtplekken. Voor de omvorming is wel een eenmalig bedrag per plek nodig.

Voorgesteld wordt de omvorming naar straatplekken in twee cyclussen van 7 jaar uit te voeren, zodat hier zo min mogelijk kapitaalsvernietiging optreedt. Indien de bewoners dit regelen kan het budget per plek worden aangevuld met een subsidie of bijdrage uit een initiatiefonds. Bij eigen initiatief van bewoners zal de gemeente de veiligheidsinspecties altijd voor haar rekening nemen.

Om handen en voeten te kunnen geven aan de omvorming en een bredere focus meer richting bewegen en sporten zou een grotere investering extra nodig zijn om meer multifunctionele sportvoorzieningen te kunnen realiseren (alleen in scenario 3).

Scenario's

Scenario 1 (alleen veilig) gaat uit van de huidige beschikbare budgetten en de inventariswaarde die in verhouding daarmee duurzaam in stand te houden is. Scenario 2 (meer uitdaging) gaat uit van de huidige inventariswaarde die buiten staat en het beschikbaar komen van middelen voor instandhouding ervan. Herverdeling van budgetten zorgt voor mogelijkheden voor omvorming. Scenario 3 (uitdaging voor iedereen) gaat uit van het naar de toekomst toe extra investeren voor sport en bewegen voor een bredere doelgroep en daarmee een stijging in inventariswaarde en daarmee ook budgetten voor beheer en onderhoud. De voorkeur gaat uit naar scenario 3, maar scenario 2 kan een tussenstap daarvoor zijn.

Aanvullende investeringen

Naast aanpassing van de begroting voor het duurzaam in stand houden van de inventaris moet ook rekening gehouden worden met:

- voldoende FTE om speelprojecten uit te voeren;
- 15% VAT kosten voor ontwerp, werkvoorbereiding en toezicht;
- budget vanuit groen, verhardingen en meubilair, omdat het niet meer alleen om toestellen en ondergronden gaat.

	Waarde in:		
Inventariswaarde van:	scenario 1	scenario 2	scenario 3
kernplek spelen	€ 0	€ 80.000	€ 110.000
kernplek sporten	€ 0	€ 100.000	€ 120.000
kernplek spelen-sporten	€ 0	€ 140.000	€ 200.000
buurtplek spelen	€ 10.000	€ 50.000	€ 60.000
buurtplek sporten	€ 10.000	€ 50.000	€ 75.000
buurtplek spelen-sporten	€ 10.000	€ 60.000	€ 95.000
steunplek spelen	€ 5.000	€ 20.000	€ 30.000
steunplek sporten	€ 5.000	€ 20.000	€ 30.000
steunplek spelen-sporten	€ 5.000	€ 34.000	€ 50.000
straatplek	€ 0	€ 2.500	€ 3.500

Toekomstbeeld

Snel naar:

 [Visie](#)

 [Kaarten](#)

 [Inspiratie](#)

Naast spelen ook bewegen, ontmoeten en sporten

Waarom verbreding vanuit spelen

De openbare ruimte moet beschikbaar zijn en uitnodigen om buiten samen op ontdekkingsstocht te gaan. Dit begint al bij de voordeur. Informele ruimte zoals stoepen, pleintjes, grasveldjes en bosjes vormen samen met de formele speel- en sportplekken een netwerk aan routes en plekken waar iedereen kan ontmoeten, zich veilig voelt en plezier kan beleven. We willen een inrichting die past bij alle ontwikkelingsfasen van opgroeiende kinderen in een buurt. Dus speel- en beweegruimte voor kinderen en jeugdigen, maar ook voor de jongeren met plekken voor sporten en ontmoeten. Multifunctionaliteit in inrichting helpt mee invulling geven aan inclusieve ambities op het gebied van ontmoeten en bewegen voor kinderen, mensen met beperking en senioren. Het streven is om multifunctioneel in te richten in een combinatie van bewegen, ontmoeten, spelen en sporten met aandacht voor duurzaamheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit.

Door in samenhang met de ruimtelijke opbouw en bevolkingsontwikkeling heldere uitgangspunten te hanteren kan gezorgd worden voor een eerlijke verdeling over buurten en gebruikers. Voor iedere kern zijn deze vertaald naar een kaartblad met daarop de ontwikkelingsrichting per type plek. Deze [kaartbladen](#) schetsen een hoofdstructuur (basisvoorzieningenniveau) en een nevenstructuur (aanvullende speelruimte). Samen vormen ze een netwerk van plekken op buurt- of kernniveau. Bewoners hebben hier in een enquête ook over meegedacht. Bij de uitwerking kunnen plekken veranderen van type, maar mag het totaal aantal van type plekken niet overschreden worden. Dan zal de begroting scheef gaan lopen en gaat het ten koste van de kwaliteiten die in dit netwerk zitten.

Per type plek is er een [inspiratieblad](#). Dit blad geeft inspiratie bij het samen met gebruikers en omwonenden ontwerpen en inrichten van plekken. Ze geven een idee voor de inrichting van de plek of het thema.

Het idee is om gewoon te beginnen bij de speel- en beweegruimte voor kinderen en vandaar uit het gesprek te starten over beweegvriendelijke buurten voor iedereen.

Samen is de grootste succesfactor

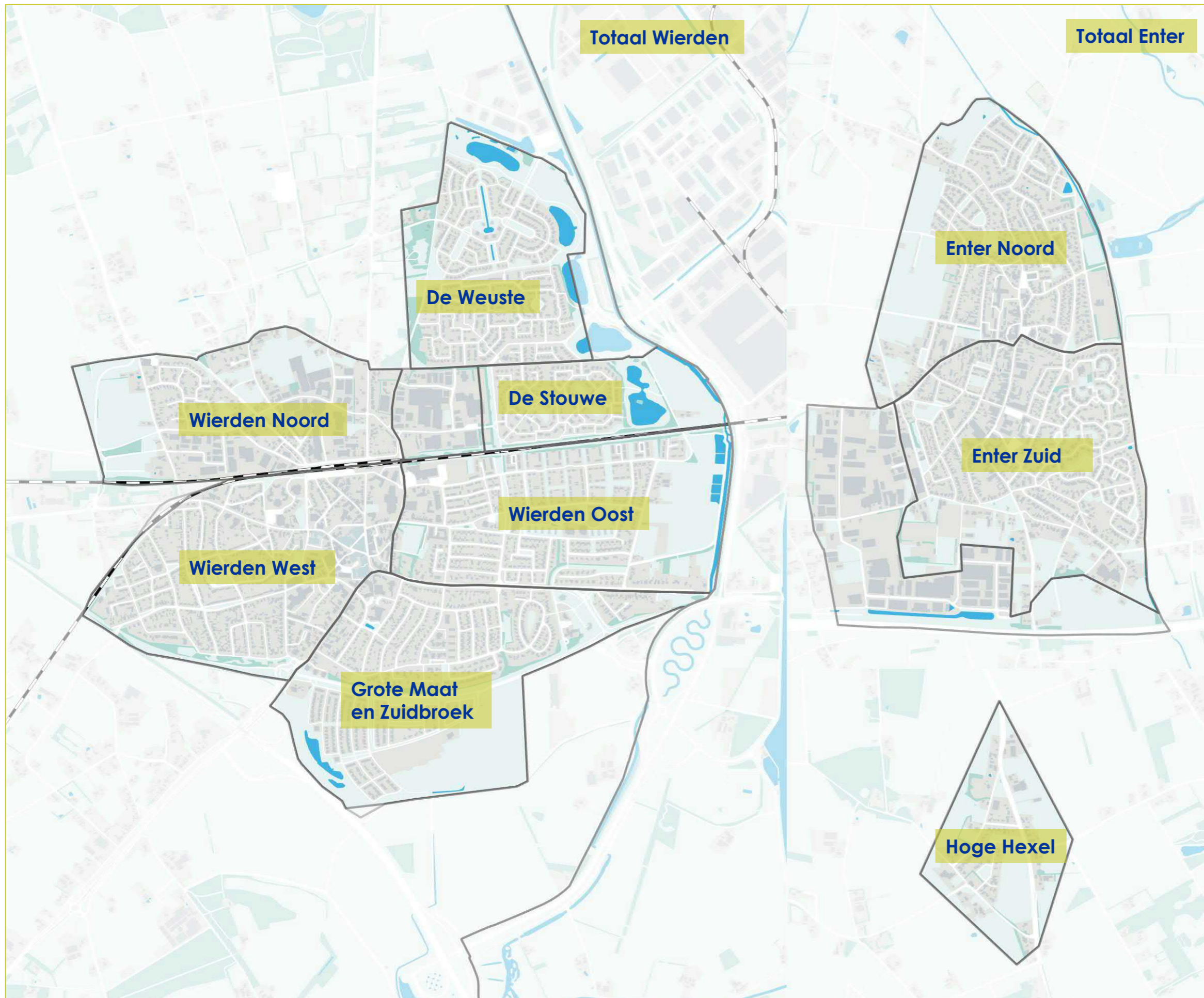
Het ontmoeten van anderen zorgt voor meer gebruik en langere speeltijd. Niet alleen kinderen, maar ook (groot)ouders ontmoeten elkaar op de speelplek. Spelen kan prima een onderdeel van de ontwikkelagenda voor de kernen zijn. De gemeente wil per woonbuurt of kern in samenspraak met gebruikers en omwonenden buurtkaarten maken en ziet daarbij [deze werkwijze](#) voor zich.

Iedereen heeft recht op een mooie plek op een bereikbare afstand. Een plek die ook aan mensen met een beperking de mogelijkheid geeft om mee te doen. Een plek waar initiatiefnemers terecht kunnen met hun activiteiten. De gemeente draagt zorg voor een [hoofdstructuur](#) op buurtniveau met mooie kern- en buurtplekken voor iedereen. Daar waar dit niet voldoende is of de afstanden te groot worden zijn extra steunplekken voorzien.

De nevenstructuur is aanvullend op de hoofdstructuur. De gemeente wil op deze plekken minder de regie nemen. [Omwonenden en gebruikers krijgen hier meer zeggenschap](#). De initiatieven die daarbij ontstaan ondersteunt de gemeente waar nodig met kennis, inspiratie en het doen van een veiligheidsinspectie.

Samen betekent ook samen ontwerpen, zodat alle gebruikerswensen in beeld komen. Daarin staan de kinderen, jeugd en jongeren als belangrijkste gebruikers centraal. Samen maken we plekken waar iedereen zich veilig en welkom voelt. Een goede fysieke inrichting is de basis. Daar waar inwoners, verenigingen, fysiotherapeuten of andere activiteitsaanbieders deze fysieke inrichting gebruiken voor hun activiteiten, ontstaat meer reuring en ontmoeting. Zo wordt samenwerking in het kader van positieve gezondheid gestimuleerd.

Leeswijzer kaartbladen

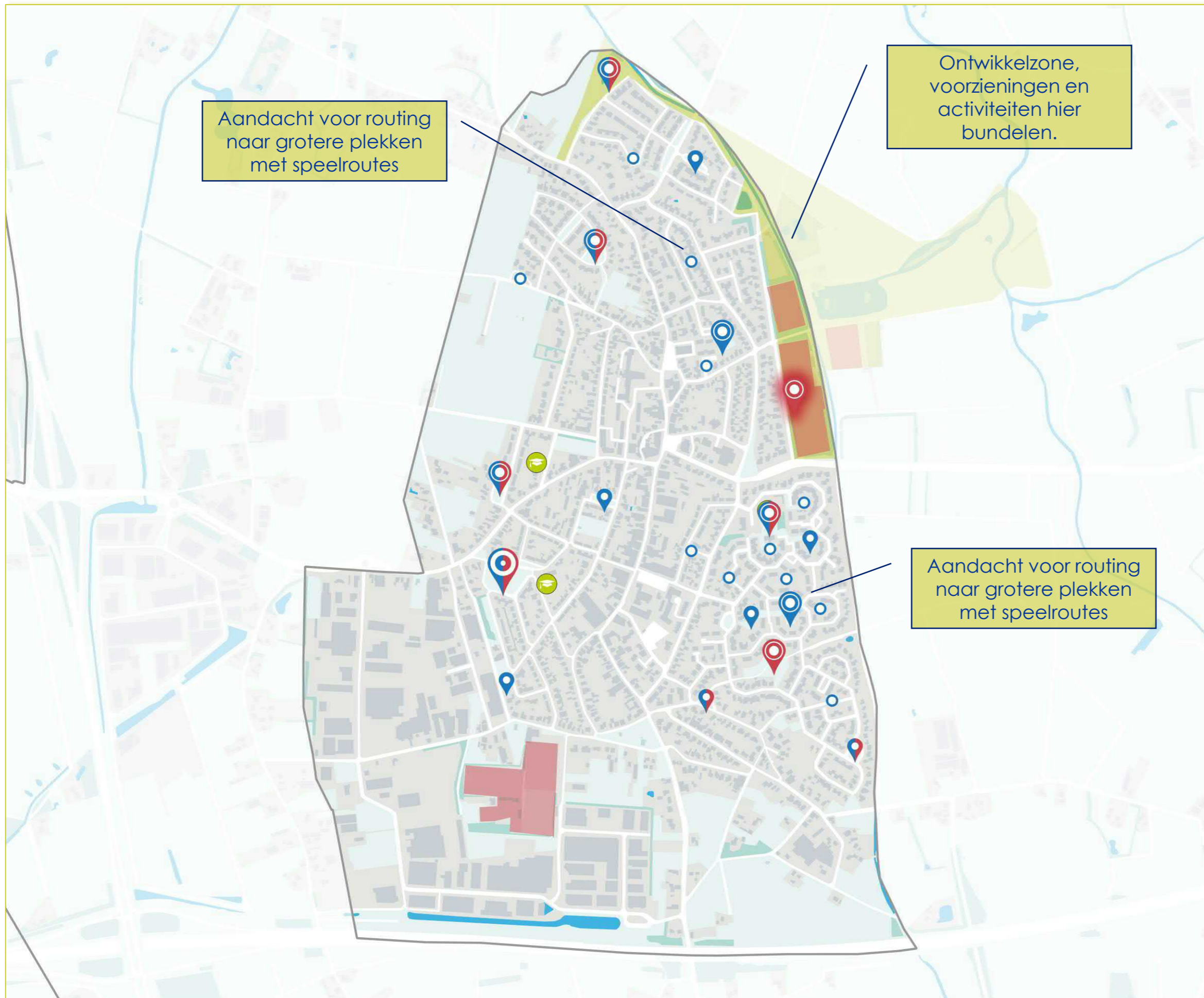
Op dit overzichtskaartblad staan alle kernen die een speelplek hebben. Door op de groene labels te klikken kom je bij een kaartblad met daarop de betreffende kern of buurt.

De kaartbladen schetsen de ontwikkelingsrichting voor de speelplekken in een periode van 7 tot 21 jaar afhankelijk van de beschikbare budgetten en uitvoeringsnelheid.

De plekken zijn getypeerd op basis van de uitgangspunten voor 0-12 jaar en de uitgangspunten voor 12+ jaar. Op basis van ligging, ruimtelijke opbouw, bevolkingsontwikkeling en de bewonersbevraging is een advies geformuleerd. Per buurt en kern kort toegelicht.

Bij de kaarten is een toelichtende tabel per plek en een raming gemaakt ter onderbouwing van de begroting. De plek aan de Zenderink staat wel in deze tabel, maar niet apart op een kaart. Deze plek blijft bestaan.

Toelichting Kaartblad

In Enter zijn de voorzieningen niet eerlijk verdeeld over de buurten. Lastig is dat sommige buurten weinig ruimte hebben voor aanvullende speelruimte.

Aandacht moet zijn voor veilige routing naar de grotere samenspeelplekken die aangewezen zijn en de ontwikkelingszone bewegen en ontmoeten aan de noordkant van het dorp.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Aan deze kant van Enter ligt een groen uitloopgebied dat hoog wordt gewaardeerd. Er kan met iets minder plekken toe maar de inrichting van bestaande plekken kan veel beter en groener. Straatplekken mogen overal komen waar bewoners hiervoor initiatief nemen ook als er nu geen speelplek ligt. Op de kaart staan alleen de speelplekken die straatplek worden.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Enter Zuid heeft veel plekken. De kinderen die er vroeger woonden zijn er niet meer. De plekken zijn saai en door een aantal centraal gelegen grotere plekken goed in te richten is er voldoende aanbod. Straatplekken blijven nodig voor het contact in de straat. Gesprek over gebruik voor iedereen staat daar centraal.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Hoge Hexel heeft in verhouding de meeste voorzieningen van de gemeente. Er liggen drie plekken. Voorgesteld wordt om één plek als centrale ontwikkelplek aan te wijzen en beide andere plekken als steunplek. Daarbij kan de focus in het dorp op de 0-8 jarigen komen te liggen en op het veld aan de rand van het dorp meer op bewegen voor iedereen.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

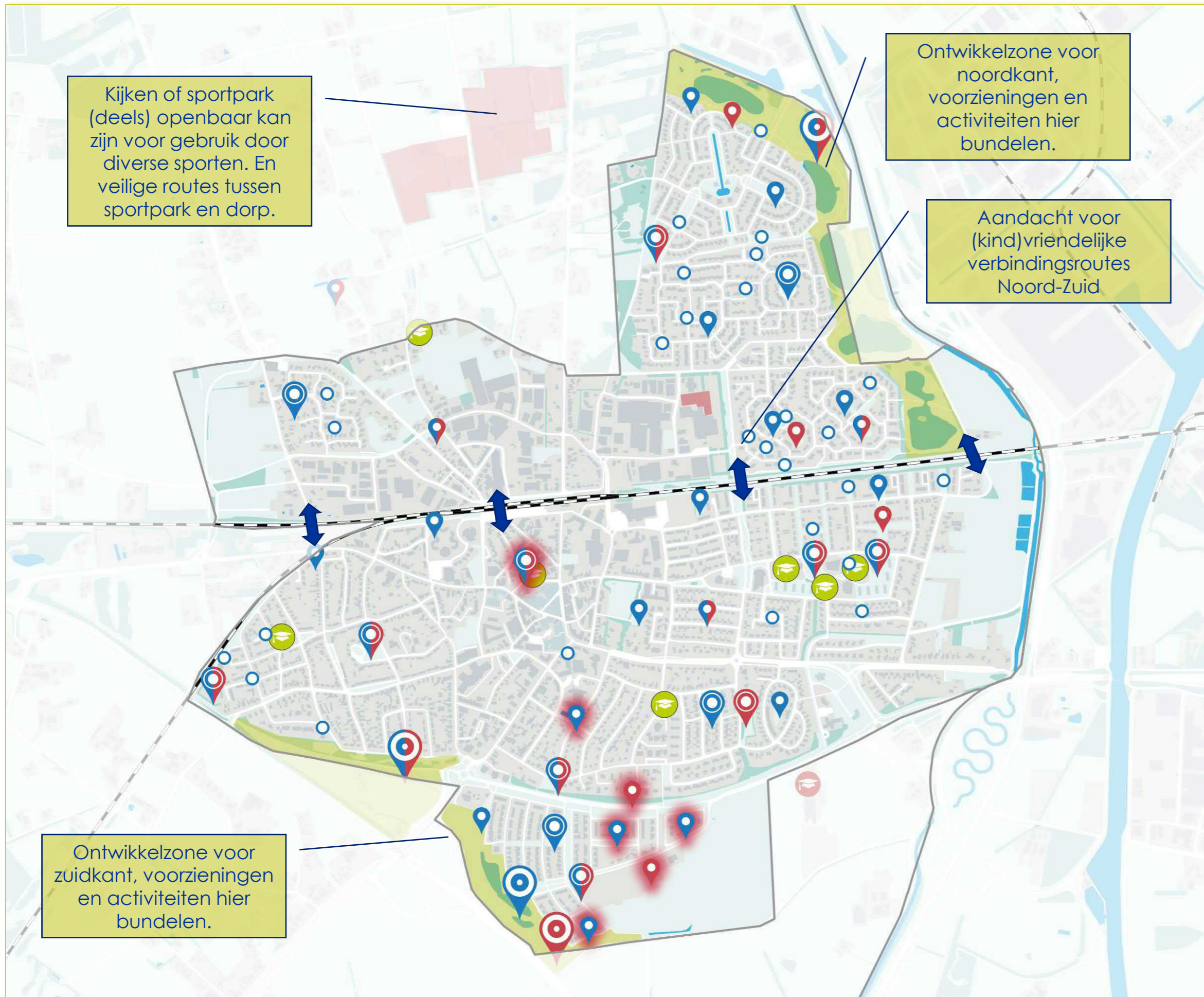
VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelpark BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Kaartblad Wierden totaal toekomst

Toelichting Kaartblad

Niet alle plekken zijn meer nodig. Wel moeten de plekken die de hoofdstructuur vormen beter ingericht worden. Met speel- en beweegroutes kunnen noord en zuid beter verbonden worden en veilige routes naar de plekken in de hoofdstructuur worden gemaakt.

Er zijn twee ontwikkelgebieden voor bewegen en ontmoeten aangegeven.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Het aantal kleine kinderen neemt hier af. Veel plekken hoeven geen speelplekken meer te zijn. Een paar plekken goed inrichten en de overige plekken meer als ontmoetingsplek voor de straat aan bewoners overlaten.

Plan maken voor ontwikkelzone en hier voorzieningen voor iedereen in Wierden bieden.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Deze buurt leent zich voor leuke speelroutes met centraal gelegen vier goede plekken die samen een buurtplek vormen.

Er wonen hier weinig kinderen. Overige plekken meer als ontmoetingsplek voor de straat aan bewoners overlaten.

Door routing vijver en omgeving verbinden met park langs De Weuste.

LEGENDA

PLEKKEN

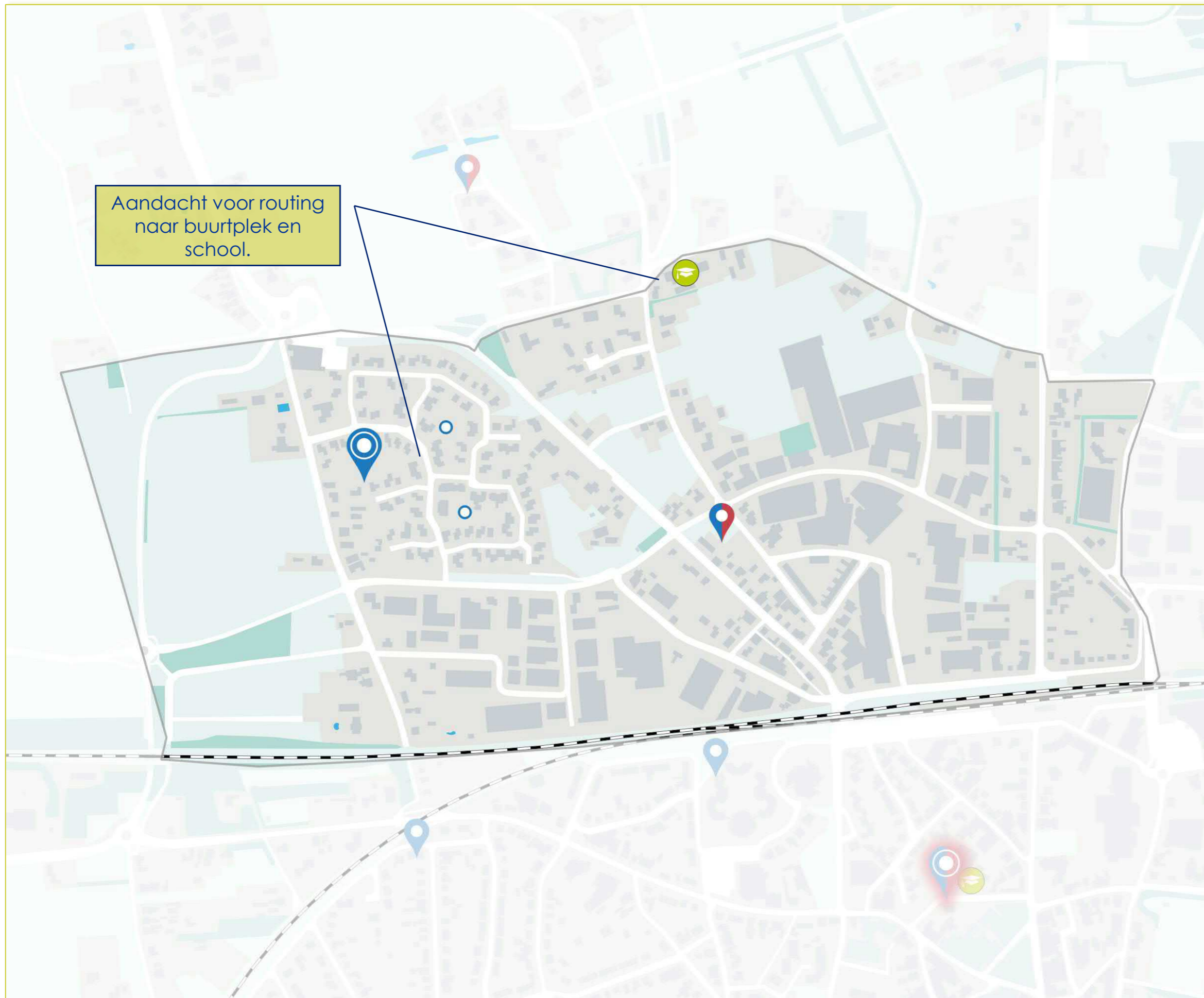
- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

In deze geïsoleerd gelegen buurten wonen weinig kinderen. Zelfstandig spelen is lastig mede door verkeersstructuren. Een goede buurtspeelplek met veel speelmogelijkheden en ontmoeting voor ouders geeft een reden om op pad te gaan.

Aandacht voor oversteken en schoolroutes. De jongeren kunnen sporten op het sportpark of in ontwikkelzones.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Het scholengebied is de centrale zone voor spelen, bewegen en ontmoeten.

Door leuke speelroutes te maken van plekken in de buurt daarheen ontstaat er een leuk speelwand rondje voor moeders met kleinere kinderen.

Er is niet echt een goede sportplek in de buurt nu. Deze inpassen in het scholengebied.

LEGENDA

PLEKKEN

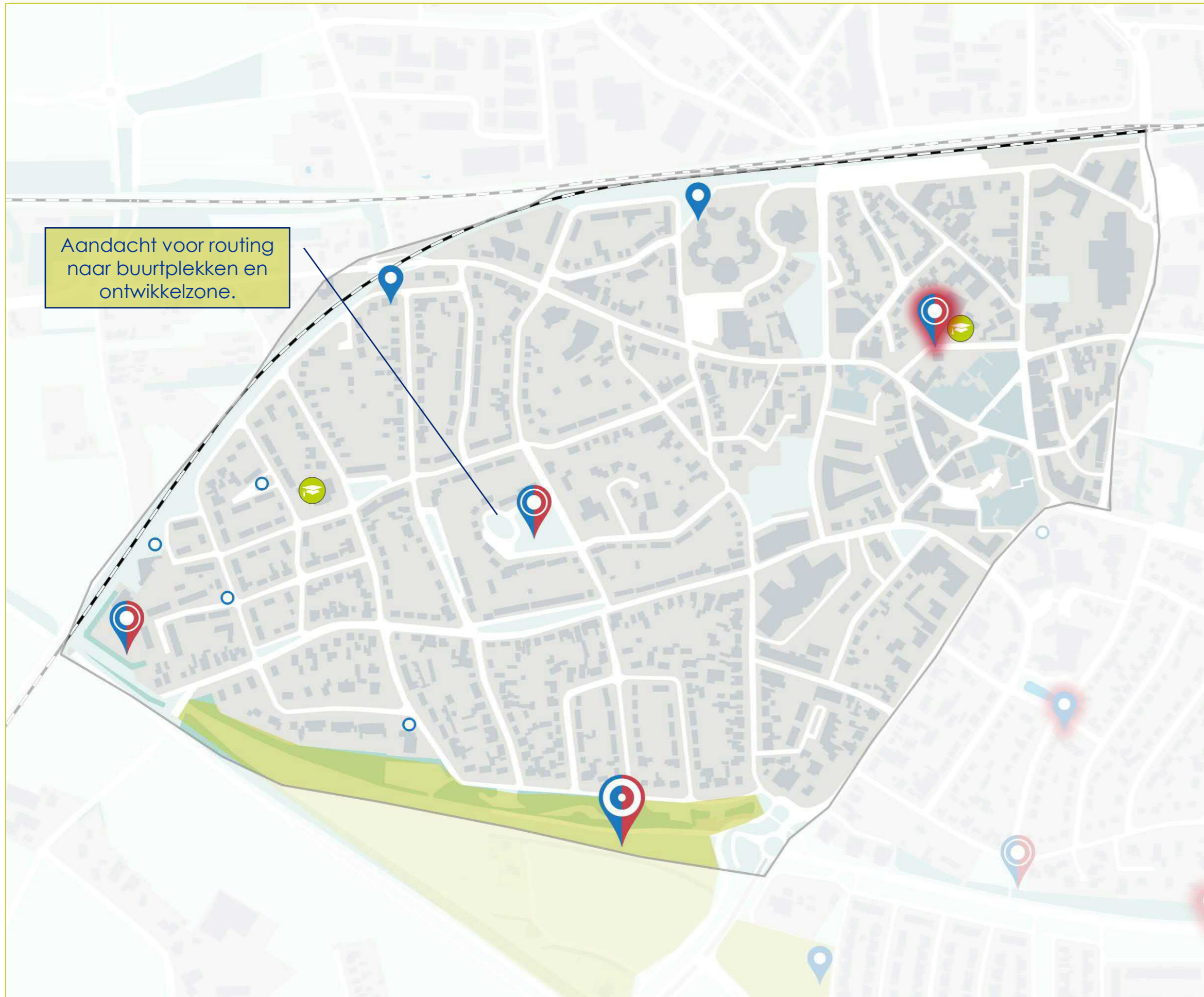
- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

De huidige plekken kunnen met een betere inrichting voorzien in de behoefte. In het centrumdeel mist aanbod. Hier is een zoekgebied geprojecteerd. Mogelijk in combinatie met de school.

De parkzone aan de zuidkant is een belangrijk uitloopgebied voor de wijk waar ook ruimte is voor grotere beweegvoorzieningen en plekken.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

Toelichting Kaartblad

Grote Maat heeft weinig mogelijkheden voor meer speelruimte. De huidige plekken blijven nodig en moeten goed ingericht zijn.

De aantallen kinderen, jeugd en jongeren nemen voorlopig toe. Hierop anticiperen door het voorzieningenniveau te verhogen. De ontwikkelzone is uitloop voor inwoners van heel Wierden.

LEGENDA

PLEKKEN

- Kernplek spelen & sporten
- Kernplek spelen
- Kernplek sporten
- Buurtplek spelen & sporten
- Buurtplek spelen
- Buurtplek sporten
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek sporten
- Straatplek
- Basisschool
- Middelbare school
- Zoekgebied

VOORZIENINGEN:

- Ontwikkelzone BOSS
- Sportparken

OVERIG:

- Park/groen
- Bebouwing
- Water

- A** Hier staat de focusdoelgroep voor de plek
- B** Hier wordt een indicatie gegeven voor de investeringswaarde.
- C** Hier wordt een indicatie gegeven voor de oppervlakte.
- D** De iconen staan respectievelijk voor sportvoorzieningen, speelvoorzieningen, voorziening met verhoogde beweegintensiteit, inclusieve plek, groen/natuurlijk ingericht, ontmoetingsvoorzieningen, spel/sportkist.
- E** Hier een indicatie van de levensduurverdeling van de voorzieningen op de plek. Lang is 28, middel 14 en kort 7 jaar.
- F** Hier wordt een indicatie gegeven voor de mate van verantwoordelijkheid van bewoners en gemeente.

CHECKLIST

Hier staat het programma van eisen voor de plek. Hieraan moet een plek minimaal voldoen.

GESPREKSTIPS

Hier staan vragen die je kan gebruiken om in gesprek te gaan over de inrichting

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Extra grote plek voor bewegen, ontmoeten en sporten aantrekkelijk voor hele kern:

- ✓ openbaar, goed bereikbaar (aan route) en toegankelijk
- ✓ meerdere sporten aanbieden en multifunctioneel inrichten
- ✓ goede zonering voor alle doelgroepen
- ✓ varieer in groen/grijs, hoog/laag en hou vrije ruimte
- ✓ bruikbaar in alle seizoenen (ondergronden+verlichting)
- ✓ vrije ruimte voor sportcarrousel, groepsactiviteiten en ontmoeten
- ✓ beschutting: schaduw, luwte en plek om droog te staan
- ✓ meerdere (multifunctionele) zitplaatsen (rusten en bewegen)
- ✓ sociaal veilig voor iedereen
- ✓ denk aan (geluids)overlast

Kansen: organisatie activiteiten (verenigingen, buurtsportcoach, scholen), watertappunt, verwijspunt jongeren, wifi voor digisport

GESPRESKSTIPS

- o Welke sporten willen we op kernniveau aanbieden?
- o Wat is nu goed en moet blijven?
- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Welke wensen leven er?
- o Waar ging jij heen als tiener en wat deed je?
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Welke samenwerkingen met verenigingen/organisaties zijn er mogelijk?
- o Welke kansen biedt het landschap op en om de plek?
- o Zijn er een paar plekken voor parkeren in de buurt?
- o Waar kan de sportcarrousel (skaten, bootcamp of calisthenics) staan?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

Levensduur **gemeente**

CHECKLIST

Extra grote groene plek voor bewegen, ontmoeten en spelen aantrekkelijk voor hele kern:

- ✓ openbaar, goed bereikbaar (aan route) en toegankelijk
- ✓ groen = spelen (klimmen, graven, plukken, proeven, huttenbouwen)
- ✓ minimaal 75% gebiedseigen groen met 2 groenlagen en aandacht voor biodiversiteit en zichtbare regenwateropvang
- ✓ veel hoogteverschillen en variatie in landschap en voorzieningen
- ✓ vrije ruimte voor activiteiten en ontmoeten in groepen
- ✓ waterspel en één XXL toestel
- ✓ beschutting: schaduw, luwte en plek om droog te staan
- ✓ meerdere (multifunctionele) zitplaatsen voor rusten/kijken

Kansen: watertappunt, educatie, vuurplek, (tijdelijk) lichte horeca (wc), verwijsplek, ijspret, verjaardagsfeestjes, kunst, bouwspeltuin

GESPRESKSTIPS

- o Is het leuk om een thema te kiezen?
- o Wat is nu goed en moet blijven?
- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Welke wensen leven er?
- o Zijn er een paar plekken om te parkeren in de buurt?
- o Bezoek de plek! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Wat maakt deze plek uniek?
- o Wanneer is of wordt het hier druk?
- o Hoe kunnen we bijdragen aan de natuur op deze plek?
- o Welke kansen biedt het landschap op en om de plek?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

Levensduur

bewoners

gemeente

CHECKLIST

Grote plek voor bewegen, ontmoeten en sporten aantrekkelijk voor de buurten rondom:

- ✓ openbaar, goed bereikbaar (aan route) en toegankelijk
- ✓ varieer in groen/grijs, hoog/laag en hou vrije ruimte
- ✓ meerdere sporten aanbieden en multifunctioneel inrichten
- ✓ deels bruikbaar in alle seizoenen
- ✓ schoolpleinen zijn soms nodig, indien niet openbaar dan in gesprek over mogelijkheden
- ✓ maak veel uitdaging (hoog, hard, snel), variatie (meerdere sporten) en zorg voor toestellen die fysieke inspanning vergen
- ✓ beschutting: schaduw en luwte
- ✓ meerdere (multifunctionele) zitaanleidingen voor rusten, kijken

Kansen: organisatie activiteiten, sport en spelen op één plek, hittestress tegengaan, deel(s) openbaar bij schoolplein

GESPRESKSTIPS

- o Wat is nu goed en moet blijven?
- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Waar speelde jij zelf toen je 10 jaar was?
- o Welke wensen leven er?
- o Wie wil er wel een oogje in het zeil houden?
- o Bezoek de plek! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Welke sport wordt gemist in de buurt?
- o Is de plek groot genoeg voor alle doelgroepen samen?
- o Welke functie heeft deze plek ten opzicht van de andere plekken in de buurt?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

groen

grijs

blauw

sociaal

meubilair

bereikbaarheid

voorzieningen

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Grote plek voor bewegen, ontmoeten en spelen aantrekkelijk voor de buurten rondom:

- ✓ openbaar, goed bereikbaar (aan route) en toegankelijk
- ✓ varieer in groen/grijs, hoog/laag en hou vrije ruimte
- ✓ maak het zo groen mogelijk
- ✓ deels bruikbaar in alle seizoenen
- ✓ schoolpleinen zijn soms nodig, indien niet openbaar dan in gesprek over mogelijkheden
- ✓ denk in multifunctionele elementen en ruimte
- ✓ maak veel uitdaging, variatie en zorg voor samenspeeltoestellen en één XL toestel
- ✓ beschutting: schaduw en luwte
- ✓ meerdere (multifunctionele) zitplaatsen voor rusten en kijken en als plek voor (groot)ouders

Kansen: organisatie activiteiten, sport en spelen op één plek, hittestress tegengaan, deel(s) openbaar bij schoolplein

GESPRESKSTIPS

- o Wat is nu goed en moet blijven?
- o Welke wensen leven er?
- o Wie wil er wel helpen bij het maken en onderhouden?
- o Waar ging jij een verstoppertje spelen, rolschaatsen of een hut bouwen?
- o Bezoek de plek! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Welke speelmogelijkheden worden gemist in de buurt?
- o Is de plek groot genoeg voor alle doelgroepen samen?
- o Welke functie heeft deze plek ten opzicht van de andere plekken in de buurt?
- o Wat willen we op deze plek kunnen doen?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Plek voor bewegen, ontmoeten en/of sport voor de buurt:

- ✓ ligging niet achteraf, aan meerdere zijden toegankelijk
- ✓ leeftijd van de kaart aanhouden (vaak specifiek aanbod nodig passend bij buurt en bevolkingsopbouw)
- ✓ denk in multifunctionele elementen en ruimte
- ✓ beperk toestellen tot max 3 per doelgroep
- ✓ geen dure ondergronden en zo veel mogelijk gras tot 1,5 meter
- ✓ beschutting: schaduw en luwte
- ✓ passend bij karakter buurt en omwonenden
- ✓ is aanvullend op de centrale sportplek (geen kopie daarvan)

Kansen: hittestress tegengaan, regenwateropvang, werken met thema, maatwerk voor iemand met beperking

GESPRESKSTIPS

- o Kunnen we variabelen of variatie inbouwen?
- o Welke wensen leven er?
- o Wie wil er wel een oogje in het zeil houden?
- o Wie wil er wel helpen bij het maken en onderhouden?
- o Waar ging jij heen als tiener en wat deed je?
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Welke sport wordt gemist in de buurt?
- o Welke functie heeft deze plek ten opzicht van de andere plekken in de buurt?
- o Wat maakt deze plek uniek?
- o Past hier een sport- of spelbox?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Plek voor bewegen, ontmoeten en/of spelen voor de buurt:

- ✓ ligging niet achteraf, aan meerdere zijden toegankelijk
- ✓ leeftijd van de kaart aanhouden (vaak specifiek aanbod nodig passend bij buurt, ruimtelijke- en bevolkingsopbouw)
- ✓ denk in multifunctionele elementen en ruimte
- ✓ beperk toestellen tot max 3 per doelgroep
- ✓ Als valdemping zo veel mogelijk gras tot 1,5 meter toepassen
- ✓ beschutting: schaduw en luwte
- ✓ passend bij karakter buurt en omwonenden
- ✓ is aanvullend op de centrale speelplek (geen kopie daarvan)

Kansen: hittestress tegengaan, regenwateropvang, werken met thema, maatwerk voor iemand met beperking

GESPREKSTIPS

- o Kunnen we variabelen of variatie inbouwen?
- o Welke wensen leven er?
- o Wie wil er wel een oogje in het zeil houden?
- o Wie wil er wel helpen bij het maken en onderhouden?
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Welke speelmogelijkheden worden gemist in de buurt?
- o Welke functie heeft deze plek ten opzicht van de andere plekken in de buurt?
- o Wat maakt deze plek uniek?
- o Past hier een spelbox?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Groene plek voor bewegen, ontmoeten en spelen voor directe omgeving:

- ✓ elk hof, plantsoen of veldje komt hiervoor in aanmerking
- ✓ ruimte voor een activiteit als spelmiddagen, straat-bbq en tijdelijke inrichting als een bult zand
- ✓ geen voorzieningen met een WAS*-plicht, wel aanleidingen voor bewegen, ontmoeten en spelen
- ✓ de speelvergunning maakt badjes, trampolines, huttenbouw en andere leuke dingen mogelijk
- ✓ beschutting: schaduw
- ✓ multifunctionele zitmogelijkheden
- ✓ circa 75% natuurlijk oppervlak, draagt bij aan klimaat en biodiversiteit
- ✓ groen = spelen
- ✓ maak uniek en wees creatief

Kansen: eet- en plukgroen, waterspel, hittestress tegengaan, werken met thema, organisatie activiteiten, maatwerk voor iemand met beperking

* Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen

GESPREKSTIPS

- o Is het leuk om een thema te kiezen?
- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Wie wil er wel helpen bij het maken en onderhouden?
- o Waar ging jij een verstoppertje spelen, rolschaatsen of een hut bouwen?
- o Wie zou de beheerder of trekker kunnen zijn?
- o Bezoek de plek! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.
- o Wat maakt deze plek uniek?
- o Hoe kunnen we bijdragen aan de natuur op deze plek?
- o Wat willen we op deze plek kunnen doen?
- o Hoe zorg je ervoor dat het voor alle aanwonenden leuk blijft?
- o Wat zou er in een spel- of sportbox kunnen zitten?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Verharde plek voor bewegen, ontmoeten en spelen voor directe omgeving:

- ✓ elk plein, hof of grotere stoep komt hiervoor in aanmerking
- ✓ Zorg voor een groenaccent of regenwateropvang
- ✓ ruimte voor een activiteit als spelmiddagen, buurt-bbq en tijdelijke inrichting (bult zand)
- ✓ geen voorzieningen met een WAS*-plicht, wel aanleidingen voor bewegen, ontmoeten en spelen
- ✓ de speelvergunning maakt badjes, trampolines, straatspel en andere leuke dingen mogelijk
- ✓ beschutting: schaduw
- ✓ multifunctionele zitmogelijkheden
- ✓ routes voor alles op wielen
- ✓ maak uniek (door bijv. straatverf)

Kansen: (mobiele) bloembakken, waterpret, hittestress tegengaan, werken met thema, organisatie activiteiten, maatwerk voor iemand met beperking

* Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen

GESPREKSTIPS

- o Is het leuk om een thema te kiezen?
- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Wie wil er wel helpen bij het maken en onderhouden?
- o Waar ging jij een verstoppertje spelen, rolschaatsen of een hut bouwen?
- o Wie zou de beheerder of trekker kunnen zijn?
- o Bezoek de plek! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.
- o Wat maakt deze plek uniek?
- o Hoe kunnen we bijdragen aan de natuur op deze plek?
- o Wat willen we op deze plek kunnen doen?
- o Hoe zorg je ervoor dat het voor alle aanwonenden leuk blijft?
- o Wat zou er in een spel- of sportbox kunnen zitten?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Ontmoetingsplek met goede zitvoorzieningen op plek waar veel te zien of doen is:

- ✓ op logische route en goed vindbaar op plekken zien en gezien worden
- ✓ maak het zo groen mogelijk
- ✓ deels bruikbaar in alle seizoenen
- ✓ beschutting: schaduw en luwte
- ✓ meerdere (multifunctionele) zitplaatsen voor rusten/kijken
- ✓ zitmogelijkheden, op elkaar gericht
- ✓ denk aan (geluids)overlast
- ✓ afvalbak is fijn
- ✓ veilige afstand tot verkeer
- ✓ hou rekening met scootmobiel en fiets
- ✓ voor jong en oud bij iets te zien of te doen

Kansen: verwijspolek, hittestress tegengaan, kunst, verhoogt sociale controle

GESPRESKSTIPS

- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Welke wensen leven er?
- o Wie wil er wel een oogje in het zeil houden?
- o Wie gebruikt deze plek nu en wie gaan de plek gebruiken?
- o Welke functie heeft deze plek ten opzichte van de andere plekken in de buurt?
- o Wat maakt deze plek uniek?
- o Wanneer is of wordt het hier druk?
- o Hoe kunnen we bijdragen aan de natuur op deze plek?
- o Wat willen we op deze plek kunnen doen?
- o Welke kansen biedt het landschap op en om de plek?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Kenmerken:

CHECKLIST

Korte route met eenvoudige en duidelijke routeduiding en speel- en beweegaanleidingen onderweg:

- ✓ duidelijke markering met kleur, picto en geleidestroom
- ✓ gericht op zelfstandigheidsbevordering
- ✓ zorg dat route in 2 richtingen gelopen kan worden
- ✓ ook om te wielen (skate, (rolstoel, fietsje, skelter, kinderwagen)
- ✓ maak variatie of varianten mogelijk voor de afwisseling
- ✓ zorg voor ontmoet- en rustpunten
- ✓ zo min mogelijk oversteekplekken, anders zo veilig mogelijk en markeren
- ✓ zorg voor iets te doen (voelen, geluiden) of te zien onderweg (verhaal/thema) met duidelijke activiteitspunten

Kansen: educatie, eet- en plukgroen, werken met thema, verjaardagsfeestjes, kunst, geocaching, maatwerk voor iemand met beperking

GESPREKSTIPS

- o Is het leuk om een thema te kiezen?
- o Waar zitten de gevaarlijke punten?
- o Ken je goede voorbeelden van ergens anders?
- o Wie wil er wel helpen bij het maken en onderhouden?
- o Waar ging jij skelteren of rolschaatsen?
- o Loop een proefrondje! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.
- o Wie gaan gebruik maken van de route?
- o Op welke momenten maken veel mensen gebruik van de route?
- o Waar is ruimte voor een ontmoetings- of speelaanleiding?
- o Waar zitten knelpunten met rolstoel of kinderwagen?

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

CHECKLIST

Plek voor spelen in het groen en klimaatadaptatie:

Groen

- ✓ tegelwippen waar kan
- ✓ houd ruimte voor een activiteit of tijdelijke inrichting zoals een moestuintje
- ✓ groen = gebruiken en ervaren
- ✓ gebruik totempaal, zodat men weet dat in het groen gespeeld mag worden

Biodiversiteit

- ✓ gebruik inheemse plant- en boomsoorten
- ✓ werk met gradiënten; kruidlaag, struiklaag, boomlaag
- ✓ pas hoogteverschil toe
- ✓ natuureducatieborden brengt belang in beeld en zorgt voor draagvlak
- ✓ insectenhotel verwerken in inrichting (muurtje, palissade, etc.)

GESPREKSTIPS

Hittestress

- ✓ plant waar mogelijk een boom
- ✓ pas hoogteverschil toe
- ✓ gebruik natuurlijke ondergronden en geen rubber (tegels)
- ✓ zorg voor minimaal 1 speeltoestel en zitmogelijkheid in de schaduw (middagzon)
- ✓ drinkwaterpunten op grote speel- en sportplekken

Water

- ✓ maak regenwater zichtbaar op de plek
- ✓ zorg voor infiltratie van het regenwater op de plek
- ✓ stapstenen in wadi's zijn leuk
- ✓ waterkanten zijn geliefde ontmoetingsplekken

Kansen: eet- en plukgroen, goed combineren met circulair werken, snoeiafval laten liggen (takkenrillen)

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

groen

grijs

blauw

sociaal

meubllair

bereikbaarheid

voorzieningen

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

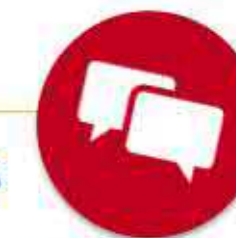
CHECKLIST

Plek voor onbeperkt spelen voor iedereen, denk na over:

- ✓ houd vrije ruimte voor activiteiten
- ✓ breng losse materialen in zoals een spelkist, sportkist, container met (bouw)materialen
- ✓ zorg voor goede toegankelijkheid speelplekken middels egaal (en breed) pad en geleidemarkering
- ✓ voldoende rustpunten (langs pad)
- ✓ samspeel voorzieningen, bijvoorbeeld samen draaien of schommelen, fluisterpalen, speelpanelen en zandtafel
- ✓ zorg voor variatie kleuren, geuren, licht en geluid
- ✓ denk bij zonering om mate van risico inschatting die past bij (mentale) leeftijd en scherm grote risico's slim af, of plaats deze bij elkaar
- ✓ stimuleer fantasiespel
- ✓ werk met contrasten
- ✓ zorg voor voldoende uitdaging en faciliteer compensatiegedrag (zonder benen wil je meer armkracht kweken)

GESPRESKSTIPS

Op grote samspeelplekken is veel ruimte voor inclusie. Op deze plekken is 100% welkom, 70% bereikbaar en 50% bespeelbaar. Deze plekken zijn zeer geschikt voor het organiseren van activiteiten.

- ✓ Organiseer af en toe een speelmiddag met een speelopstarthulp
- ✓ Denk aan activiteiten als muziek, theater, rolstoelrace, vossenjacht en springkussen
- ✓ Werk deelnemers voor speelmiddagen via buurtkrantje en op een mededelingenbord

Overwegingen:

- *Loop een proefrondje! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.*
- *Waar zitten knelpunten met rolstoel of rollator?*
- *Waar zitten de gevaarlijke punten?*

Kansen: kleedruimte, toilet

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

CHECKLIST

Benut het beschikbare

- ✓ gebruik reststromen van andere sectoren voor speelkasteel, zitbank, bruggetje, steiger, amfibieënmuur, etc.
- ✓ gebruik potentie van de locatie; grond, water en groen
- ✓ hergebruik van duikelstangen, glijgoten of palen van toestellen
- ✓ omwonenden organiseren spel

Gebruik hernieuwbare grondstoffen

- ✓ levend (eetbaar) groen
- ✓ gebruik biobased producten als hout en bamboe
- ✓ regenwater is speelwater
- ✓ gebruik groene energie in uitvoering en onderhoud
- ✓ participatie in beheer

Minimaliseren milieu-impact

- ✓ minimaliseer gebruik primaire grondstoffen
- ✓ voorkom hittestress
- ✓ beperk energieverbruik bij realisatie en onderhoud
- ✓ behouden en verbeteren ecosysteem

GESPREKSTIPS

Speelruimte is bij uitstek geschikt om circulair te werken.

Creëer voorwaarden lange cyclus

- ✓ focus op gebruikskwaliteit en investeer op goede centrale plekken
- ✓ eenvoudig uitwisselbare en/of verplaatsbare voorzieningen
- ✓ eenvoudig aanpasbare en vervangbare onderdelen bij onderhoud
- ✓ bomen, bosjes, regenwater zijn blijvende speelmogelijkheden

Het creëren van voorwaarden voor toekomstige cycli

- ✓ zoek samenwerking intern en extern rond circulariteit
- ✓ registreer gebruikte grondstoffen waardoor aanbodgericht ontwerpen en onderhouden een optie wordt
- ✓ toegepaste voorzieningen zijn aan einde levensduur geen afval
- ✓ borg circulair werken in het vervangingsproces

Gebruik de checklist en gesprekstips in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

groen

grijs

blauw

sociaal

meubilair

bereikbaarheid

voorzieningen

Deze inspiratiebladen horen bij de kaarten van gemeente Wierden

Colofon

Speelplaatsenbeleidsplan

Leidraad om vanuit speelplaatsenbeleid een integrale aanpak te ontwikkelen voor **Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten** in de openbare ruimte.

Auteur

OBB Ingenieursbureau
Elske Oost-Mulder
Johan Oost

Opdrachtgever

Gemeente Wierden
B. Jannink